

08416

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

VOL. I.

సంపుటము. ౧.

చెన్న పట్టణము 1915 సం॥ జనవరి నెల 28 తేది గురువారము
ఆ నం ద నా మ సం వ త్స ర మా ఖ శు ధ్ధ త్రయోదశి ౧౩.

No. 279

సంచిక ౨౭౯

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము.

ప్రతివారము వేలకు వేలు విక్రయము.
సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే.
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల బాపును.
పార్శ్వపుకొప్పుల పారదోలును. పోట్లపోగొట్టును.
వనమూలికలచే హిందూ దేశమును
తయారుచేయబడు మృచిముందు.
సుహృదనగలిగియుండును.
దీనిని విదేశములలోగూడ వాడుచున్నారు.
పంచభౌషచీటి మాచికొనిన మోసము గలుగదు.

అమృతాంజనము డిప్లో, 109, ఫ్రేరికోడ్డు, బొంబాయి లేక, 6, 7, తంబుపెట్టిపిడి, చెన్న పట్టణము.

అత్తలతార్పాటమున కోర్వని కోడండ్ర ప్రలాపము.

1915 సం॥ జనవరి 31 తేది లోపల అర్ధరాత్రు
పంపువారి కుచితము.

శ్రీమదీశ్వరీ వైశ్ణవమున ప్రతివారమున
నందు నుండునట్లు పంచినట్లుటై ఒక్క అణా తపాల
దిక్కును పంపువారి కుచితముగా పంపుదుమని ప్రయోచి
యుంటిమి. ఏదనాదలవ కష్టమైయుండుటచేత అర్ధరాత్రు
దిక్కును పంపువారికి ఈ జనవరి 31 తేదీనకు ఉచితము
గా పంపుదుము. ఈతరుణమునువృధాచేయకుడు. విశ్వా
పీఠా యుద్ధచరిత్రమునకై జనవరి 31 లోపుగనేయను
రిజిస్టరుచేసికొనువారికి ఒక్కొక్కభాగము తపాలభియ్యం
కో 0-10-0 ట పంపుదుము. ఇది మాడుభాగముగలది.
కోడండ్ర ప్రలాపముతోడ యుద్ధచరిత్ర ప్రకటనను, అర్ధరా
త్రును పంపగల. ఆసరికి ప్రస్తావనను వెలిగిండును
దియనామా:— సుపీరియరు వాచ్ కంపెనీ.

పోస్టువాళ్ళు 187, మదరాస్

లక్ష్మీకర తాంబూల మాత్రలు.

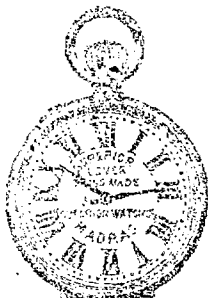
యిందుకనూరి, పచ్చకర్పూరము, పంపకుపువ్వు, బం
గారు వెండిరేకులు, మొదలగు విలువగల వస్తువులచేత యారు
చేయబడినది గనుక మిక్కిలినువాసన, పరిమళము, మనోహ
రముగలిగి యున్నది యిది తాంబూలములోగాని, విడిగా
గాని 1-2 మాత్రలు పుచ్చుకొని- అణము, వాయువు, జలుబు,
అగ్నిమాంద్యము, శీతలము, దగ్గు, శీతభేదము, జ్వరము, జల
రోషము, చిన్న బిడ్డగుణము, మొదలగు దుర్గుణములను రాని
ర్వక, నిర్మూలించి మంచిబలమును ఉపాదించి, ధాతువుల్ని కలి
గించుటలో అమృత చాచకకర్మములను మాపించు చున్నది.
సర్వజనోపయోగము కొరకు వేల మిగుల తక్కువగా నిర్మ
యించ బడినది. పరిశీలించండి. 1 సీసా వేల రు 0-4-0.
6 సీసాలగు 1-4-0. వి. పి. ఖర్చుల ప్రశ్నకము.

జీర్ణ విషయ గురితరాలు:— యిది సమస్తవైశ్ణవము,
పులితేవులు, అజీర్ణము, నులజడము, నిర్బిడ్డము, కడుపు
బ్బరము, నొప్పి, వరుసము, నోటనీరూకుట, గుండెలమంట,
మొదలగువాటిని హరించి మంచిఆకలిని జీర్ణతక్కిన కలిగిం
చును. 25 మాత్రలు. డబ్బీ రు 0-8-0

వి. పి. ఎ. అందుకో. ఆయుర్వేదసమాజం.

పోంపూరు-గుంటూరుజిల్లా

సుపీరియర్ వాచ్ బ్రాండులువాచ్.
గొలుసుతో నడక ధరి రు 3-0-0. పోస్టేజి 0-4-0.
దీనికి 5 సంవత్సరముల గ్యారెంటీ గలదు.

ఈగడియారము డయబువిడ
మాకంపెనీ చేరు ఎజ్జినిసిరా
లో నుండిపబడి యుండును.
ఇది చూచుట కందమై తలదీగ
మును, డబ్బుపూర్వ అను గ్లాసు
జోమునుగలిగి మొరటుపనులకు
దగియుండును. పెట్రెముత లో
భాగమున గ్యారెంటీ చీటి అతి
కించి యుండును. సీసు నుండి
మాత్ర తయారుచేయబడినది. కాని వెనకయొద్దను జిక్కుదు.
ఒకరొక్కదును తీయుదును తలంపుతో తక్కువ వెలనుంచి
తిమి. చాల కాలము పనిచేయుటకై, స్వల్ప ధరగల గడి
యార మిదియొకటియేయని యనభవంబున దెలియును ఇదిగత
కనేక గడియారములు ఖర్చయి యోగ్యతాపత్రముల నంది
యున్నది. ఒకటి తెప్పించి చూడుడు. మా పట్టణమున
వశేతులు కొని సంతసించిరనిన, వేలుమాట తెందుకు!
సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, పోస్టువాళ్ళు నెం187, మదరాస్

కస్తూరి.

విషజ్వరములకు, కలరాకు, సందికి, బాలింతికోగములకు,
వారములకు. చిన్న బిడ్డల జబ్బులకు పుష్టికి కస్తూరి యుపయోగ
మైన మందని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని కస్తూరి బంగారము
కన్న శీయమగుటచేతను సవసర సమయములందు దొరకుట
కు సురము. మా డిప్లోమండ్రి కస్తూరి, యం నిశ్చయ గణాగము
తేదియును కేర్పబడవు. ఇంతవరకు మాతావృతంబు కొనిన
వారల విషయము తెలిసియున్నది. కొనిన బంగారము
వరిశీలించిన నిజము తెలియగలదు. అట్లు చేయటమున కలిగ
కస్తూరి గొని మోసపోరు. తులం 1-కి రు. 5-0-0.

అదివచ్చి కాన లేక జున్ను

తులం 1 కి రూ. 3-4-0

గోరోజనము

తులం 1 కి రూ. 5-8-0

దంతచూరము

డబ్బీ 1-కి 0-2-0. 12-కి రూ. 1-2-0

ఈ దంతచూర

ముతో పండ్లు తో
ముటనలన చిగుర్లు
గట్టివడును. చిగుళ్ళు
నుండి రక్తము ప్ర
వించును. నో
టిదుర్గంధము నేక
యుండును. పండ్లు
ముత్యముల నలె
తెల్లగా నుండును.

అనేకులవల్ల ప్రతిరోజు వాడబడు చున్నది. సర్వ
సామాన్యముగ వాడుటకు దగియున్నది.

అమృతాంజనము డిప్లో, 109, ఫ్రేరికోడ్డు, బొంబాయి.
అమృతాంజనము డిప్లో, 6-7 తంబుపెట్టిపిడి, మదరాసు.

వేంకటాధ్వరి కవరచిత విశ్వగుణాదర్శము.

ఆంధ్రపద్య తీకాతాత్పర్య సహితము.

ఇందుకు తగిన తెనుగు పద్యములు, తీక, తాత్పర్యము, ఇతిహాసములు, నిఘంటువులు, అలంకారము
లును, సంఘాంగము. దేవరాజపండితులు వ్రాసినది. ఇది భరతఖండమునందలి యాయా బాతులయు, తెగలయు,
సంఘములయు, గుణవోషములను గౌరవరేఖి వర్ణనాధోరణిని వివరించు గ్రంథము. అనగా వాయా లోకావృద్ధియు,
లను కవిత్వావృద్ధియున ప్రతినిధియులు గావించి దాని వన్నెలచే చిన్నెలుగాఁ జూపునట్టి కృతి. ఈ కవిశామణి
పాంకముగా కృతాను విశ్వానులనెడి తెందు గంధర్వులు ఆకాశ సంఘానలై పోవునట్లు చిత్రించి వాని అవృద్ధి
టచ్చట సంఘరించు పుడు అయా వస్తువులందు గ్రహించిన గుణవోషములను వెల్లడిచేయుచుండునట్లు వ్రాసినది.
లోకముననుండు వస్తువులన్నియు దోషయు ముతేకాని గుణైకప్రధానములుగావు. అయినను వానివానికొక గుణమును
గుణమెన్నవగా నుండినట్లుయిన గుణవంతములగును; దోషములు మెందుగానుండిన దోషవంతములగును. అందు
చక్కగ వ్రామర్చించి అందలి దోషములను పాటింపక గుణములనే గ్రహించి ఉజ్జ్వలించెడు మార్గమున వ్రాసినది.
యను. దీని వ్రాసిన బ్రహ్మీ సంబంధగ్రంథముగల వెళ్ళు వస్తువుల గుణవోషములు తెలియును. దీని వె. ౨౭-౩౦.
దీనిని చక్కగ పరిశోధించి మేలైన కాగితములపై అచ్చుత్రించి మంచి కాలికొలైండుచేసి యుద్ధారము.

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ ఆన్డ్ కంపెనీ.

ఆనందా ముద్రాలయము, ప్రభుత్వ ప్రెస్, మదరాసు.

ఆయుర్వేదాశ్రమ
గ్రంథమాల.

అర్కప్రకాశము.

సప్తమ
గుచ్ఛము.

అర్క ఖులను బోధించు చికిత్సా గ్రంథము.

ఇది అర్కఖులమును తీర్చి ప్రతిమూలికనుండియు అర్కఖులుదీయు నుపాయములను ఆయుర్ఖులచే లోగ సామాన్యమును, నివర్తకజ్వరము పద్ధతులను, దెలుపు మంచి వైద్యగ్రంథము. ఇందు బోధితములైన అర్కఖులు సామాన్యవైద్యుడు గూడ జేయుటకు తగియున్నది. ఇందు ఆయుర్వేద గ్రంథములయందు లేని నబడిన మూలికలే గాక యానాని వైద్యమునకు సంబంధించిన మూలికలు గూడ గ్రహించబడి, ఆయుర్వేద పద్ధతులతో వాని గుణములు వివరింపబడినది.

ఆయుర్వేదజ్వలగు వారికిని, తదితరులగు కేవలనుభవముగల పల్లెటూరి వైద్యులకును గూడ నిది మిగుల నుపయుక్తముగ నుండునని తలచి, యాంధ్రులకు సహకారిగ నుండునటుల దీనికి సరళముగు నొక వ్యాఖ్యను గూడ వ్రాసి ప్రచురించినాడను.

ఇందలి విషయముల ప్రాధాన్యతచూచిన పిదప దెలియగలదు.

వెల రూ. 2-0-0.

1. మాధవనిదానము.	రూ. 8-0-0	6. వస్త్రీకర్మము.	రూ. 0-4-0
2. వర్ణావధ్యము.	" 1-0-0	7. ఆయుర్వేదచరితము.	" 0-4-0
3. ఆయుర్వేదపరిభాష.	" 1-8-0	8. భేషజ. కల్పము.	" 1-0-0
4. అగస్త్యవైద్యము.	" 0-4-0	9. చరకసంహిత.	ఇది అచ్చునుండి 1915
5. కల్యణశ్రమము.	" 0-4-0	10. సుశ్రుత సంహిత.	వర్ణము మొదటి భాగమున ముద్రపడును.

పోస్టేజీ వేరుగా నియ్యవలయును.

ప్రాంతాధిపతి:-
12, తంబు శెట్టి వీధి, వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యు. ఏ.వి.యస్. ఏ.యం.వి
156, బ్రాహ్మణ్. 55, ఆచార్యుల వీధి,
ఆయుర్వేదాశ్రమం - జి. టి. మదరాస్.

మాతాశ్వుత చందాదారులకు మాధవనిదానము శుభము మిగత గ్రంథములన్నియు రూపాయి 5
కాగితముల తగ్గించి యియ్యబడును.

క్యాలండరు.

1915

క్యాలండరు.

* యుద్ధ విషయములను దెలుపుచు చిత్రముగ నుండును. *

కాగితముల ఇబ్బందివలన కొద్దిప్రతులుమాత్రమే ముద్రింపబడుచున్నవి.

అమృతాంజనం డిపోవారి మాధుర్యాభ్యుపాసన చండలను గొనిన వారలకు చికిత్స.

ఇతరులకు వి. పి. సహా 0-4-0. 10-కి వి. పి. సహా 1-8-0.

వెంటనే దరఖాస్తులు పంపుకొనవలయును.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు సిద్ధావధము. *

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి 0-8-0 డజను 1-కి రూ. 5-4-0

మోహినీ తైలం

5 తులముల నూనెగల
సీసా 1-కి 0-12-0

తామరతైలం

వెల డబ్బీ 1-కి 0-6-0
డజను 1-కి 3-8-0

పండ్లపొడి

డబ్బీ 1-కి 0-2-0
డజను 1-కి 1-2-0

జి. పి. ఖర్చుల ప్రత్యేకము.

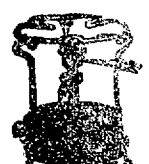
అన్ని పోట్ల నిక్రయింపబడును. మం. కీటలాగు ఉచితముగ పంపబడును.

అమృతాంజనము డిపో,

109, ఫ్రేరిరోడ్డు, ఫోట, బొంబాయి. నెం. 6-7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

* అమృతాంజనము ప్రాచ్య దేశ మూలికల సంపుటిచే హిందూ దేశమునందు సిద్ధముచేయబడిన లోక ప్రఖ్యాతిమైనమందు. ఇప్పు డిప్పుడు తయారగుచున్న క్రొత్తమందుగాదు. పదియైదేండ్లుగా దేశమునం పంతురు వాడుకలో నుండి మెప్పును బొందిన దివ్యామృతము. చర్మముపైన రాచిన లోపలికి వ్యాపించి లోపలి నొప్పులు సముతము చేగలవు. ప్రతివారము వేలకు వేలు విక్రయము

ఉష్ణమును కలిగించునట్టి, ఉడికించునట్టి అన్ని రకముల 'బ్రూపు'లను మదరాసు రాజధానిలోని అన్ని కంపెనీలకున్న మాకంపెని గొప్పదియై, నమ్మకమయినదియు నయ్యున్నది. ఇది మాకు ముఖ్యమయిన పనియగుటవలననే మాభాతాదారులకు మిక్కిలి స్వల్పధరలకు మేము యివ్వగలిగియున్నాము. సర్వసాధారణములగు కొన్ని మూదిరీలను

<p>100 (detachable) (కబ్బముగల, కేబులు లేని) 2 బర్నరులు సహా యివ్వబడును. ఈరు బర్నరులకు కట్టి యుద్వోగియు లకు కడు ముఖ్యము. టిక్ పెట్టె సహా రూ. 45. 48 రు</p>	<p>గమనింపుడు. నెం 11 (detachable) చాలా బలవంతము నది. ఎక్కువ కాలం పని జేయ గలిగినది. మిక్కిలి పొడవైనది. గన్నది. టిక్ పెట్టె సహా రూ. 9-8-0</p>
--	--

నెం 45. 48 రు నూతనముగా తయారుచేయబడినది
నెం 11 రు ముడిగానుండును. టిక్ పెట్టె సహా వెల రు 8.
నెం. 200 పాకెట్ స్టాక్ చిన్నదియు చెయ్యి ఇముడ్చు
గలిగియు టిక్ పెట్టె సహా వెల రు. 5-8-0
కే. ఎస్. పి. ఎస్. 180/18 బ్రాహ్మణ్, మదరాసు,
వర్తకులకు ప్రత్యేక ధరలు యివ్వబడును.

నళభీమ పాకశాస్త్రము.

ఇయ్యది డాక్టరు యిచ్. టి. యస్. టి. గోపాలయ్య గారిచే దేవనాగరి భాషనుండి తర్జుమాచేయబడినది. 8 భాగములు కలవు. 1 భాగమునందు అనేకవిధములైన అన్నములు, ద్విత్వాన్నములు, చేయుకొనుముగలదు. 2 భాగమునందు దీర్ఘగాయలు పచ్చళ్లు కోరింబీరలు ఇంకను భోజనమునకు కావలసిన అనేక పాకములు గలవు. భాగమునందు పిండినంటలుచేయు క్రమముగలదు. వేయేల, కివిల్ పాకమునకు కావలసిన యాకర్తుగలదు. ప్రతియింట నుండవలసినది.

240 పేజీలగ్రంథము. క్యాలిగ్రోలైండు ప్రతి 1-కి ధర 1-8-0; పోస్టు ఖర్చులసహా 1-11-0. పుడియిండు చేయిన్నొక్కదినంబు చేప్పిన ప్రస్తావనకే ప్రకటియొక్క వినివేద కథలు.

240 పేజీలు. మేలుకాగితములు, క్యాలిగ్రోలైండు ప్రతి 1-కి ధర 1-4-0; పి. పి. ఖర్చుతో 1-8-0. రెండు ప్రతులు పోస్టుఖర్చులతో 3-0-0. మాలిగనము:-

ప్రొ. వాచ్ లండన్ కంపెని
45 ముల్లాసా హాలు వీధి మద్రాసు.

శుక్లనష్టము

గుణమీయనిచో

సొమ్ము తిరుగ నీయబడును.

100 మాత్రలు గల సీసా రు. 2-0-0.

పోస్టుఖర్చులు వగయిరా ప్రత్యేకము.

నమ్మకమయిన మందులు యింకను కలవు.

కేట్లాగు ఉచితముగ పంపబడును.

టవర్ అండ్ కో.,

(1-12-14)

ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

బహు వేగముగాను సులభముగాను పోవునటువంటి బలమైన సైకలు. 59 రూ పాయలనుండి అమ్మబడును. క్యాలిటాగు కావలసిన వారికి పంపబడును.

వాల్ సెక్ అండు కంపెని,

164, బ్రాహ్మణ్, మదరాసు.

వృత్తాంతములు.

ఇండియన్ ఎమిగ్రేషన్ ర్యాల్యు:-- వీరిలో కొన్ని మాన్యులు చేపట్టబడినది.

కొడుమూరు:--కర్నూలు జిల్లానుండి యీ గ్రామమునందు మాన్యులె 1-వ తేదీనుండి టవున్స్ ఆఫ్ ఆములు లో పెట్టబడును.

వేదిక టిగిరి సంస్థానము:--నెల్లూరు జిల్లా నూరూరు పేట దివిజనంజరి 11౪ ప్రాప్తైటర్ గ్రామములలోని నాకరి యీనామలకు ఏప్రిల్ 1-వ తేదీ మొదలు వచ్చు కట్టబడును; నాకరులకు తీరములియ్యబడును.

విప్పింగ్ ఆర్డర్:--నెల్లూరు జిల్లానుండి వచ్చు తీరములియ్యబడును. నెల్లూరు జిల్లానుండి వచ్చు తీరములియ్యబడును. నెల్లూరు జిల్లానుండి వచ్చు తీరములియ్యబడును.

గ్రామపంచాయితీకి వికలాంగులైన వారికి పెన్షనులు గావ్యమయ్యెను:--ఈ సందర్భమున హైదరాబాద్ కోర్టులకు వైకలాంగులకు పూర్వము కన్న పెక్కువ యానకూల్యము కలిగింపబడినది.

కలిచేడు హైదరాబాద్:--దీనికై నెల్లూరు జిల్లా రావులతాలూకా యందలి జేకపూడి, మలిచేడు, కలిచేడు, తళుపూరు గ్రామములలో 19-79 ఎకరములభూమి సంపాదించుమిత్తము గూడూరుదివిజనల్ ఆఫీసుగారు నియమింపబడిరి.

వృద్ధులొద్దోద్యోగములు, సాంగ్రామి కోద్యోగములు:--ప్రభుత్వోద్యోగులకు సాంగ్రామి కోద్యోగము లలోనికి తీసికొనరాదని యిదివఱకు చేయబడిన యాటంక మిప్పుడు కొన్ని నిబంధనలకు లోబడినట్లు తొలగింపబడినది.

పోస్టాఫీసు లేరు:--విశ్వనాథపోస్టాఫీసు కేసులో సీల్ పాట్లు సెవన్న జప్తిగాను తీర్పుజేపిరి. పోస్టుమాస్టరు దేవేంద్రనాథ చక్రవర్తి 500 రూపాయలకు అపహరించినట్లు చార్జీచేయబడెను; కాని విచారణలో నేరస్థుడు కాడని తేలి నందున దేవేంద్ర వారు విడుదలచేయబడెను.

పలకపోవువారికి మకాములు:--ఆ సాన్స్ టేబుల్ ఎమిగ్రేషన్ ఆఫ్ఫీసునుండి, ఆసన్నార్, ఖరన్నూర్, నైజాతి భగల్పూర్ ఖాటులమీదుగా వలసపోవువారు పై పోస్టాఫీసులైన స్థలములలో సామిని గంటలకు తిక్కువకాని కాలము నిలుచునెడల వారికి బసలిచ్చి యొకపూట భోజనము పెట్టుటకు తీర యేర్పాటు గావించబడినది.

కత్తుదేశమున కుత్తరములు పంపవచ్చును:--జాంబాయి కలకత్తా, మదరాసు, కరాచి, రంగూనులలో పోస్టల్ సెంసారులుగలరు. కత్తుదేశములందలి మిత్తులకుఁగాని బంధువులకుఁగాని పరస్పరము స్వవిషయములను తెలుపుకొనఁ గోరువా గాయుత్తరమున పోస్టల్ సెంసారుగారికి పకపివారి యనుజ్ఞను తటస్థదేశములవ్వారా వానినిగమ్యస్థానములకు పంపవచ్చును. పొందినిర్బంధములు గెజెట్టులో వివరింపబడియున్నవి.

అసాఫీయా లైబ్రరీ:--హైదరాబాదునందలి యీసుప్రసిద్ధ పుస్తకాలయముయొక్క చార్యక్రమమున కార్య నిర్వహణమును నిర్వయించుచు నైజాము ప్రభుత్వమువారు క్రొత్త ధర్మశూత్రముల నేర్పబడిరి. ఆ పుస్తకాలయమున ఆపు రూపమైన అరాచిక్రంథము లెన్నియోకలవు. పురాతన గ్రంథ సంపాదనమున కీనూత్రములవలన పెక్కువ యానకూల్యము కలిగింపబడినది.

నోటీసు

గుంటూరు అడిషనల్ టెంపోరరీ సబ్మజిస్ట్రు ఫయిలు అసలు 1914 సం॥ నె51 రు లో తెనాలి క్రీడాజరాజేష్వరీ ఫ్యాక్టీరీ 1915 సం॥ ఫిబ్రవరినెల 10 తేదీన సదరు సబ్మజిస్ట్రువారి యొక్క తీర్పుప్రకారం సదరు కోర్టువద్దనే వేలంవేయబడును. పాటపెట్టు వారు సదరు వేలంయత్తులను గురించి ఈడిగువ సంతకముచేసిన వారికి వ్రాసి కనుక్కొనవచ్చును.

18-1-15) ఆర్. యస్. సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రి: చీఫ్ కలెక్టరు డిప్రీట్లకోర్టులో, గుంటూరు.

గొప్ప దొంగతనము:--జనవరి 22 వతేదీ రాత్రి బాగామియను గ్రామములోని బాబుగిరి చంద్రరాయి అను వారి యింటిలో నొక గొప్ప దొంగతనము జరిగినది. ఈ గ్రామము కలకత్తాలోని కోమిల్లాజిల్లానుండి, లాల్నాయి లైలుజే ప్రేమకుడు, రెండు మైళ్ల దూరములో నున్నది. గీరశ చంద్రుడు భూస్వామి, రుణదాత, సామాకారు. దాదాపుగ పదివేల రూపాయలను, కొన్ని ఆభరణములను దొంగిలించు కొనిపోయిరి. దొంగలబాడ యొకను తెలియలేదు.

మి. వి. రామామూర్తి:--ఈ పురంబున వాసికెక్కిన కుటుంబములలో నయినవారి కుటుంబ మొకటి. ఈ నెల 21 తేదీ రాత్రి వీరగృహంబున వివాహముహోత్సవ ముత్తై భవ మున జరిగినది. చుట్టుపట్ల గ్రామములనుండి జేడుకలకు జూచుట కనేకులు వచ్చియుండిరి. ఒక నగవురు మ. వరదా వరహాలు నాయని పుత్రునకును, రెండవనగవురు మ. పొకల పీరరావులకు నాయని శ్రేష్ఠపుత్రునకును యిచ్చిరి. ఆశుభముహూర్త సమయమున మహారాజశ్రీ అయినవారి వేంకటస్వామినాయుడు గారు శుభాశీర్వాద పద్యపంచకమును సర్వజనాహ్లాదకరముగ జదివిరి. ఆరి శత్రువులనుండి పి. రావులు గారు వ్రాసిన చున్నారు.

కలకత్తా న్యూస్ పేపర్ బ్రాస్మిక్ మెడిసిన్:--జ్యోతిషములకు సంబంధించిన ద్వంద్వము జోధించు పాత కాలనాకాని కలకత్తాలోని సామిని నిమిత్తముచేయబడు చున్న యేర్పాటులు ఫలాన్యుఖము లగుచున్నవి. కలకత్తా వైద్యకళాశాలకు సంబంధించిన చికిత్సాలయమునకు గమింప మననే యీపాతకాల నిమిత్తము నిశ్చయముసంపాదించబడినది. కట్టడములు తయారగుచున్నవి. మొదటి చంకాకట్టిని బట్టి 1½ లక్షలరూప్యము లిదివఱకే నేరంపబడినట్లు తెలియుచున్నది; మిగిలిన రూపాయలు లభించినట్లుగా నున్న ప్రయోహించ వచ్చును. ఆరి టైమ్స్ ఆఫ్ ఇండియాపత్రిక వ్రాయుచున్నది.

దొంగచూపు:--కొలంబోయందలి యొకవీధిలో కృష్ణనాథి కులివారొక తెల్లగుడ్డకట్టున పట్టుకొడుగును పట్టుకొనిపోవుచు వికారముగాకనబడెను. అగుడ్డనువాఁడొకడిలో కొనెనేకాని, వానికానిగుతుతో సంబంధములేదు. ఒక కాన్ స్టేబుల్ కనబడగానే వాడు వెనుకదీసి యత్యంత సంకోచాస్పదముగా రాష్ట్రపతిని బాటవై పుపోయెను. ఆ కాన్ స్టేబుల్ సంకోచాస్పదమైన వానిచర్యను గ్రహించి వాని నరెట్టుచేసి యా యొగడికి తీసికొనిపోయి విచారించెను. ఆ గొడంగక్కడ దొంగిలించబడినట్లు తెలుపడెను. మేజిస్ట్రేటు గారు వానికొక నెల కఠినశిక్ష విధించిరి:--ఆరి 'సిలీన్' పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

మి. దేవాలయము:--"మా గ్రామమునందు పుండు నెద్ద చెరువుకట్టమీద ఇదివరకు పూర్వమునుంచి అంజనేయ స్వామి దేవాలయము వున్నది. ఆ దేవాలయమునకు ఎదుట రాజేశ్వరీ రామయ్య రామయ్యపంతులుగారు వైశ్యక్తి విశేషముగా కలవారగుటవల్ల వారి ఆస్తిని యాత్రుఖర్చు పెట్టి దీక్షరహించి లక్ష్మీకృష్ణస్వామి దేవాలయమును ఒక సంవత్సరమునుంచి కట్టించి తీర్మానము అయి యీ నెల 1915 జనవరినెల 18-19-20 తేదీలలో శ్రీస్వామిలవారికి జలాధివాసము. ధాన్యాధివాసము ప్రతిష్ఠాఅయినది. వారిభక్తికి యీపురవరులు చాలా సంతసించిరి. ఇప్పుడు జరుగుచుండు యుద్ధమునందు శ్రీపంచమబార్హి సార్వభౌములవారికి జయము కలుగులగు మంగళహారతులు విశేషముగా జరిగినవిఅని కలిగి నుండి యొకరు వ్రాయుచున్నారు.

రీల్వేయగు సీలీనుండు:--కొంతకాలము నుండియు జర్మనీ దేశమునుండి మనదేశమునకు కల్పితపు నీలి మందును రవాణాయగు చుండుటవలన, ఇక్కడ తయారగు ముందు దీని పోటికి తాగెలక ధరలు తగ్గి పరిశ్రమ నానాటికి క్షీణింప నారంభించినది. కాని, వికోపాలోయధ్యము పాసని జర్మనీ వారి వక్రకము తగ్గినది మొదలు, మనదేశపు నీలిమందుపరిశ్రమ తిరిగి తలయెత్తుచున్నది. దీనికి తీరము నుజ్జమున యిక్కడ నీలిమందు ధరలు నెరిగినీలిని పండించువారికి ప్రోత్సాహము కలుగుచున్నది. సంయుక్తరాష్ట్రములలో మానీజేసిని కర్మ గారములను నిమిండాలు తిరిగి పనిచేయించుట కాలొమించుచున్నారు. ఇక్కడ మామూలుగ ప్రస్తావి పంకెంచు భూమి ప్రశుతిము నీలివైరును విశేషముగ చేయుటకు వియ్యలధర చాల అధికముగ నుండుటచే కొంత ప్రతిబంధము కలుగుచున్నది. పరిశ్రమలకు ప్రభుత్వమువారు ప్రోత్సాహముచేసిన నీలిమందులలోని దీనిమయమై నియంత్రణము పడ నక్కరలేదు.

ఫోర్టు సెయింట్ జార్జి గెజెటు.

పబ్లిక్ డిపార్టుమెంటు
సాంగ్రామికోద్యోగమున కన్ను బట్టించి డివిజన్ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు కెల్లూరిలియమ్ ఫారమ్మిగారు సాంగ్రామికోద్యోగములో చేరుట కనజ్ఞయియ్యబడెను.

బ్యాటిమన్ డిపార్టుమెంటు
నెల్లూరునకు సైమల్ మేజిస్ట్రేటు-నెల్లూరుపట్టణ మనకు మాంగమారు నూర్యనాయణరావు పంతులుగారు సైమల్ మేజిస్ట్రేటుగా నియమింపబడిరి. వారికి మొదటితరగతి టెంచ్ మేజిస్ట్రేటునకు సంబంధించిన సామాన్యాధికారము లియ్యబడెను.

నెల్లూరు లెండ్ మేజిస్ట్రేటులు:--క్రిమిన్ కోడ్డు 260 వ సెక్షను 1-వ సబ్ సెక్షను క్రిమినేరములను నీరు తిలిస్తే రూపకమైన సంపూర్ణవిచారణ చేయకయే విచారించుట కనజ్ఞయియ్యబడెను.

కడప జిల్లా మేజిస్ట్రేటు:--అల్లియన్ రాజకుమార బెన్టిగారికి సాక్షి వాజ్ఞానములకు వ్యవస్థమతో నాం గ్లేయూన వ్రాసికొనుట కధికారమియ్యబడినది.

కడపకు సైమల్ మేజిస్ట్రేటు:--కడపపట్టణమునకు మూర్తి వేంకటకొండయ్యగారు కొన్ని నియమములలోబడి సైమల్ మేజిస్ట్రేటుగా నియమింపబడిరి.

లోకల్ అండ్ మ్యునిసిపల్ డిపార్ట్ మెంటు

కడప జిల్లాబోర్డు:--హార్వీ సయ్యద్ సుకర ముల్లాహు సైయినీ చిప్రీ. డి. డి. ఖాదిరి బహదూరుగారు మరల మెంబరుగా నియమింపబడిరి.

కోరాపుట్ జిల్లాబోర్డు:--సయ్యద్ అబ్దుల్లా మదీనా సాహెబ్ బహదూరుగారు మెంబరుగా నియమింపబడిరి.

భీమునిపట్టణము మ్యునిసిపాలిటీ:--కారంపెట్టి సోమయాజులు పంతులుగారు కవున్సిలరుగా నియమింపబడిరి.

హుజురపేట మ్యునిసిపాలిటీ:--సామయ్యరు సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు కవున్సిలరుగా నియమింపబడిరి.

మార్కాపుర తాలూకాబోర్డు:--మరుసగా మూడు మీటింగులకు హాజరు కానందున కే. ఆర్. సొందర రాజయ్యగారు మెంబరుపిష్టనుండి తొలగింపబడిరి.

కేపల్లి యూనియను:--ఏప్రిల్ నెల 1-వ తేదీ నుండి జేతపూడిగ్రామము గుంటూరుజిల్లానుండి కేపల్లి యూనియనులో కలిపివేయబడును.

రాజమహేంద్రవరము తాలూకాబోర్డు:--దాసరి భనరాజుగారు కొత్తపల్లి ఫిర్యాదప్రతినిధిగా నెన్నుకొనబడిరి.

సిద్ధవటము తాలూకాబోర్డు:--సింగమల కొండారెడ్డిగారు మెంబరుగా నియమింపబడిరి; నామినేటెడ్ మెంబరు కే. ఎస్. విజ్ఞాన్ గారి రాజీనామా యంగీకరింపబడినది.

కందుకూరు తాలూకాబోర్డు:--అనుమల సెట్టి తిరుపతిస్వామి సెట్టిగారును, ఎజ్జంరెడ్డి చెన్నారెడ్డిగారును మెంబరులుగా నియమింపబడిరి.

విజయనగరము తాలూకాబోర్డు:--పూసపాటి అప్పల నరసింహరాజుగారును, శేర్ల రామమూర్తిసెట్టిగారును, మహమ్మద్ ఖాదర్ మర్కాయర్ సాహెబ్ బహదూరుగారును మెంబరులుగా నియమింపబడిరి.

ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటు

నర్సాకులక్రొయినింగ్ స్కూలు, నెల్లూర కడప:--ఇదివఱకు నియమింపబడిన ఎస్. ఎస్. రజీవ్ సాహెబుగారికి జన్మగా నున్నందున ఆ సి పైంట్ ఇన్ స్పెక్టరు పదవికి టీ. ఆస్సెస్ గారు నియమింపబడిరి.

నల్లకవర్కు వీపార్టుమెంటు

గంధూము దివిజను:--నూపర్ వైజ్ కి. వేంకటస్వామి నారాయణ శర్మగారు రెవెన్యూండే సబ్డివిజనుకు నియమింపబడిరి.

మెడికల్ డిపార్టుమెంటు

అస్సాయింగ్ మెంబర్లు:--అసిస్టెంటు సర్జన్ సి. గోపాక్షిగారు గోదావరిజిల్లా మెడికల్ అండు సానిటరీ ఆఫీసరుగారికి సానిటరీ అసిస్టెంటుగాను, అసిస్టెంటు సర్జన్ టి. మాధవరావుగారు గంధూముజిల్లా అసిస్టెంటు డిస్పెన్సరీ మెడికల్ అండు సానిటరీ ఆఫీసరుగాను, నియమింపబడిరి.

వృత్తాంత లేఖలు.

నల్లూరివార్తలు.

(గవ్వోదాచితోపులను యెద్దనుండి)

కావము.

నల్లూరు జనవరి 28:- చెన్న పట్టణమున ప్రత్యక్షముగా శేఖ (పడి) తెలకొట్టి కొలుచుంటు మాయూర విధియగుల విడవ నే వీట్లాడుదును. ప్రతిరోజును నా గాలేక జరుగుచోట్లు రంగ నాయకుల పేటలో లేవుగాని సంతకేటలో కనడనునది కందుచోట్లుగలవు. అంతోకంటే పట్టెపట్టెలుగా విభూతి భగించు బ్రాహ్మణ నామధారులుగా వస్తున్నందులకు చింతింప వలసివస్తున్నది. ఇచ్చట తేనెవాటిలో ముప్పాటికమంది భిక్ష మెత్తుకొనుట తేనెముగాగలవారు కొందఱోకచోట్లు గలదు. అది నవాబు పేట లోనిదే మున్నది. అచ్చటవైపులు అటాడు నారు వీరు యాచన వృత్తిలేకముగా గలిగినవారుగా గాన వైపుల సంస్కరంప వీలుచేసికొన వాగుండునని తలంచు చున్నాను.

వాన-వస్తువు.

అన్ని రాజ్యములకు సంభవించిన విచారము మాకును సంభవించకపోవుట లోపమనియోయన నండిన ప్రెరంతయు వాన వలన భూదేవితే యొప్పునివలసివచ్చెను. వినువార్తలవలన నిమిష నిమిషమునకు. బిల్లుమేగాని సంతోషము గానరాదు. ఈమాసమున వర్షము వడలకకురియుటే వింతగా ననుకొనుచుండ కందుకూరున వందెని కొట్టుకొనిపోయినదట. ఎంతవానో తెలి యగలదుగదా. మరికొంతవచ్చి వచ్చిపోయినది. కావధాన్యము కరవగుట స్పష్టము. ఎవరచెట్లు వాశనమైనది. దేవునిసంకల్పము మంచికొరకేనట. ఎట్లననో చూడవలసియున్నది.

ఎండ.

15 వ తేదినండి నూర్యనమస్కారములకు ఇబ్బందికలిగి నది. వేడగా వేడగా 21 తేది నుండి నూర్యనిజాడ వీలుకలిగి నది. రోడ్డుమొదలగునవి గుంట మిట్టలుగా నుండుటవలనను మురికికాల్వలు వీపుల కొంబడిలేనందునను నిలచిన నీరు త్వరగా ఎండవలసియున్నది. కాన నూర్యనమస్కారములు జేయు వారు శ్రద్ధతోనే పడిపోజులపాటు శ్రీధ్రముగా ఎండకాయ నట్లు చేడకరగాక.

మురికికాల్వలు.

రంగనాయకులపేటకు వీలు దగ్గట గానున్నందున వాన వీరుగాని మురికివీరుగాని ఏటిలోనికి పోవీలుకలుగుచున్నదిగాని వైపున పేటలోన బాటుపేటలో కున్నీలులేను. అందుచేత అంగళ్ల వద్దకుపోయి సామాను కొనవలసియున్నను పశ్చుల ఇండ్లవద్దకుపోయి పశ్చులు తేనెలని యెన్నను గుడ్డలు సవరించుకొని కాళ్లు కడుగుకొనవలసియున్నది. కాన మునిసి పాలిటివారు కొరాయిలు దుడిగా పెట్టింపుటో మురికికాలు నలు కట్టించుటో జరుపవలసియున్నారు.

ఒంగోలు శుభవులసంత.

సంతవిషయమైన ఇబ్బంది తెలిపియుంజిమిగదా. ఇందు లకు ఏమిజవాబో మేనేజరుగారు ప్రతికామూలమున తెలుప వ్రాధిరులు.

తులీవార్తలు

(గవ్వోదాచితోపులను యెద్దనుండి)

కాలమానము.

తుని జనవరి 28:- చలి కొంతవరకు తగ్గినది. చుట్టు పట్టి దివారాత్రముల పైయుండుటయేగాని వర్షము కురియుట లేదు. మామిడి పూతలు మాడుచున్నవి.

ఎట్టేటు.

శ్రీ శ్రీరాజీవారు బాజుపేటవరకు వారము దినములై విచ్చేసియున్నారు. ఈ మాఘసంసమంతయు గోదా వరీ తీరంబుననుండి యావల భద్రాద్రికూడ వేంకటేశ్వరుని వినుచున్నాను. వీరివరకు దక్షిణ దేశయాత్రల సంప్రదముగ గావించియున్నారు. భగవద్దత్తి, తీర్థయాత్రా శక్తి శ్రీ వారికి మొదటి వేర వ్రాయంబునలేదు.

తాలూకా కచేరీ.

నలు మేజిస్ట్రేటుగారు కోశబ్రాత్రువాయుడుగాక, సంవత్సరము నెలపు వెట్టికలు తెలియచున్నది. వీరి స్థానే యెవరు రావలెయున్నది తెలియలేదు. నామధుగారు తమ పనిని బాగుగ నిర్వహించుచున్నారు. బాంధవ్యభావము గల వారు.

అనువుతి.

నలు అసిస్టెంటు సర్జనుగారు ఉలగ బాధమొదలి యారుగారు వచ్చినది మొదలుకొని అనువుతి బాగుగనున్నది. మరమ్మత్తు బాగుగచేయించినారు. మంచిమంచిమందుల దెప్పిం చినారు. చాల ఓపికతో పనిజేయుచున్నారు. వీరివద్ద నొక గొప్ప లేను బాగుజేసినారు. పోలవర గ్రామమునుండి విషము వెట్టిబడి వచ్చిన తల్లి ముగ్గురు విడ్డబను మరల బ్రతికించినారు యూనియను.

చాల బాగుగనున్నది. చాలికో పాతకాల కందు రుగ నున్న కాలువలో నీరు నెలల తరబడి నిలువయుండుట యేకాని దానికేమియు దారితీయదు. పసిపిల్లలు బడికి చదువు కొనుటకు బోయి యీ విషవాయువుల వీల్చి బాధకుదురు తే మోయని భీతికలుచున్నాము. కాబట్టి యీవిషయమై త్వరతోనే ఆలోచన చేయుటకై కోరుచున్నాము.

ఓట్లు బోయను అస్సాసియేషను.

శ్రీ రాజావారి హైస్కూలులోనిదివరకు చదివి యిపు డుద్ద్యోగంబుననున్న వారిలో కొందరు వైశేరుతో నొక సంఘ ముగా నేర్పడి యేపేటస్కూలు వర్గంబునవుటకై నిశ్చయించి నారు. వద్దాల సన్యాసి రాయుడు పి. యేగారే దీనికీమధ్య కారకులని చెప్పవచ్చును. ఈ సమాజోద్దేశముల బెల్లుచు నొక చిన్న పాత్రముకూడ నచ్చువేయించినారు.

ఈలపాట.

ఈశుభ్య రోమల నుండరరావునాయుడుగారి యింట్లో నొక పాటకచేరి అయింది. ప్రా. శె. సర్. ఎస్. పి. స్వామిగారు అద్భుతముగ కృతులు, రాగములు ఈలలోపాడిరి. ఏమియు ఆయాసముగ లేకుండ గుమారు 8 గంటలవరకు గానముజేసిరి. వీరు ప్రస్తుతము తునిలోనేయున్నారు. మామూలగ శ్రుతులు నన్నిటినుంచికొని హెచ్చుస్థాయిలో పాడుట మాత్రము వింతగానున్నది.

ప్రాధిక సమాజము.

24 తేదీని బ్రాహ్మ మత ఘోషము, చాలికో పాత కాలయం దుపాధ్యాయులు నగు పి. నుబ్బారావుగారు తమ స్వగృహముచే ప్రత్యేకోపాసన సల్పి, రాజా రామమోహన రాయలవారి పవిత్ర చరిత్రను గురించి విపులముగ ముచ్చటించిరి. ప్రతి అధివారము రోజున ఉపాసన నట్లుటకు గాను యేర్పరచిరి. ప్రాధిక సమాజ బీజము నాటబడినది.

మ హా చి.

ఈ వ్యాధి చాలగా వ్యాపించి యున్నది. వ్యాధితిగి లినవారిలో బ్రతికినవారుండు టరుదుగా నున్నది. టీ కా లు వేయటకు వ్యాధిగ్రేటరుగారు రాగానే అజ్ఞానముచే జనసా మాన్యము పొందెవుచున్నారు వ్యాధిగ్రేటరుగారు బహు శ్రద్ధగ బనిజేయుచు, ప్రజలకు బోధించి పనిజేయుచున్నారు. యూనియనువారు వీరికి తోడ్పడి టీ కా లు వేయించుచో నీవ్యాధి చాలభోగము తగ్గకపోదు. కాబట్టి యూనియనువారు ఈ విషయభో తవశక్తి వినియోగంప వ్రాధిరులు:- ఎప్పుడు చూచినను ఏదో వీటిలో నగుదడుచున్న వ్యాధిగ్రేటరు గారికి తగిన సహాయము జేసిచో కొండి దినములలో ఆయనే యా వ్యాధిని నిర్మూలము జేయగలడు.

అగ్ని భయము.

ఇదివరకు నుమారు మూడుపుంజీలమారులు ఇండ్లు కా లినవి. మరల యేరాతిరీ కాలునోయని భయముగల్గి ఏల కాలు చున్నవో, ఎటుల కాలుచున్నవో యాశ్చర్యనకే యెరుక. కావున నివారణకై కూడ వారిచే ప్రార్థించుచున్నాము.

బందరు వార్తలు.

(మాగవ్వోదాచితోపులను యెద్దనుండి)

అంగ్రహాతీయకాళాల.

బందరు జనవరి 28:- కళాకాల ఈనెల 18వతేదిన సం క్రాంతిపండుగ సెలవుల యనంతరము తెరువబడినది. ఇప్పుడు కళాకాలలో 150000 బాలురుగలరు. మెకానికల్ ఇంజనీ రింగు, సివిల్ ఇంజనీరింగు టెక్నాలజీ మొదలగు విద్యలు, సామాన్యవిద్యతోపాటుగ జేప్పబడుచున్నవి. క్రీహండు డ్రా యింగు, వెయింటింగ్, క్లాసులుగుడ ప్రత్యేకముగ పెట్టబడినవి. ఈ సంవత్సరము క్రీహండు డ్రాయింగు ఎలిమెంటరీ గవర్న మెంటు పరీక్షకు గురు విద్యార్థులుకాక ఏడుగురుపై పాఠ్యను చేసినారు. వెయింటింగు ఎలిమెంటరీపరీక్షకు నలుగురు విద్యార్థులు

గురువారి నలుగురును, బామెట్రికల్ డ్రాయింగుకు ఒకవిద్యార్థి పెట్టి ఒకడును పాఠ్యనుచేసినారు. దీనినిబట్టిమాడ కళాకాలవిద్యార్థులు ఇతరవిద్యార్థులకన్న ఎక్కువశ్రద్ధతోను పట్టుదలతోను విద్యనభ్యసించుటయేగాక ఉపాధ్యాయుల మనస్సుని నవ దనమును తెలియజేయునటుటకు సందియములేదు. ఈవిద్యార్థులు ముందు సంవత్సరము ఇంటర్మీడియేట్ పరీక్షకుకెల్లి కృతార్థులగుదురని నమ్ముచున్నాను. సివిల్ ఇంజనీరింగు క్లాసు ఈసంవత్సరము అనగా క్రిందటి జూలై నెల మొదలు తెనువబడినది. ఇందునరేవయింగ్ లెవెల్, ఎర్లువర్క్, గోడ్డు మెకానుకేవే, టెలింగు, డ్రాయింగు, అడ్వాడ్ మెకానిక్సు టెలింగ్ కక్షప్రొక్ష, ఎస్టిమేటింగు మొదలగు భాగములు గరపబడుచున్నవి. ఆరుగురు విద్యార్థులు మాత్రమే విద్యనభ్య సించుచున్నను వీరందరు కొన్ని కష్టస్థులలో ఇంటర్మీడి యేట్ పరీక్షకును, మిగిలినవాటిలో ఎలిమెంటరీ పరీక్షలకును దరఖాస్తులుచేసినారని వినుచున్నాను. ఈపరీక్షలకు గవర్న మెంటువారీవలన జరుపబడుననిగాన, గవర్న మెంటు ఉద్యోగ మునక(సింఘవారందఱును ఈక్లాసులలోజేరి లాభముపొందు టకు ఎక్కువ అవకాశముగలదు. ఇందుచేరుటకు సామాన్య ముగ రికఫారము రికఫారము లేక మెట్రిక్యులేషన్ వరకయినను చదివియుండవలెను. కాని పరీక్షకు వెట్టుటకు 4-వఫారము వరకయినను క నీ స ము చదివియుండవలెను. కాని నెకండరీఎడ్యుకేషన్ కొంతవరకు చదివినదిగాని మానచేసిన వారి కండరకు ఇది మంచి అవకాశముగ గనుబడుచున్నది

టెక్నాలజీకింగు సార్వభౌమ క్లాసులలో పదిమంది విద్యార్థులుండివీరందరు గవర్న మెంటు ఎలిమెంటరీ, ఇంటర్ మీడియేట్ పరీక్షలకు వెట్టుచున్నారు. డ్రాయింగు పరీక్షల లోవలెనే యామిగిలిన విద్యార్థులగుడ గడతేరి కళాకాలకు చేరు తెచ్చెదరగాక.

హిందూహైస్కూలు.

హిందూహైస్కూలు పూర్వపు విద్యార్థుల సంఘము యొక్క ప్రధమవార్షికోత్సవము ఈనెల 28-వ తేది శనివా రము మాడిప్రొట్ట ముసలు కృష్ణయ్యగారి యాధిపత్యము క్రింద మిక్కిలి జయప్రదముగా జరిగినది. ఈ హైస్కూలు 1896 సం॥ న కొద్దిమంది విద్యార్థులతో మొదలుపెట్టబడి క్రమ క్రమముగా అభివృద్ధి చెంది కొన్ని గంకత్సరములలోనే హై స్కూలు చేయబడి హిందూభాషాభివృద్ధి క్రింది తీసికొబడి నది. ముంగమారు సరసింపంగాకు ప్రస్తుతపు స్కూలు భవన మునుగాని ఎంతయో శ్రద్ధతీసికొని నిధినిచేర్చి యిచ్చిరి. అను రావతి శేషయ్యకాశ్రమిగారుగూడదీని కత్యంత సహాయమును చేసియుండిరి. తట్టా శ్రీనివాసాచార్యులుగాను 14 సం॥ ౭౭ను వంధకోణం కృష్ణమాచార్యులుగాను 27 సం॥ ౭౭ను హెడ్ మేష్టరు పదవియందుండిరి. కాశీనాధుని బ్రహ్మయ్య లింగం గారు పాతకాల స్థాపించినది మొదలు తెలుగు పండితులుగా నుండి నాటగు సంవత్సరముల క్రిందటనే వృద్ధాప్యముచే పని చాలించుకొ వలసినవారైరి. వారు వాని కోశ్రమమునకు వచ్చి సభలో ఉపన్యాసమిచ్చుచుండ సభ్యులహృదయములన్నియు సంతోష పూరితములయి యుండెనట నిస్సంశయము. ఈ హైస్కూలు పూర్వపు విద్యార్థులందరును బ్రహ్మయ్య లింగం గారికివృద్ధాప్యదశయందు తగిన సహాయముచేయుదురని నమ్ము చున్నాను.

ఒక విందు.

మాకు అడిషన్లలో మునసబుగానుండి రెండు సం వత్సరముల క్రిందట బదిలీఅయి ప్రస్తుతము దెజవాడలోనున్న సోమంచికొనకంఠంగారికి మాపుర ప్రముఖులలో కొందరు యానెల24-వతేది ఆదివారమునా దొకవిందుచేసిరి. వీరుబదిలి అయి వెళ్లనపుడు వీలులేకపోవుటచే యావించు యిన్నిరోజు లు అపుటకు కొరణమయినది. నిలకంఠంగారు దెజవాడనుంచి శనివారం ఉదయం రయిలులో దయచేసిరి. ఆదివారము ఉద యం 10 గంటలకు మా పట్టణములోని ప్లీడర్లవృద్ధు, నీలకంఠం గారి స్నేహితులకును భోజనపువిందు చేయబడినది. ను మారు 60 మందికైగా విందాగించినట్లు తెలియుచున్నది. సాయం త్రం 4 గంటలు మొదలు 8 గంటల వరకు కృష్ణాక్ష బుల్బులో క్లబ్బుమొంబర్లందరికి ఫలాహారములు పెట్టబడియి. తడవరి బుట్టడ్యపేట నాటకకాలలో హరి నాగభూషణం గారు ఫీజెలువాయగ్యమును గావించిరి. ఈ విందు ఇరవయ్యవద ముగ జరుగుటకు నీలకంఠంగారి ముగులములే కారణమని యెంచవలసి యున్నది.

స్థానిక వార్తలు.

29-వ తేదీ శనివారము.

ప్రాధికార గిడ్డిను గారి ప్రదర్శనము, ప్రాధికారము. (సా. 7-30)
వార్తలు వ్రాసిన డి.ఎ. ముడింగు, గవర్నమెంటు పాఠశాల. (సా. 11-0)
అస్తికాలయ వర్షవర్ధంతి సభ, ప్రాధికార బి. సేవగిరిరావుగారి యుపన్యాసము, పవ్యయస్సు కళాశాల. (సా. 5-30)
ప్రాధికార గిడ్డిను గారి ప్రసంగము, ఇంజనీరింగ్ కాలేజి. (సా. 5-30)
లిటరరీ సొసైటీ, లాంగుర్నగారి యుపన్యాసము, సెనేటు పాఠశాల. (సా. 6-15)
కథాల్లిక్ ఇండియన్ అసోసియేషను, సాంకర్మిక సమావేశము. (సా. 4-30)
దక్షిణహిందూజాత బ్రహ్మసమాజ కన్వెన్షన్, కుటుంబోపాసము, కీల్పాకము. (సా. 6-0)

30-వ తేదీ శనివారము.

అస్తికాలయ వర్షవర్ధంతి, సాంఘిక సమావేశము, సంఘకార్యస్థానము. (సా. 5-30)
మదరాసు బోటు క్లబ్బు, జలక్రీడావిద్య, మై. చలిల్లా, పి. ఏ. సాంకర్మిక సమావేశము, శ్రీ సెంట్రల్ ప్రావీణి యగ్రాస నాధిపత్యము. (సా. 5-15)
దక్షిణహిందూజాత బ్రహ్మసమాజ వర్షవర్ధంతి, జనరల్ మీటింగు. (సా. 3-0)
శ్రీలక్ష్మణమావేశము, అన్నాపిల్లపిట్ట, బాబ్బిటవును. (సా. 5-0)

31-వ తేదీ ఆదివారము.

తిరువల్లి క్లబ్బి హిందూ హైస్కూలు యొక్క పూర్వవిద్యార్థుల సాంకర్మిక తీర్థము. (సా. 6-0)
దక్షిణ హిందూజాత బ్రహ్మసమాజ వర్షవర్ధంతి, శ్రీమధ్వాన్ రాజీసాహెబ్ గారు సంఘ విద్యార్థుల సాంకర్మిక తీర్థమున వస్తువాన మొనర్చుట. (సా. 6-0)
ఉపాసనము. (సా. 6-0)

కాలమానస్థితి:—నిన్న నడికోష్ఠస్థితి 83-6 మాత్రము, అధిమాస్థితి 86-8 మాత్రము.

భక్తిమార్గప్రసంగసభ:—తంబుపెట్టిపిట్ట నాగ నెట్టి పిల్లగిరిసంతమంబువరకు 30 వ తేదీ శనివారమునాడు బ్రహ్మశ్రీ ఎ.కె. కోటిశ్వరయ్య, బి. ఏ. గారు పాఠ్యతీ పరణయమును ప్రసంగించి భగవత్కథా కాలక్షేపము గా వింతురు.

దక్షిణహిందూ పాఠశాల:—దీనికి సహాయముగా శ్రీకన్యకా పరమేశ్వరీ దేవస్థానమువారు నెల-కి రు 10 లు చొప్పున నిచ్చుచున్నారు తదితర ధర్మకర్తృ సంఘములు వారి హృదయ సత్ప్రసాదముచేయుటకు ప్రార్థకులు.

శ్రీబాలసుబ్రహ్మణ్య భక్తజనసభ, రాయపేట:—పరియవ వర్షవర్ధంతి 31-వ తేదీ నిర్వహించబడును. రాయపేట హైకోర్టు కృష్ణవిలాసులూ అపరాహ్మము 3 గంటలకంటకును సుపన్యాసములూ సంగ్రహమును, శ్రీవేదాచల స్వామిగారి గ్రాసనాధిపత్యము వహింతురు.

రాయపురము వైద్యపాఠశాల:—సాంకర్మిక శ్రీదానినోదములును సాంఘిక సమావేశమును శనివారమునాడు జరుగును. గా. సర్జన్ జనరల్ పానెల్లికాగారి గ్రాసనాధిపత్యము వహించెదరు. గా. శివస్వామయ్యగారు కట్టకడపట సంవత్సరపు విద్యార్థుల నాశీర్వాదించుచు ప్రసంగించెదరు.

కోర్టు వ్యవహారములు.

మదరాసు హైకోర్టు.

బారాపత్రి అను హమ్మదీయ పండుగకు గాను ఈ వజ్ర తేలియతేయబడిన పేరకు నేటిదియముగాక, శ్రేష్ఠశుక్ర వారమునాడు హైకోర్టుకు సెల వొసగబడుచున్నది.

నిన్నటి దినము న్యాయమూర్తులు జేక్వెల్, హాసేగారు లు కోర్టుకు రాలేదు.

[న్యాయమూర్తులు: స్పెక్ సరు, శేషగిరి అయ్యరు గారులు.]

బామినానుమీద వదిలబడుట.

మాడువేలూపాయలు కలగల కలపను దొంగిలించిన చోరీ సేరిములూ సంబంధపడి యున్నాడను సేరిముక్రింద చార్జి కాబడి, అంతలోనుంచబడియుండు దక్షిణములబాను ఫారెస్టు రేంజరు పి. ఎ.కె. రామస్వామి అయ్యరు కలిగినదనియు, క్రింది కోర్టులో నాటికి ప్రతికూలముగ నాత్యము చెప్పిన వారు స్వలాభమును కోరినవారనియు విన్నవించుచు అతడు బామినానుమీద నదలబడుటకు హైకోర్టు కచ్చీ వెట్టుకోనబడగా, న్యాయమూర్తులు అతనిని బామినానుమీద వదలుటకు తీర్పును సగిరి.

[న్యాయమూర్తులు: స్పెక్ సరు, శేషగిరి అయ్యరు గారులు.]

పత్రమును స్మృష్టన చేసినందుల కని తేబడినదావా.

పత్రములకు “యునిఫైడ్” (సాఫ్ట్) ప్రాంతపును అతికించు పద్ధతి అమలులోనికి రాకమునపు తారీఖుగల పత్రములూ నాస్థాంత్ర ఉపయోగపరచబడి యుండుటవలన అది నిజమైన పత్రము కాదనియు, వెంకయ్య దానిని స్మృష్టనచేసినయూ దావా తేబడెను. కృష్ణా సెషన్స్ ను జడ్జి గారు వెంకయ్యకు 18 నెలలుకరిన ఖయదుశిక్ష విధించిరి. ఈతీర్పుమీద హైకోర్టుకు రివిజన్ పిటిషన్ వెట్టుకోనబడి, అప్రతము మనసబుకోర్టులో నొకదావాలూ దాఖలు చేయబడెననియు, అది యచ్చట రమారమి నాలుగు నెండ్లవరకు ఉండెననియు, అయ్యవ్యకాలములో మాద్యుక్తత్రపు లెవ్వరో దానిజోలికిపోయి ఆక్రొత్తప్రాంత్ర నలికించి యుండవచ్చుననియు వాదించబడినందుమీద న్యాయమూర్తులు పిటిషను శంగీకరించి, మద్దతుని బామినానుమీద వదలుటకు తీర్పు వొసగిరి.

[న్యాయమూర్తులు: స్పెక్ సరు, శేషగిరి అయ్యరు గారులు.]

మాత్రపుమాత్రమేని దావా.

తిరునెల్వేలిజిల్లాలో రామస్వామిదేవ్ అక నాతడు తన భార్యకొల్లిజిల్లాలో రామస్వామిదేవ్ అక నాతడు తన స్థలమీద పగబూని నెపమువారిమీదత్రోయు నుద్దేశముతో తన తల్లిని చంపెనని దావా తేబడెను. సెషన్స్ జడ్జి గారు వారికి ఉరిశిక్ష విధించిరి. హైకోర్టుకు ఆప్పీలు వెట్టుకోనబడి యెంత పగయుండినను, ఎవ్వరిని నిందింపనాదినను, తనతల్లిని చంపుట అసంభవమనియు, నేరమును ఋజువుపరచి సీరపరచదగినంత సాక్ష్యములేదనియు వాదించబడినందుమీద న్యాయమూర్తులు వాదప్రతివాదములను విమర్శించి, మద్దతుకి విధింపబడి: శిక్షను రద్దుపరచిరి.

పోలీసుకోర్టులు.

ఎన్నూరు.

ఈనెల 14 వని ఎన్నూరు కమేండర్ ఇన్ చీఫ్ కోర్టులో నుండు విక్టోరియా హోటలునద్ద తిరుగుచుండి యచ్చటికివచ్చిన ఆర్టు అను నానినెమ్మలూనుండి రూ. 20 లను దొంగిలించినందులకై నంబక్ అను వాడొకడు పోలీసువారిచే అరెస్టు కాబడెను. వాడొకటి పాపములను తాను దాచినట్లు మును పోలీసువారికి చూపెను. అప్పుడతడు నొక చేతిగడియారముగూడ దొరకెను. అది ఆహూటమున కవుడవును నచ్చుచుండిన రెస్ట్రక్ దొరసాని గారిది. ఈరెండు దొంగతనములకై వాడు పోలీసుకోర్టులో విచారింపబడెను. మేజిస్ట్రేటుగారు వారికి గడియారమునకై ఆరు నెలలు కరిన ఖయదుశిక్షయు, రూపాయలకై ఆరు నెలలు కరిన, విధించిరి.

ఉపన్యాసములు

పట్టణ నిర్మాణము.

పర్యవేక్షకు.

నిన్న (27-1-15) ఉదయమున ప్రాధికార గిడ్డిను గారు ఇంగ్లాండు స్కాట్లండు జేజింగులలో పట్టణములను ప్రదర్శించిరి. అచేతముయొక్క భూగోళ సాధారణ కరణములను మొదలు నడివిరి. పిమ్మట పశుపాలక ప్రదేశములను వ్యవసాయక ప్రదేశములను ప్రదర్శించి అటవికులగు జంగోపాలకులను గురించి నడివిరి గనుల ప్రదేశములనుగురించి ముచ్చటించిరి. స్కాట్లండులోని బాలయల గుడిసెలను ప్రదర్శించి వారిజీవ విధానములను గూర్చియు సాంఘికాచారములను గూర్చియు ముచ్చటించిరి. పిమ్మట లెజవాడనుండి వచ్చిన ప్రదర్శనీయములను చూపిరి. అంతనున్న పోలీసువారి గృహములను నివాససౌకర్యములు కావరీ నిరసించిరి.

ఎరిమిడవ యుపన్యాసము.

కోయంబుత్తూరు పట్టణము అవకాశమును చరించు నత్తుత్తమువలె దేనితోడను సంబంధములేకుండ నున్నది. ఈపట్టణములో మార్గము లనేకములున్నను చక్కగ నెర్పరపబడి యున్నది. ఆపట్టణపాలక సంఘమువారు పట్టణపటమున జాతి భేదముల ననుసరించిన భాగములను నిరూపించియున్నార. ఇది ఎల్లరు నవలంబింపదగును. ప్రాంతభాగము ప్రాచీనభాగము బంగారాల భాగమును విభజనములు గూడ చూపదగును. అట్టి విభజనమున్నచో పాలక సంఘములవారు ప్రజలను తొలగించుటలో వింతపార బాటులను చేయుట కనకాశ ముండదు. బొంబాయిలో నేతపనివాండ్ల కొకపేటను ప్రత్యేకముగ నొసంగుటవలనను గూడ నీపద్ధతి ననుచక్కగ నెర్పరపబడి యున్నది. ఈపద్ధతులనే తిక్కిన ప్రదేశములలోగూడ నవలంబింపదగును. మహమ్మదీయులపేట మామవాడ మున్నగుపట్టణ ప్రత్యేకముగ నిరూపింపబడలేదు. ప్రతిపట్టణమునకట్టి పటముండేతరలేదు. ఆపటములు స్వేచ్ఛ అక్రమవార్త వపుకగ దొరకగలవు గాన వానినిగొని ప్రతిపాలకుడ్యసంఘమునకు పాఠశాలలోని తరగతి కిని గూడ నొసంగదగును. కోయంబుత్తూరు విస్తరింపజేయుటను గూర్చి రాజమార్గము లేర్పరుచుటలో పురపాలక సంఘమువారికి వ్యయముల ననవరముగ నొసరించుచున్నారు. ఒకపేటలో నున్నవారి నందరి నొక్కటిగ మరయొకపేటలోనికి వెళ్లగొట్టుట బహుశ: ప్రయాసకు కారణముగాన నట్టిపాధన మనుకూలమైనదిగాదు. తోటలు వేయించుట యవసరముగ నున్నది. గాని తోటలను వేయింపగోరు ప్రజల కాయాభాగములలోని స్థలములను స్వల్పక్రయమున కొనగదగును. తోటలను వేయించుట పట్టణ నిర్మాణమునకు మూలసాంగముగ నున్నది. నేలము పట్టణమునగూడ గృహనిర్మాణమున మననరకృత్యమే నని పరిశుభ్రముగ నుంచుట వీక్షప్రధానకృత్యమై యున్నది. అని ప్రాధికార గారు నడిపిరి. నేలములోనున్న వెద్దచెక్కపు నిరుపయోగముగ నున్నది గాన దానిని పూర్తి ఆస్థలమున గృహములను నిర్మించుట యుక్తమగునని నేలముప్రతినిధులలో నొకరు నూచించిన విషయమును ప్రాధికార గారు రామొందిరి. గుంటూరు పట్టణమున విషయములు న్యాయవోక్తములు.

అచటబామురును, వికాలమొనర్చుట ముఖ్యమేయగును గాని 50 ధాన్యపుడుకాణముల నొక్కసారి కూలగొట్టుట యుక్తియుక్తమనరాదు. అందువలన ఆ ఆకాశములకు ప్రతేకములు దొరకుటలేదు. అట్లెలు వెలిగినవి. ప్రజలపై బరువుపడినది. ప్రజలకుభారము కలిగించుటయూ యాగోగ్యప్రకృత్యము ముఖ్యముగ చేయదగినవిధి. జనసమృద్ధి మధికమైనదాని నెలుల వదలలేదు గాని కూలద్రోయరాదు. కూలద్రోసి స్థలములను హెచ్చుమొత్త మిచ్చు వారికి విక్రయించుటవలన భవంకులకుపకారమును చేదల కపకారమును జరుగుచున్నది. ఒక బాజారులో జనసమృద్ధి మధికముగ నుండిన మరయొక బాజారునుకట్టిచి అట్లెలు తగ్గుగట్లుచేసి ఆ బాధ తగ్గించుట ఆరోగ్య ప్రకృత్యుని విధి. నేక గుంటూరున కేగితిరిగాని అచటి ప్రధాన విషయములను పూర్తిగ గ్రహింపజాలనైతిరి. నేను చూచుటయు చూడవండుటయే యగుచున్నది. పట్టణము నుత్తరభాగమునకు పెంచుట యనుకూలమని నాథు తోచినది. అని ఆయన నడిపిరి.

ప్రపంచ చరిత్ర.

ఇదివరకు రెండు సంచికలు వెలువడినవి.

ఇం దన్ని దేశముల చరిత్రయు సులభముగ చాచులో తగినవటములతో కథలవలె వ్రాతమగును. చరిత్రాచర్యత సంతృప్తమునకు (రమారము 600 పుటలు) ర సంచికలు, చందా రు. 2-0-0 (పోస్టేజితో సహా). ప్రవేశ రుసుములేదు. ప్రపత్తరము చందా ముందుగ స్వీకరింపబడును.

కలయబాద:—గా. మారిసర్వోత్తమరావు, ఎం.ఎ., శింతాద్రిపేట, మద్రాసు. అని వ్రాయుడు.

ఆంధ్రపత్రిక

1915 వ సం॥ జనవరి నెల 28 వ తేది

గురువారము.

చేళియ మహాసభా విభేదములు

శ్రీయుత వి. కే. కేలుగారు మరాఠాపత్రికకు వ్రాసిన మరియొక యుత్తరమును ఇంకొకచోట ప్రచురించితిమి. ఈయుత్తరమునకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు ఆపత్రిక యీక్రిందిరీతిని చర్చవలన ప్రస్తుతము తేలిన సారాంశములను క్రోడీకరించి ప్రకటించినది.

“1. కన్వెన్షన్లన్నియును, జాతీయవాదులును, కొంతవరకరిత్రములని తలపడుచుండు సాధనములు తీవ్రములే యైనను రాజనీతి బద్ధములేయని యొప్పుకొనుచున్నారు.

2 అందఱును ఈరీతిగా రాజనీతి బద్ధములని యంగీకరించిన సాధనములకంటె తేరుసాధనములను జాతీయవాదులు ఆధారము చేసికొనుటయులేదు. అట్టిసాధనము లుపయోగము లొనికి రావలెనని వాదించుటయు లేదు.

3. పెట్టిన నులు, మెమోరియలులు, డిప్యూటీషనులు, మనవులు, హైందవప్రజలకును, అంగ్లప్రజలకును మొరలు కానన నిర్మాణసభలకొకటగాని వాని మూలముగాగాని నిర్వహించు హక్కువద్దములు జాతీయవాదుల కనంగీకారములుకావు. ఎంతోకాలమువరకును నిజముగా ఇవియే చేళియ మహాసభ యొక్క కార్యక్రమమును సాధనములును నై యుండవలెను. వీని నుపయోగించుటనుట భిక్షుటనముకాదు. కాని వీనినే యుపయోగించవలయుననిమాత్ర మదియే యగును.

4. జాతీయవాదులు ఈసాధనములను పద్ధతులను ఎల్లప్పుడును తప్పక మొత్తముమీద నూత్రములుగా నామోదించగలరు. విభేదముచచ్చినప్పుడు విషయవిభేదములుగానుండగలవు.

5. వైసాధనములకును, పద్ధతులకును, విభేదమునని జాతీయవాదులు కోరుచో నితరులు వారికో నేకీభవింపవలెనని నిశ్చయము జాతీయవాదులకు లేదు. అట్టి ఉపక్రమములకు కన్వెన్షన్లు లేవు వ్యతిరేకాభిప్రాయములను కూడ వెలిబుచ్చవచ్చును.

6. జాతీయవాదు లడుగునెల్లయు నిడియే. ఇకముందెప్పుడును జనీతి బద్ధములయ్యే తీవ్రములగు సాధనములను గురించి ప్రస్తావించ మనివారినద్దముండి వాగ్దానములు కోరకుండు. చేళియ మహాసభలోగాని బయటగాని న్యాయముగు మార్గములలో ప్రభాభిప్రాయమును ఎక్కువగా తమ పక్షమునకు త్రిప్పుకొనుటకు వారికి నాహుత్తరదని యొప్పుకొను దని కోరకుండు.

7. సభాంగనిబంధనలు తప్పక యంగీకరింప బడదగినవే. ఇతరవిధముల న్యాయమయినను జాతీయవాదులు చేళియమహాసభలోనికి వచ్చుట కుపయోగకరమగు చున్నవను మార్గముచేత క్రొత్తగా నొనర్పవలసియుండు సవరణకమిటీయై వెచ్చునకు వానికి వెలగా నూతన నిబంధనలను కోరరాదు.

8. ఏమార్గమైనను కన్వెన్షన్లన్నియును సరియనితోచిన కానిని వారు కొనిరావచ్చును. కాని అదియెవరినో దృష్టియందుంచుకొని తెచ్చునదిగా నుండరాదు.

9. అట్టిమాన్యు ఇప్పటి చేళియమహాసభకు సహజముగా (నితరసభలకు) చేర్చవలయునని, లేదా (నిర్వచనము మిత్రము) స్వతంత్ర ప్రతిస్థాపనకడ మిచ్చునదియోనను, భూక్రియంతగా జాతీయవాదుల మనమున కెక్కుకపోయినను వాగుచేళియమహాసభలో చేరిటకు సిద్ధుడైయున్నారు. అట్లు జరుగని యెడల వారు బయటనే యుండురు.

అవివేకుడగు సభ్యు డెవడైనను అవివేకముగా సమయముగాని సమయమున తీవ్రసాధనములను ఉపక్రమించిన యెడల చేళియమహాసభయొక్క సమిష్టి వివేకమును, అంగబలమును, అట్టివాని నివారింపగలవు.”

ఈయుపన్యాసమును జూచిన పిదప మరల నొక విధముగా నాశయంకురించు చున్నది. కాని ఎనిమిదవ పేరాలోని రెండవ వాక్యముచే ఇంత జరిగియున్నక్రి ప్రశంసను సూచించుచున్న దేయను దుఃఖమావిర్భవించు చున్నది. ఈ తరుణమున బొంబయి రాజధానిలో పూర్ణ శాంత స్వభావము కానవచ్చునని నమ్ముటకు సూచనలున్నను, అచ్చటనే వ్యక్తిప్రశ్నయుండుటచేత ఇంత దనుక వచ్చినది చెడిపోకుండుటకయి యితర ప్రాంతముల నాయకులు పాటుపడవలసి యున్నారు. వీరు శ్రద్ధమయి పూనుకొని నిజస్థితిని గమనించి పనిచేసిన యెడల మరల బొంబయిలోనైనను సంయుక్త సభ యేర్పడుటకుమార్గముకానవచ్చును. నిజముగా విభేద మేమియునులేదు. ఇప్పటి తరుణమున నెట్టివాడును తీవ్రసాధనములను తలపెట్టుననుట భ్రమ. అట్టి పిచ్చివా డుండినను ఆనేతుహిమాచల ప్రజ అతనికి వ్యతిరేకముగానుండక మానదు. అప్పు డాతడేమి చేయగలడు. ఒకవేళ బొంబయి జాతీయవాదు లందఱును నేకమై ఏదైన క్రొత్త యుపక్రమము తేదలచినను ఆయుపక్రమము కాలాను గుణ్యము కాదేని హైందవ మహాజను లంగీకరింప బోరు. అనవసరముగా జాతీయవాదు లల్లరిచేతురని వెరచుటకును కారణము కానరాదు. అట్లు వెరతుమేని సంయుక్త మహాసభ విషయమే మానుకొనవలసి యుండుము. పరస్పర విశ్వాసము లేక కనియేమగును? కావున మే మిదివరకు నెక్కినోక్తి చెన్ననట్లు మానాయకులు అనవసరమగు భయములను పెట్టుకొనక ఇతరులను అన్యాయముగా ననుమానింపక, భవిష్యత్తుపైని చేతహితముపైని దృష్టి నిల్పి త్వరలో అన్ని విభేదములను మరువవలసి యున్నారు. ఒక్క సమావేశము వృథాయైనది. ఇంకను నిట్లులే వృధచేయుచుండు నెడల చేళియ మహాసభయే మాసిపోవలసి వచ్చును. ఇప్పుడే చేళియ మేల్కొనినాయకు లనిపించుకొను వారి చేత తగ్గి కార్యములను చేయించును గాక యని నమ్ముచున్నాము.

ఇంగ్లాండు.

ఆంగ్లేయవైమానికులు

ఇద్దరుచనిపోవుట.

లండను జనవరి 26:—మేజరు రాకేగారియొక్కయు, కెప్టెను రోకేగారియొక్కయు మరణములను గురించియీక్రింది వివరములు తెలియజేయవలెను:—వీరుడెక్కడనుండి బ్రెట్రాజివై బొంబయివేయుటకై విమానములమీద వెళ్లెరట. ఇంకడచినమంగళవారముజరిగినది. తిరిగివచ్చుచుండగా మంచుక్రమముకొని రాకేగారుతక్కినవారినుండి విడిపోయిరి. బుధవారముకాదు వీరికేళి బరము, డెన్మర్క్నుసమీపముననుద్రువుట్లాడ్డనపడియున్నది. శత్రువులసంగతి సందర్భములను తెలిసికొనుటకై మేజరురాకేగారు బుధవారము ఒకవిమానములో బయలుదేరిరి. కాని చిట్కలలో పడిపోయిరి. వీరుక్రిందికి దిగుటకాలోచించిరికాని, నీటిలో పడి యిసుకలో కూరుకొనిపోయిరి. వీరిని బయటకు తీసిరి. కాని వైద్యకాలలో చనిపోయిరి.

బోనర్లా, చాంబరులేనుగార్లు

కోశకార్యాలయమున మాట్లాడుట

లండను జనవరి 26:—బోనర్లాగారును, చాంబరులేనుగారును, కోశకార్యాలయమున నిన్నుచాలసేపు మాట్లాడిరి.

విక్టోరియాక్రానుపతకము

భానుహాసాద్దగారికిచ్చుట

లండను జనవరి 26:—క్రీడా రజాగారు భానుహాసాద్దగారికి స్వయముగ విక్టోరియా క్రానుపతకము సరిపించిరి.

మాకోకోర్టుగారి ఉపన్యాసము

సామ్రాజ్యములోని చేళియలన్నీటిని పొగడుట.

లండను జనవరి 26:—కాలనీల సైకెటరీయగు ఆన గుబుర్ మాకోకోర్టుగారు లండనులో ఉపన్యసించుచు యుద్ధములో సామ్రాజ్యమునందలి చేళియలన్ని యుచేసిన అమృత మగుపనిని గురించిచెప్పిరి. మరియునిట్లునిరి:—ఇంగ్లాండుచేళియ ఇబ్బందితోనుండి సాహాయ్యమును ఆశించినప్పుడు సామ్రాజ్యములోని ప్రతిచేళియ ముందంబ వేసి సాహాయ్యముచేసి నది. ఈచేళియలన్నిటికి మనము ఋణగ్రస్తులమై యున్నాము. వైనికులను, ధనమును, ఇతరవస్తువులను ఎన్నిటిని సాహాయ్యముచేసినను వారికి అవి త్యాగముగాలేవు. కాలనీలన్నియు మాతృదేశముగు ఇంగ్లాండునెడ భక్తిక్రధలు కలిగియున్నవి. తక్కిన కాలనీలన్నిటికన్న డిక్షిటెప్రైకాఎక్కువ సాహాయ్యముచేసింది. సింహళదీవులను, హిందూజాతము చేసిన సాహాయ్యము నిరుపమానము. ఇంగ్లీషువారు క్రానుకాలనీలలోని ప్రజలయొక్కయు, నితరజాతుల ప్రజలయొక్కయు ఆచార వ్యవహారములనుగౌరవించిరి. కాబట్టిఈసమయములో ఆయాజాతములు నొప్పుసాహాయ్యముచేసినవి. ఈజాతములన్నిటికీ జాతమునందలి పర్వమతపురగకాలు, భూమికి చిట్టచివరనన్న యితర బ్రటిషుజాతములవలెనే డిట్టగు నేలను, ధనమును, సాహాయ్యముచేసినవి.

హిందూజాతపు సాహాయ్యము

ప్రపంచములో మూలములనున్న ఒక మనబాతి బారికేకాదు, మన రంగువారికేకాదు, మనజాతికి మనరంగుట చేరినవారికేకాదు యుద్ధసమయములో మనకంటె ధనసాహాయ్యముచేసినను, ఎంత జనసాహాయ్యముచేసినను, ఎంతవస్తు సామగ్రినివంపినను వారికి, అది ఒకత్యాగముగా లేదు. వారు వీరుచెప్పిన తెలివితేట్లనుకూటలను నమ్మి వెన్నతోపలుపడిన తెలిసి తెలియనివారు కొందరు, ఇంగ్లాండుయుద్ధములో పడి కొట్టుకొనుచున్నప్పుడు ఇండియాలో వెడ్డెక్ట్లలము పుట్టునని తలచిరి. ఇట్లు తలచుట కేవలము పొరపాటు కాని ఒక్కసంగతి మట్టుకు నిజము. మనము మహిందూజాత ప్రజలయందు అపకమృకము కలిగియున్న మెడల ఆ తెలివి తక్కువవారు తలచినట్లే జరిగియుండును. హిందూజాతము నందలి మహారాజులు, రాజులు, జమీన్దారులు, ధనికులు తమనేలను, ధనమును, వస్తుసమూహమును, మోటారుబుడ్లును, గుఱ్ఱములను ఇండియాన నేల వారిస్వస్వమును సామ్రాజ్య రక్షణకు వినియోగించుడని ఇండియాదొరతనమువారి వశము చేసినట్లు వైస్రాయిగారు తెలిపినవాడ్రు చదివి ఈ చేళియలో ఏ మానవుడు ఆశ్చర్యరంధ్రములను పొందకుడె? వైస్రాయిగారు తెలియ జేసినప్పటినుండి హిందూజాతము నుండి అన్ని విధములగు సాహాయ్యము ఆరని! సహాయమువలె సముద్రముల మీదుగా మనయుద్ధనావల సాహాయ్యమున నిరపాయముగా యాజాతములోనికి ప్రవహించుచున్నది. నేడు మన హిందూజాతపు నైసికులు ప్రాశస్త్య తెల్లియును యుద్ధరంగములలో ప్రపంచము ఎన్నటికిని మరచిపోవుటకు విలులే కీర్తిని సంపాదించుచున్నారు.

ఈజిప్టు, సింహళము.

సింహళము నేనను పంపుటయే గాక, ఈజిప్టు సింహళము కలసి యువరాజుగారి యుద్ధనిధికి 21 లక్ష పౌనుల ధనము రెండు మోటారు ఆంబులెన్సు పటాలములనుపంపినవి. మూల దీవుల సుల్తానుగారు వేయి పౌనులధనమును పంపినాడు. పోంకాంగునుండి 705000 రూపాయలు యుద్ధమునకుసాహాయ్యముగా పంపబడినవి. ఇవి గాక యువరాజుగారి యుద్ధనిధికి నెలనెలకు పంకాంగునుండి 18 లక్ష రూపాయలు వచ్చుచున్నవి.

కివనరు ప్రభువు నైస్యము

అలహాబాదుజనవరి27:— హియసీరు ప్రతీకకు లండను విలేజిరి జనవరి 25 వ తేదీని ఇట్లుల తలెత్తి వ్రాసినవెను. అల్లరుపాటులోనున్న కివనరు ప్రభువుగారి నైస్యమునకుల నైసికుల కీర్తిరథితియును అర్హతయును తక్కిన నైస్యము లన్నిటిలోని సయినికుల స్థితికినుసంతయును భేదములేదని పరాసు యుద్ధమంత్రిగారు క్లాఫించిరి. ఎప్పుడు డవులలో నున్న రోయలు ధనశీరుల ప్రజాపాతకాలల పటాలమును గూడ నాయన చూచి చాలసంతపించిరి. ఇదివరకు సమ కూర్పబడిన పటాలములన్నిటిలో నిది చాలశ్రేష్ఠమయినదని పరాసు నైసికాధికారి సంఘమువారు నుడిచిరి.

విరోధా మహాసంగ్రహము.

ఆంగ్లేయ నావికావిజయము.

ఆంగ్లేయ పత్రికల యంత్రాహము.

నౌకాదళ సంఘమువారి రాజనీతికి కొనియాడుట.

లండను జనవరి 26:— ఆంగ్లేయ పత్రికలు నౌకాదళ సంఘమువారి రాజనీతి కిట్లు కొనియాడుచున్నవి:— ఎందఱును ఆ యక్షణముచేసినను లక్ష్యముచేయుక నౌకాదళ సంఘము వారు యుద్ధమునానలను నిర్మించిరి. కితి రాజనీతియంతయు కొనయాడ దగియున్నది. ఫిషర ప్రభువుగారి ప్రేరణవలన నౌకాదళ సంఘము వారిని యుద్ధపుటోడలను నిర్మించు పద్ధతి నవలంబించిరి. వీరికర్తవ్యము మంచివివేకముతో నవలంబించిరి. వీరివలంబించిన పద్ధతి సరియైనది యిదివరకు జరిగిన నౌకాయుద్ధములవలన గ్రహపడినది.

జెక్కుపోర్టు ప్రజలు అభినందించుట.

జెక్కుపోర్టు ప్రజలు అభినందించుచున్నారని తెలియదు గాను సరేదేవుడు బెట్టిగారికి తంతివాస్తవ పంపిరి. బెట్టిగారు జెక్కుపోర్టు నివాసులు.

ఎడింబరాలో ప్రాధాన్యము.

ఆదివారము నౌకాయుద్ధము జరుగుచుండగానే ఎడింబరాలోని దేవాలయములలో ఆంగ్లేయులకు విజయము కలుగు నిమిత్తము దైవప్రాశ్నలు జరుపబడినవి. యుద్ధము జరుగుచున్నదనియు ప్రాశ్నలు సులభమున దనియు ప్రావోక్షు ప్రభువుగారు కొన్ని దేవాలయములకు తెలిపాడువా రాలియశేసిరి.

నావికులు చెప్పుసంగతులు

ఎడింబరాలో నావికులలో సంభాషించిన సందర్భమున వాఁట్లు తెలియజేసిరి:— ఆంగ్లేయ నౌకలు జర్మను నౌకలకు కనుపడగానే వెనుకకు తిరిగి పోరిపో నారంభించినవి. జర్మను నౌకలను జేరుచేయు నుద్దేశముతో ఆంగ్లేయ నౌకలు తలపెట్టినవి. ఆంగ్లేయ నౌకలకును జర్మను నౌకలకును 15 మైళ్ల దూరముండ గా లైసక్రాఫటు మొదలు ఫిరంగులను జేరు నారంభించిరి.

జర్మనులకు తరుముట

జర్మనుల వారు పోవుచున్న దారిని కొద్దిగ దక్షిణాభిముఖముగ మార్చిరి కాని క్రమక్రమముగ ఆంగ్లేయ నౌకలు, మారమునకుడ దీసికొని సమీపించగలిగినవి. జర్మను నౌకలు మందుగ నులను సముద్రములో చేయుచుపోయినవి. ఆంగ్లేయ నౌకలు చుట్టు ఫిరంగులందు దట్టముగ పడుచు వచ్చినవి కాని, ఈగుండ్రులొద్దగ మాత్రమే తిరిగిరి. 8 మైళ్ల దూరముకంటె సమీపమునకు వచ్చి ఫిరంగులు జేరులేదు.

బ్లాచరును ముంచుట

జర్మను నౌకలకు వెనుక బ్లాచరున్నది. దానిమీద లైస ఫిరంగులు వేసి ముంచివేసినది. లైసకునప్పుడుకొని వెనుకకు రావలసినప్పుడు, అప్పుడు ప్రెస్సెసురాయలు అనుక్రామము నానుకల్పము వహించినది. ఇది నష్టమేమియు కలుగకుండ తప్పించుకొన గలిగినది.

ఆంగ్లేయ నౌకలు సురక్షితముగ నుండుట.

ఈ యుద్ధమున వెళ్లిన ఆంగ్లేయ యుద్ధ నౌకలన్నియు సురక్షితముగ నున్నవని వాస్తవమునకు సంఘమువారు తెలియజేయుచున్నారు.

బ్లాచరుమీది నావికులు.

బ్లాచరుమీది రక్షింపబడిన 50 మంది నావికులతో రెండు ఆంగ్లేయ డిస్ట్రోయరులు, లీటరులకు వచ్చినవి. దెబ్బలు తగిలిన జర్మను నావికుల నుంచుటకు మంచియోర్సులు చేయబడినవి. రూరమి రెండువందలమంది క్విన్నె ఫెర్రీ దగ్గరకు కూడ తీసికొనిరాబడిరి. వీరిని రైలుమీద ఎడింబరా కొట్టకు పంపుచున్నారు. ఈ జర్మను నావికులు యోధులముల నున్నారు. మన నావికులు వీరికి గుర్రులనిచ్చిరి.

నావల సురక్షితముగ చేపుచేయుట

ఆంగ్లేయ యుద్ధ నౌకలను, డిస్ట్రోయరులను, సురక్షితముగ చేపుచేయుట వాస్తవమునకు సంఘమువారు తెలుపుచున్నారు.

లైస, మీటరు నౌకలకు కలిగిన నష్టము.

నీటిమట్టమున కొక ఫిరంగులను చిగులుకులన, లైస నౌకకు ముందరనున్న గదులను పోసికొనినది. దీనిని (ఇండా మిటెలిట) తనకు కట్టుకొని లాగికొనివచ్చినది. మీటరు నౌక

డిస్ట్రోయరు, యంత్రములు చెడిపోయి పనిచేయలేక పోయినది. దీనిని లిఫ్ట్ యునాన లాగికొనివచ్చినది. అనేక డిస్ట్రోయరులు వీనివంటివి కట్టుకొని వచ్చినవి. ఇదివరకలానే మరమ్మత్తు చేయబడును.

నావికులకు కలిగిన నష్టము.

లైసమీద 17 గురు నావికులకు దెబ్బలు తగిలినవి. లైసకుమీద ఒక యంత్రము, 9 గురు నావికులు చనిపోయిరి. 9 గురు ఉద్యోగులకును, 3 గురు నావికులకు దెబ్బలు తగిలినవి. మీటరుమీద 4 గురు నావికులు చనిపోయిరి. ఒకరికి దెబ్బలు తగిలినవి.

వైసు అడ్మిర్లలు డిప్టీ గారిపోర్టు

వైసు అడ్మిర్లలు డిప్టీ గారిపోర్టు వచ్చినతోడనే, వివరములన్నియు తెల్లదొండుబడును.

ఒకపక్షమున కెన్నె చెప్పుసంగతులు

(మిని) అనుపదం కెన్నె ఆంగ్లేయ పట్టణమునకు వచ్చెను యుద్ధమునకు చుక్కపూకు. తాను ఉభయపక్షముల నేరకు మధ్యనుండినవి ఇతడిట్లు తెలియజేయుచున్నాడు:— నేను ఇంటికి వచ్చుచున్నాను. అంతట అకస్మాత్తుగ దూరమున, పొగకనుపించె. త్వరలో నేనగ్గరనుండిరా నారంభించిరి. కొద్దికాలములోనే నాకు పెద్ద యుద్ధపుటోడలను తరువాత డిస్ట్రోయరులును కనిపడినవి. అంతట ఫిరంగులు (మోయసా) గెను. ప్రతిపక్షము నారంభించినది. ఆ యుద్ధపుటోడ తెనరిజేసినవి తేలిసి కొనుట కనకాశములేదు. యుద్ధముచేయుచున్న నౌకల చుట్టును దట్టముగ పొగ క్రమ్ముకొనిపోయింది. నేను ప్రయాణము చేయుచున్నప్పుడు, త్వరలోనే ప్రమాదమేమియు జరుగకుండ తప్పించుకొనిరావలసిన తలచితిని కాని, త్వరలోనే ఫిరంగులందు మురితదగ్గర వివరముల కారంభించిరి. అంతట బ్రిటిషువారి డిస్ట్రోయరుల నేకము మాకు చుట్టునువచ్చి ఫిరంగులను వేసి నిస్సాసము చేయుచు ముందుకు పోయినవి. దూరముననున్న నౌకలనుండి గుండ్లమును సమీపమున పడుటకారంభించినవి. ఎటుకలవలెవచ్చిపోవుచును మేము భయపడితిమి. మాలో మేమెవరు మాట్లాడుకొనలేదు. డిస్ట్రోయరు తరుమున వైపుకువచ్చి జర్మను నౌకలమీద ఫిరంగులను కాల్చుచువచ్చిరి. పొగపోయినది. ఒక పెద్ద యుద్ధపుటోడకు నిష్కముట్టుకొని ముందుకువచ్చినది. దీని సమీపమున మరెయింకటి ప్రక్కకు క్రంగి యున్నది. దానిచుట్టును, డిస్ట్రోయరులున్నవి ఆంగ్లేయులు ముఖ్యముగ దీని మీద ఫిరంగులు వేయుచుండిరి. దీని చుట్టును ఫిరంగులందు పడి, ప్రేలి నిరుదైర్యము నారంభించెను. తరువాత నేను ముందుకువచ్చితిమి. త్వరలోనే అంతయు పొగ చుట్టుకొనినది. ఏమియు కనుపించలేదు.

తరుమక పోవుటకు కారణము.

లంచు జనవరి 26:— మొన్నటి నౌకా యుద్ధములో బ్రిటిషు నౌకలు జర్మను నౌకలను తరమక పోవుటకు ఈ క్రింది కారణము చెప్పుచున్నారు. ఫాక్ ల్యాండు దీవులదగ్గర జరిగిన నౌకాయుద్ధములో “లివెజిన్” అను జర్మను నౌక పారిపోవుచు వెంటసంలుచున్న “గ్లాస్ గో” అను బ్రిటిషు నౌకను రానియ్యకుండ చేయుటకు అనేక మందుగ నులను సముద్రములో వేసినది. దైవశక్తి వలన “గ్లాస్ గో” గనులకు తప్పించుకొనినది. తరువాత యార్ ముత్ వద్ద కూడ జర్మను వారి మందుగ నుల వలన ఒక నౌక మెరైను మునిగిపోయినది. ఈ కారణముల వలన క్రమశాసన తరుముట విపక్రమమని తలచుచున్నారు.

ఆమెరికా వారి అభిప్రాయము.

లండను జనవరి 26:— ఇంగ్లీషువారు నౌకాయుద్ధము లలో మిక్కిలి తడిగాపోవు పెద్ద నౌకలను ఉపయోగించుట నుంచుచుకాదు. జర్మను నౌకలు మొన్న చేసిన చిటివీషము నాపుటకు యుద్ధపుత్రాసర్లు చక్కగ ఉపయోగించెడివి. కనవములేని క్రాసర్లు, డ్రెడ్ నాట్లు, ఎందుకు పనికిరాక నిటిసాల్త పోయినవనియును.

ఆంగ్లేయ పత్రికల కొనియాడుట.

జనవరి 27:— లండను రిలేఫరి జనవరి 25న చేసిన వీ యం. కెట్టు పత్రిక కిటుల తంతివాస్తవంపెను. వైసు అడ్మిర్లలు బ్రాటీగారి విజయోత్సవము వత్సరక సంగీతమున వివరించుటలో నేను డిశంబరు 125 తేదీన పండిత రెంటివాస్తవమును వివరించిన దానికన్న నెలకయి యధికముగ సుప్రకా నివచు

ము సహభావము కలిగియున్నది. అపుడునేను జర్మనుల నాగుడు నౌకలు నేటికి బయటబడినదిగద యని స్పాగ్సుకో దాడినిగూర్చి పత్రికల సమానసంతుష్ట భావమును తెల్లదొంచినవని (వాసి యం టి ని. టై మ్సు పత్రిక ఇటుల నుడువుచున్నది. రాజకాకాదళమునకు జర్మనుల సముద్రమున యాజమాన్యమంతరించినదని గ్రాండు అడ్మిర్లలు వానుట ప్రజాగారు గొప్పిస్తులును పలుకసాగిరి. ఆయన కిప్పుడు తగినసమాధానము వచ్చిందని సముద్రమున యాజమాన్యమును వహించుటకు తనకున్న కక్తిని జర్మను రేవులను సంవృత్తులు నొనరించు దీక్షా ప్రకటనమును గ్రేటు బ్రిటను దేశము మరల వ్యక్తికరించినదని మరియొక పత్రిక నుడువుచున్నది.

కార్యజ్యోష్ణమాపవ్యంత్రిము.

సామర్థ్యమునగాని సత్తులమునగాని ఆంగ్లేయ నౌకలు జర్మను జస్టిసులను దాట నరకాశమును బయటగలిగినవో జర్మన్ న్యాయోష్ణమాపవ్యంత్రి మత్సరక పతనమును మరల మాచింపగలదని పొలుమాలు గెట్టు పత్రిక నుడువుచున్నది.

“బ్లాచర్” లోని నాకు చెప్పుమాటలు.

లండను జనవరి 27:— మొన్నటి నౌకాయుద్ధములో ముంచివేయబడిన “బ్లాచర్” అను జర్మను నౌకలోనివాడొకఁడు ఇటు చెప్పుచున్నాడు:— ఇదివరకు స్పార్ బరోమీద ఫిరంగులు కాల్చినప్పుడు నేను ఇంగ్లాండు తీరమునకు వచ్చితిని. అప్పుడు ఉత్తర సముద్రమందంతటను బ్రహ్మాండమున నౌకాయుద్ధము జరుగుచున్నదని అధికారులు మాకు చెప్పిరి. మొన్న మా నావలు 23 వ తారీఖున సాయంకాలము ఆలస్యముగా బయలుదేరి రాత్రియంతయు ప్రయాణముచేసినవి. నాటిరాత్రి సముద్రము నెమ్మదిగానుండెను. మంచుపట్టలేదు. ఆకాశము నిర్మలముగ నుండెను. మేము ఇంగ్లాండువై పడుటకు వచ్చుచుంటిమి. ఇంగ్లీషు నౌకలు ఆగవడినప్పుడు బ్లాచరులోనివానికి తొందరపుట్టినది. బ్లాచరు ఇంగ్లీషు నౌకలను తప్పించుకొనజాలదని అందరు తలచిరి. బ్రిటిషు అగవడినప్పుడు నుండి బ్లాచరు బ్రిటిషు ఫిరంగులనుండి వచ్చు అగ్ని క్షము మధ్యనుండెను. బ్రిటిషు నౌకలలో అంతిమంఛిరంగులున్నవని మేము కలలోనైన తలచలేదు. ఒక ఫిరంగులందు మా నావమధ్యపడి పగిలినది. అనేకమంది చనిపోయిరి. బ్లాచర్ మునిగిపోయిన తరువాత చిక్కిన జర్మను కళానులను ఇంగ్లీషువారు చక్కగ సస్కరించి వెచ్చు దుర్బలను, చచ్చిని ఆహారమును ఇచ్చిరి. జర్మను డిస్ట్రోయర్లకు గొప్ప దెబ్బలు తగిలినవి. బహుశా అవి జర్మను రేవులకు చేరియుండవు.

బ్లాచర్ మునిగిపోవుట భయంకరము.

లండను జనవరి 27:— ఒక బ్రిటిషు డిస్ట్రోయరు జర్మను యుద్ధ నౌక యగు బ్లాచరు ఇంజనులలో బాగుజేయువానిని ఒకనిని ఎక్కించుకొని వచ్చినది. తూర్పుతీరమున యున్న రేవులకు ధ్వంసముచేయుటకు జర్మను నౌకలువచ్చినవని వాడు చెప్పుచున్నాడు. బ్లాచర్ మునిగిపోవుట భయంకరముగానున్నది. నీటిలోపడి ప్రాణం లను రక్షించుకొనుటకు ప్రయత్నించుటకు ఆ యుద్ధములు, విగిన తెగిరిలులు, కాళ్ళు, చిరిగినదుర్బలముల జర్మను నావికులు చనిపోయి నెక్కితీన చేసల మధ్య తిన్నుకొనుచుండిరి.

బ్రిటిషువారు నీటిలోతన్నుకొనుచున్న వారిని రక్షించుటకు బోటును దింపినప్పుడు విమానమునుండి ఒక బాంబులు పడినది. యుద్ధనౌకకు కొన్ని వందల గజములలో కొన్ని పడినది. ఇందువలన నీటిమీదనున్న జర్మనుల నందరిని రక్షించుటకు వీలులేక పోయినది. ఒక బ్రిటిషు డిస్ట్రోయరుకు జర్మను గుండ్రలను రంధ్రములు పడినవి. యుద్ధము జరుగుచుండగా జర్మను నౌక మెరైనులు బ్రిటిషు నౌకలను ముంచవలెని ప్రయత్నించినవని కాని బ్రిటిషు టార్పెడోబోట్లు వారి ప్రయత్నములను సాగనియ్యలేదు. ఈ యుద్ధమును చూచినవారందరూ మహాభయంకరముగ నున్నదని చెప్పుచున్నారు. అందరూ జర్మను డిస్ట్రోయరు ముంచబడినవి చెప్పుచున్నారు. “డెర్ స్టింగర్” కు మరి రెండు జర్మను క్రాసర్లను పెద్దదెబ్బలు తగిలియుండునని అందరు తలచుచున్నారు. ఒక జర్మను క్రాసరు మండిపోయినది.

లండను జనవరి 28:— మొన్న జరిగిన నౌకాయుద్ధమును గూర్చి రో డెవిడ్ కీటీగారు వ్రాసిన విషయములలో కొన్ని టిని వాస్తవమునకు సంఘమువారు ప్రకటించిరి:— మన డిస్ట్రోయరు కొన్ని ఆదివారము వాడు ఉదయము 7½ గంటలవరకు తీరమును కాపాడుకాముచుండెను. ఇంతలో క్రమశాసనము అగవడినది. మన నౌకలు బానిసై పడినవి. క్రమశాసనము 4 యుద్ధపుత్రాసర్లు 6 తేలికక్రాసర్లు (కొన్ని డిస్ట్రోయరులు) డెను. వారి నౌకలు బ్రిటిషు యుద్ధము కొన్ని వోటికి 14 మైళ్లదూరమున భూర్ముకు ఆంగ్లేయ నౌకల గా

యొండ్లను, శత్రువు నావలను వెంట పడుటకు మన దీక్షతో ముగ్గురు ఆజ్ఞ యిచ్చబడినది. ఇంతలో జర్మనులు తూర్పున ఈశాన్యముగా వెళ్లుటకు ప్రారంభించి మన యుద్ధకాండకు ఈశాన్యముగ వెళ్ళి శత్రువుల ఉనికిని కనిపెట్ట వీలగుననుచు ముట్టడివే ముడు ఆజ్ఞ యిచ్చినది. ముందు మన నావలు వెళ్ళుచు శత్రువు నావలను వెంటనంటివి. పోను పోను వెంటను 29 మైళ్ళ వరకు మన నావలు వానిని వెంటనంటివని. మన నావలు శత్రువు నావలను సమీపించినవి. తరువాత నెమ్మదిగ ఫిరంగులు కాల్పుట ప్రారంభమైనది. మన నావలకు "లయిన్" ట్రైగర్ మిగిలిన నావల ముందుగలవి ఏకాంతముగ పోయినవి. ఈ కారణమువలన శత్రువుల దెబ్బలు చాలముట్టుకు యాగిందిమిద పడినవి. లయిన్ ను మంచి దెబ్బలు తగిలినవి. తక్కిన నావలు దగ్గరకువచ్చి శత్రువు నావలతో పోరాడారంభించినవి జర్మను దీక్షా ప్రకారము వెనుకకుకొట్టివేసితిమి "టాక్" అనుమనవాన 11 గంటల వరకు ఫిరంగులు కాల్చినది. దీనిగుండుచే బ్బలు దురదృష్టవశాత్తూ "లయిన్" లోని సిటిజెన్స్ నౌక వానిని పొడుచేసినది. ఒక దెబ్బ తగిలుటచే యింజనును నిలిపి వేసినది.

ప్రాస్తవ.

పరామర్శి కారుల ప్రకటన.

లండను జనవరి 26:— పార్లమెంటు. పరామర్శి కారులు నేటి మధ్యాహ్నము మిట్టప్రకటించి:— వెర్మిన్ మండలములో తెలిజియను సేనలు ముందుకు పోవుచున్నవి. ప్రాంత కాలముననే ఇప్రసుకు తూర్పుభాగమున, జర్మనులు ముట్టడించిరి కాని మూడు వందలమంది చంపబడి పూర్తిగ అధ్యంతర పరుపబడినది. ఈ కంపెనీయొక్క జర్మనుక మేండ్లరు చనిపోయెను. రెండవ పంక్తిలోని కంపెనీలవారిని ముట్టడించుచున్న జర్మనులకు సాహాయ్యము చేయుటకు ఉత్తరవైపున కాని, మేము ఫిరంగుల నుండి అగ్ని వర్షము కురిపించుచున్నామే, నీరు తమ కంధకముల చాటున నుండి బయటకు రాలేకపోయిరి.

అంగ్లేయ సైన్యమును ముట్టడించుట.

గిజెంఫీ, కాంఫీలయొద్ద అంగ్లేయ సైన్యమును అయిదు సార్లు జర్మనులు ముట్టడించి, కొంచెము ముందుకు వచ్చిరి కాని, తరువాత వెనుకకుకొట్టబడిరి. జర్మనులు చనిపోయినవారిని చాలమందిని విడిచి పోయిరి. వీరిలోనిదొరు యుద్ధోగిలు కూడనూర్చురు. రణరంగమునది మన సైన్యములన్న కొన్ని భాగములలో పైకివల దృష్టిని మరలించుటకై కూడ జర్మనులు ప్రయత్నించిరి. వైముట్టడివలన లావాన్సీగోడ్డుమీదనొక భాగములో 300 మంది జర్మనులు చనిపోయి యుండిరి.

కంధకములనుండి జర్మనులను వెళ్ళవలెననుట.

తెరూను, లాన్సీగోడ్డుకును, ఎయిక్స్ మాల్ట్ కిని మధ్య జర్మనులు తమ కంధకములను వదిలి వెళ్లుటకు. యత్నించిరి కాని, మన ఫిరంగులు అగ్ని వర్షము కురిపించి, కాల్పులను తుపాకులను నేరుకుటవలన బయటకు రాజాలక పోయిరి.

పట్టుకొనిన కంధకములనుండి జర్మనుల తరముట.

రీసుకును, అయిసుకును, మధ్య తక్కిన సేనాముఖమున, ఫిరంగుల యుద్ధము జరిగినది. క్రొవసుకు పడమటను జర్మనులు జయ పుచ్చుముగ రెండు సార్లు లుచి వచ్చి ముగ ముట్టడించిరి కాని, ఒకసారి వెనుకకు వెట్టివేయబడిరి. రెండవ సారి, మన కంధకములకు ప్రవేశించిరి. కాని తిరిగి మేము వారి మీద పడి పోగుట్టుకొనిన స్థానమునంతను తిరిగి పట్టుకొంటిమి. జర్మను లింకను ఆక్రమించుకొనియున్న కంధకములదగ్గర పోరాట మింకను జరుగుచున్నది.

మిత్రమండలివారి ఫిరంగులు.

శత్రువుల ఫిరంగులు పూర్వముంత మరుకుదముగ పని చేయుటలేదు. మన ఫిరంగులు జర్మనుల స్థానములపై యగ్ని వర్షమును కురిపించుచున్నవి. నెయింటు మ్యుబర్గుజ్జిలో జర్మనులు, ముట్టడించుటకు ప్రయత్నించగా మనము ఫిరంగులను నేయుటవలన, కొనసాగినది కాదు.

జర్మనులు ప్రెంచి మోర్టారుల నుపయోగించుట.

హార్టునున్న వీలరులోని మనమున్న స్థానముపై శత్రువులు ప్రెంచి మోర్టారులను ప్రయోగించిరి ఇక్కడ క్రొత్త గోరాయిలు కొన్ని బిగినవి. భావ, లాబింగ్, సెంటెములను జర్మనులు ఫిరంగులు వెట్టికొట్టిరి.

తెలిజియను సేనలముందుకు పోవుట.

ఈజరునది మీద సేనాముఖము యొద్ద వెర్మిన్ ట్రైపుకు తెలిజియను సేనలు ముందుకు పోవుచున్నవి.

ఇప్రసుకు తూర్పున జరిగిన ముట్టడి. ఇప్రసుకు తూర్పున జర్మనులు ముమ్ములను ముట్టడించిరి. కాని మేము వారిని తిరిగి వేసితిమి. లావాన్సీయొద్ద జర్మనులు అంగ్లేయులను అయిదు సార్లు ముట్టడించగా, వెనుకకు కొట్టబడిరి.

లండను జనవరి 27:— నిన్న రాత్రి ప్రెంచి వీరతనము వారు యాక్రిండి విషయములను ప్రకటించిరి:— నిన్న రాత్రి బ్రిటీషు సైనికులు లాబిన్సీగోడ్డు తమపై పడుచున్న జర్మనులను వెనుకకుకొట్టిరి నిన్న సాయంత్రము పోగొట్టుకొనిన కంధకములను జర్మనులవైపుడి లాగుకొనిరి. లాబిన్సీ, టెరూనుతో ద్దమ పునర్వయద్ధము ఘోరముగ జరిగినది. జర్మనీ సైనికులు 300 మంది చనిపోయిరి. వారు అంతట వెనుకకు వెళ్లిరి.

జర్మనులు నిన్న సాయంత్రమున మన సేనలవైపుడి వార్ టెరైన్, ఫోలను మధ్యగన్న కంధకములలో నిలిచిరి. మనవైపునకును బాంబులను వేయటవలన వారు చెల్లాచెదలై పోయిరి. మన సేనలతిరిగి వారివైపుడికిలకు అడవివద్ద జర్మనీ వారిచేతులలోబడిన సేలకుతిరిగి లాగిగొనిరి. ఆగ్లోనీలోని మన సేనలు హ్యూబర్టుఫోర్స్ మెవములపై పున నిదివరకు పోగొట్టుకొన్న స్థానములతిరిగి సంపాదించిరి. జర్మనీ వారి కంధకములను అనేకములను ధ్వంసముచేసిరి. జర్మనులు తిరిగి మన సేనలవైపుడికి. కాని వెనుకకు కొట్టివేయబడిరి. 25-26 తాళిబులరాత్రి ఆల్ కాన్, వాన్ టెనులలో నెమ్మదిగ నున్నది.

లండను జనవరి 27:— హ్యూబర్టు ఇప్రసులమధ్య ఫిరంగుల యుద్ధము జరిగినది ఇప్రసుకు తూర్పున జరిగిన యుద్ధములో శత్రువులు ఒక పటాలమును నష్టపడిరి. తెలిజియను వారు శత్రువిమానము నొకదానిని పడగొట్టిరి. నిన్న లాబిన్సీగోడ్డు మీద టెరూనువద్ద శత్రువులకు ఆ ప జ య ము కలిగినదని కన్పించి, గిజెంఫీలోనుండి తెలిజువచ్చింది ఇచ్చట నాలుగువందలమంది జర్మను సైనికులయొక్కయు; 48 ఉద్యోగుల యొక్కయు శరములు పడియున్నవి. కాబట్టి మొత్తము మీద జర్మనీ వారు రెండుపటాలములను నష్టపడి యుందురు. లెడ్ డన్ మొదలు సోయసువరకు ఆక్కడక్కడ ఫిరంగుల యుద్ధములు జరిగినవి. కొన్సేర్వద్ద శత్రువుల వద్ద లాగిగొని కంధకములను మనవారు నిలుపుకొనిరి: వెర్మన్ సమీపమున యున్న కొండవద్ద నాలుగుమూడు శత్రువులు మన సేనలవైపుగా మనవారు వారిని వెనుకకు కొట్టిరి. జర్మనీ వారు సెంటు హ్యూబర్టు మీద పడుటకు ప్రయత్నించగా మన సేనలు వారిని సన్నీ లో పడిచి వెనుకకు తిరిగిరి. సెంటు మిహిలి వద్ద జర్మనీ వారు మూజునదిపై నిర్మించుకొనిన వంతెనలను మనవారు ధ్వంసము చేసిరి. తక్కినవోట్ల నెమ్మదిగా నున్నది.

యుద్ధరంగము

బ్రిటీషు ఫిరంగులు.

లండను జనవరి 26:— బ్రిటీషు సైనికులు ఫిరంగులను గురించిన కాల్పులను వారి యుద్ధరంగమునుండి అనేకులు పొగడుచు తెలియజేయుచున్నారు. 23 వ తారీఖున టెరూనుపై ఫిరంగులు కాల్పుటకు గాను టెరూనువద్దనున్న కంధకములకు వెనుక 2 ఫర్లంగులదూరమున జర్మనీ వారు ఒక వెజు ఫిరంగిని అమర్చిరి. దీనిని బ్రిటీషు వైమానికు డొకడు కనిపెట్టి ఫిరంగి సైనికులకు తెలిపెను. వారు ఆ ఫిరంగిని ధ్వంసముచేయుటకు గురించిన మూడుమార్లుగొట్టిరి. నాలుగవ దెబ్బతగిలి ఫిరంగి ధ్వంసమైనది. ఈలాగుననే యింకొక ఫిరంగి కూడ నాశనము కావించబడినది. కంధకములలోని నీటిని తోడివేయుటకు జర్మనీ వారు మూడుపంపులను ఉపయోగించిరి. ఈపంపులవూడ పొడుచేయబడినవి.

జర్మనీ.

జర్మను ఛాన్సలర్ బెల్ మన్ గారు. ఆమెరికను ప్రతినిధితో ప్రసంగము.

లండను జనవరి 26:— యుద్ధారంభమునందు తెలిజియను చేతముయొక్క తాటస్థమును జర్మనీ భంగము చేసినందు ఇంగ్లండు ఒక చిన్న కాశితపుముక్కను" సాటించి యుద్ధములో దిగుట ఉచితముగాదు. అని జర్మను ఛాన్సలరు వాన్ బెల్ మన్ పోల్ వెగ్ గారు అరి. "కాగితపుముక్క" అని ఏ అర్థములో ఉపయోగించిందిగో వానిని, ఆమెరికా వారిని ఏ కారణమువలన నీచు పడుచునకు మరల్చునలచిగో వానిని, ఒక ఆమెరికను పత్రికావ్రతానికై తెలిజువైపుకు అనేకావధలను వదిలి. ఛాన్సలరుగారు చెప్పినవంటలను ఖండించుచు వాస్తా ప్రకటన సంఘమువారు ఒక బాబును ప్రకటించిరి. ఆబాబు నుండి కొన్ని భాగములను యాక్రింద ముద్రించుచు న్నారు:—

1911 సం॥ లో తెలిజియనువారి సమ్మతి లేకయే ఇంగ్లండు తన సేనను బ్రిటీషుముగుండ పంపుటకు తీర్మానించినది. అది ఛాన్సలరుగారు ఆమెరికను ప్రతినిధితో చెప్పిరి. ఇది శుద్ధ అబద్ధము. 1906, 1911 సం॥ ములలో పున బ్రిటీషు ఆధికారులకును, తెలిజియను ఆధికారులకును జరిగిన ప్రసంగాములే దీనికి ఆధారము. దీనిని ఆధారముచేసికొని జర్మనీ వారు తెలిజియను తాటస్థమునకు భంగము కలిగించిరి, బ్రిటీషు, తెలిజియను ఆధికారుల ప్రసంగములకు కారణము లేకపోలేదు. జర్మనీ హతాత్తుగ తెలిజియను మీద పడుటకు గాను, ఊసరి తేల్చుటలమీదుగాను, జనలు అధికముగ లేని పల్లెలమీదుగాను రైలుమార్గములను నిర్మించెను. నిర్మించినందుకు ఫలితముగ మొన్న ఆగస్టులో తెలిజియను మీద హతాత్తుగానే పడినది. ఈరైలు పలుకుగించి వారు మాట్లాడి యుండిరి. ఛాన్సలరుగారి కాస్త్ర ప్రకారము ఎవరికి వనము కేడుచేయదలచినామో! వారు ఆకేసును ముందుగా గ్రహించి వాని నుండి తప్పించు కొనుటకు తగిన ప్రయత్నములు చేసికొని యుండునెడల అదికేడుగా కాదు. న్యాయముగ పరిగణించబడును. తెలిజియను తాటస్థమును గౌరవించుటకు జర్మనీ నిరాకరించినది. ప్రాస్తవ నిరాకరించలేదు. జర్మనీ నిరాకరించుటకు కారణము షేక్ స్పియర్ మహాకవి వ్రాసిన ఈ హాస్యపు మాటలలో నిమిడియున్నది:— "న్యాయముకొరకు పోగాడు వాడు ముప్పిరిబలము కలిగియుండును. కాని, ముందు దెబ్బ కొట్టిన వాడు నాలుగురెట్లు కలిగియుండును. జర్మనీ వారి జన్మితి జర్మను సెక్రెటరీ బ్రిటీషు రాయబారికి చెప్పిన ఈక్రింది మాటలవలన తెలియును:— మేము ప్రాస్తవమీద కులభముగాను, దగ్గరదో వను వెల్లి పడవలెను. కాబట్టి ఛాన్సలరు యుద్ధారంభములో తానన్న మాటలకు అర్థము ఇది కాదు. అదియు ఎన్ని మాటలు చెప్పినను, తాముచేసిన దోషమునుండి తప్పించుకొనుటకు నిటీవల అలోచించుచున్నవి కాని మరియొకటి కాదు. "నేను ఛాన్సలరు వచ్చినప్పటినుండి చేసిన ప్రయత్నములన్నియు నిష్ఫలములగు ననుభయములను కొంచెము తొందరపడియుంటి నెమో" అని ఛాన్సలరుగారు చెప్పిరి. ఈమాటలు వారు చెప్పనప్పటికి ఛాన్సలరు జర్మనీలకు యుద్ధము జరుగుచు నేయున్నది. కాబట్టి దీనిని మనము గ్రహించవలసినదేమనగా? యూరోపులో యుద్ధము పొనగుటవలన వాల్ వెగ్ గారి ప్రయత్నములకు భంగము కలుగదు కాని ఇంగ్లండు యుద్ధములో జోక్యము కలుగజేసికొనక మారముగ నిలిచియుండనడన వారి ప్రయత్నములు ధ్వంసమైనవి.

ఒక జర్మను ప్రసంగము

టూర్నింగ్ తో కొట్టుట.

లండను, జనవరి 26:— మెల్బోర్, రూగెనెట్స్ పున కావలగజియను నొక జర్మను ప్రసంగము వ్రాంతర్గామి టూర్నింగ్ తో కొట్టెను. ఆ ప్రసంగములో సాన్నిధ్యము చేరగలిగినది. జరిగిన నష్ట మెంతో తెలియదు.

ఆహార పదార్థములు.

లండను, జనవరి 26:— నేడు మొదలు పిండి వ్యాపార మంతయు నిషేధించబడినది. ఫిబ్రవరి 15 తేదీని నిలువచేయుట గోధుమలును గోధుమపిండిని అంతయుగూడ పట్టుకొనుటకు పరిసాల కనంపుము వారు నిశ్చయించిరి జర్మను ఆధికారులు ప్రకటించిరి. మాంసము మున్నగు సరకులను సరపరాచేయుటను గమనించవలయునని పురపాలక సంఘముల వారి తీర్మానములను పంపబడినవి. ఆయా పట్టణములలోగల జన సంఖ్యను బట్టి గోధుమలను ప్రధాన్యములను ప్రభుత్వమువారు గణ్యముగ పంచిపెట్టెదరు.

జర్మనీలో రాజద్రోహ సంస్కృతి భము

లండను జనవరి 26:— శత్రు వ్యాపార మొన్న రాజద్రోహమును కలిగించెను నేరమును మోపి వాణిజ్య సంఘ నాయకుడు జర్మను ప్రకటన గారి మిత్రుడుగు లూబెకు నీ వానియునగు నెనెటరుగా నున్ను గాని పట్టుకొనుటచే జర్మనీలో గొప్ప సంస్కృతి భము కలిగినది.

ఈజిప్టు.

ఈజిప్టులో యుద్ధము

లండను జనవరి 27:— నిన్న కంటారాకు తూర్పున యుద్ధము జరిగినది. బ్రిటీషు సేనతో నాలుగు సైనికులు ఒక ఉద్యోగి చనిపోయినారు శత్రు సేనలో ఎదుగునవ్వుము కలిగినట్లు తోచుచున్నది. అని ఈజిప్టు ముఖ్య పట్టణముగు రెయిలో నుండి తెలియుచున్నది.

అమెరికా

హోంబాయిలో భూమిని విరాళముగా నొసఁగి
లండను జనవరి 26:— హావీగ్లను విరాళముగా
నొసఁగబడుటచే భూమి కృతశక్తును మేటి.

ఆస్ట్రేలియా

దేశ ప్రధాన సోకర్యములు

లండను జనవరి 26:— ఆస్ట్రేలియాలో ఇటలీ యువ
నియాదేశములు యుద్ధమునకు సిద్ధపడెదమనిననుకూడ వానికి
దేశభాగముల నొసంగి సమాధానపరచుటకు ఆస్ట్రేలియా ప్రభు
త్వమువారి రంగీకరింపని వారను బురియనుగారు నుడివెదని
వియన్నాలో అధికారికవిధమున ప్రకటించబడినది.

మార్బుకొనబడిన ఆస్ట్రేలియా దేశపు సేనలు

అలహాబాదు జనవరి 27:— బొంబాయి ఇటాలియా
ప్రతికట నియన్నా విలేఖరి ఇటుల వ్రాసెను. ముందునకు పంప
బడిన ఆస్ట్రేలియా దేశములు సర్వీయాలో నోడిపోయిన సైన్య
ములే. వీనిని నిలువద్రోయుటకుండున రాకపోకల పనులకొరకు
ను వినియోగించెదరు.

పోర్చుగల్

పోర్చుగీసు పార్లమెంటు.

లండను జనవరి 26:— సెనార్ కాస్ట్రోగారు తిరిగి
ముఖ్యమంత్రి పదవి అంగీకరించి ప్రస్తుతము అన్ని డిపార్టు
మెంటులపరివారే చూచుచున్నారు.

రుష్యా

రషియా ప్రకటన.

లండను జనవరి 27:— పెట్రోగ్రాడ్ కూర్పు ప్రసియా
లోని పిల్ కాల్వె పరగణాలో మన సేనలు జర్మనులవిదపడి
సన్నీలతోపాడి చాలి మెల్ విష్ కెన్ లాన్ డెన్ వైపుకు
తరిమినది. విస్సులానదితీరమున బోర్జిమాఫ్ గుమెస్ అను
గ్రామములవద్ద జర్మనులు మన సేనలపై పడి అతీత్రముగ పోరిరి.
కాని మన సేనవానికి చాలవప్రముఖ గించి వెనుకకు కొట్టివేసి
నది. సిగ్నల్ నాయకుడు ఈ భాగముల జర్మనులకిరంగులుమన
వానియెటుట నిశ్చయముకానివిదినది. గెల్ సియా ఆన్ లిన్ యుజు
క్, మిజ్ నా జేబాడర్ మైదాంకాలవద్ద శత్రువులు మంచిచురుకు
గానున్నారు. అచ్చట కిరంగులు కల్పుచున్నారు. మన సేనలపై
పడుచున్నారు. అన్నిచోట్లను వెనుకకు కొట్టివేయబడిరి. శత్రు
వుల సైనికులు 3000 మంది ఉద్యోగులు ముగ్గురు మనకు వైదొలుగ
చిక్కినారు. బుకోవి నాలో మార్చేమియులేదు.

రష్యాలో మద్యనిషేధము

లండను జనవరి 26:— పెట్రోగ్రాడ్ ప్రజలు 1918 లో
840 లక్షల (రూ. రెండు) రూకలను మాత్రమే నిలువచేయగలి
గిరి. 1914 లో మద్యము నిషేధించబడుటవలన 840 లక్షలను
వారు నిలువచేయ గలిగిరి.

లిబోవియా జన్మి నుదాడి.

లండను జనవరి 26:— నిన్నును లిబోవియానుగ నొకజన్మిను
కనబడి పట్టణమున సంతకీతనుగు నొకభాగమున బాంబులను
వేసెను. ఇంతలో కొట్టలానండి ఫిరంగులు కాల్పులనుటచే
నాడల్లిను సముద్రములోపడినది. అపుడొకచిన్నయోడ దానిని
నాశముచేసి అందున్న వారిని భయపీలుచుగా పట్టుకొనెనని
వార్తా సంఘమువారు నుడువుచున్నారు.

రష్యా రాజ్యాంగ సభ

లండను జనవరి 26:— పీటర్స్ బర్గ్— ఇంగ్లాండు దేశ
మంతెరువును బహిష్కరించునని ఎవ్వరూ నెన్నడు తెలిచియుండ
నట్టియు తెలపబడినదానికన్న వర్తమాన భారమగునట్టియు భార
మును ఇంగ్లాండు బహించుచున్నదని యం. నెకోనపుగారు
నుడివిరి.

అకాలసంధి.

అకాలసంధి కలుగునకు నపాయము లేదుగద యను
ప్రశ్నమునకు సమాధానముగ మిత్రద్రువువారిలో సామ్రా
జ్యాధిపతు లొకరిని యొడంబడికను సమ్రాట్యాసరకుల
కును ప్రభుత్వమువారు విప్లవత్రయన్నారని ఆయననుడివిరి.

బొంబాయి

బొంబాయి నిరీక్షణము

బొంబాయి జనవరి 27:— బొంబాయి ప్రభుత్వమునకు
చాలినంత నీటిసప్తము లేనందున కొన్ని నెలలనుండి యుదివరకు

న్న గొట్టములుగాక, కొత్తగొట్టములనుకూడ వేయుచున్నారు.
ఈపని బాగునెలకు పూర్తియగును. పూర్తి అయినతరువాత
బొంబాయి నగరమునకు యుదివరకు నీటియిబ్బంది ఏమాత్ర
ము ఉండదు. 19 సంవత్సరముల కరకు ఎడతెగకుండ నీటి స
ప్తముజరుగును. బొంబాయి గవర్నరుగారు జరుగుచున్న పనిని
నిన్ను పరీక్షించిరి. పనిపూర్తియగు నప్పటికి 72 లక్షల రూపా
యలగును. ఇందువలన యుదివరకు కన్న రోజుకు కొట్టి 80 ల
క్షల గాలనలనీరు ఎక్కువ సప్తము చేయబడును. రెండునెలల
లో తూములు మరియొకటి పూడగును వెట్టుబడును. వైపు
ల: వేయుపని యిప్పటికే చాలసరకు పూర్తియైనది. యుద్ధము
వలన పనికిరానివారు బాగుకలిగినను, వానకాలము వెళ్లిపోయి
నప్పటినుండి పనిచురుకుగా జరుగుచున్నది. బొంబాయి మునిసి
పాలిటీవారు 20 సంవత్సరములు ఆలోచించిన ఈపని మొద
లు వెట్టిన 20 నెలలలో పూర్తియగుచున్నది.

బొంబాయి విద్యాసంఘము

నూరు సంవత్సరముల ఉత్సవము.

బొంబాయి జనవరి 27:— బొంబాయి విద్యాసంఘ
వారు యిప్పటికి నూరు సంవత్సరముల క్రిందవైట్ కలలో స్థా
పించిన హైస్కూల్ నూరు సంవత్సరముల ఉత్సవము ఈనా
రములో జరుగుచున్నది. ఈకాళు విద్యను వ్యాపింపజేయుట
యీసంఘమువారి ముఖ్యద్వేషము. నూరుసంవత్సరమునుండి
ఆపనినే చేయుచున్నార ధనమును చందాలవలన పోగు
చేసి పాఠశాలలను పోషించు సంఘములలో ఇది మొదటిది.
గ్రాంటుల నిచ్చుపద్ధతిమొదట ఈపాఠశాలలోనే గవర్న
మెంటువారు ప్రయత్నించిరి. విద్యార్థులకు దేశభావలద్వారా
విద్యను నేర్పుటకు సాహసించినది యీసంఘమే మొద
టిది. మిషనరీలు విద్యావ్యాపకకు చేయుచున్న కృషినిచూచి
మన దేశీయులు విద్యావ్యాపకకు చేసిన ప్రయత్నములలో
యిదియే మొదటిది. ఈసంఘమునుండి 1825 సం॥లో దేశీయ
విద్యాసంఘమునకి మరియొకటి ఏర్పడినది. హిందూదేశ
బాలురకు విద్యావ్యాపకముచేయుటకు అప్పటిలోకొన్ని సంవ
త్సరములవరకు మరియొక సంఘములేదు. ఈరాజధానిలో పిల్ల
లకు చేతిపనులు నేర్పించుటకు ఈసంఘమే మొదట ఏర్పా
టులను చేసినది. ఇన్నిమాటలేలే? ఈరాజధానిలోని గొప్ప
విద్యాప్రతిష్ఠాపలన కన్నిటికి యీసంఘమే కారణభూతము.

హిందూదేశ వ్యాపారము.

బహుజనసమాజేశము.

వాచాగారు గుణదోషవివేచన మొనర్చుట.

బొంబాయి జనవరి 27:— వాచీబ్లక భాగంలో బహు
జనసమాజేశము 2 గిడి. సర్ బాను హీటుగా రగ్రాసాధి
పత్యము వ హిం చి రి. క్రీస్తుపుట్టుటకు మున్ను 31 శేల సం
వత్సరముల మొదలు నేటి వరకు న హిం దూ దేశ
శమునకును ఆసియా విరోపాఖండములలోని మారపుభాగముల
కును మిక్కిలితూర్పుభాగములకును (చీవామున్నగుదేశములు)
జరిగినప్పు పాఠమునుగురించి డి. ఇ. వాచాగారు సింహా
లోకన విధానమున నుపన్యసించిరి. క్రైస్తవపురుష హిందూదేశ
మునకువచ్చువరకును వ్యాపార మత్యుచ్చ దశయందుండెను
ఆతడు ప్రాగ్నిందూదేశ సంఘమువారి హితై కాభిలాషియై
వ్యాపారములను శుభ్రగొనటకుగారు క్షుణ్ణివ్యాపార సం
రక్షకులగునక్కడనుండియుటవలనహిందూదేశవ్యాపారము
క్షీణించుటకు కారణమైనది. మరిలవ్యాపార నిర్బంధములతోల
గింపబడుటవలననే హిందూదేశవ్యాపారము ప్రస్తుతాభి వృద్ధిని
తిని పడదుగలిగినది బొంబాయి యంత్రకాలా వ్యాపారము
గుడ నీస్వతంత్రము వలననే యశస్వినినొంద గలిగినది. కాని
కొన్ని నూతన సమస్యలు మాత్రముసంక్షోభము నపేక్షించు
చున్నవని ఆయననుడివిరి.

అపరాధకరణ మేజీవనముగ గలవారి

కాశ్రయ మొసంగుట

బొంబాయి జనవరి 27:— నేరములుచేయుటయే జీవనముగ
గలవారి కాశ్రయ మొసంగినందులకు ఈ నామదారుడును
జిల్లాథాలాకా బోర్డులో సభ్యుడనగు నొకరివై నేరము
మోపి ఎత్తుకపోయి నొకసంవత్సరము వరకును ధరావతు
కొరుటచే వాయన బొంబాయి హై కోర్టులో న
పిలుచేసెను. ఈయన భూమిలలో దొంగతన మే
జీవనముగ గలవాడొకడు నివసించుచుండెను నేరమిట్టివైని
మోపబడినది. కాని అంతమాత్రమున నది నేరమగునని హై
కోర్టువారు తలంపలేదు. ఆయన సత్వినవ్రతుడను గౌరవమును

కలిగియుండుటచే స్థానికమగు ననుమాన ముగో పమును తొల
గింపసేరదని వారభిప్రాయబడి అపిలు కరిగించిరి.

హైకోర్టు ఎలిక్వి కుస్సిము

బొంబాయి జనవరి 27:— హైకోర్టు ఎలిక్వి కుస్సిముభూరి
గావచ్చుచున్నది. లోన్వాలా బోర్డెడాములు రెండును సిద్ధమై
నవి. ఇవిరెండును పరీక్షార్థము వంపబడుచున్నవి. రావలసిని నీటిని
నిలువచేయుటకు తగినంతఎత్తుగ వావ్యాపకము పూర్తియైనది
మార్చినెలకడ సరికిదత్తుగూడ నుపయోగార్హమగును. సాధ్యత్య
దామిక కునాపుమలలోనే యున్నది. కానిఒకగొట్టములపండ్తి
పూర్తియైనది రెండవది మార్చినెలలో పూర్తియగును మొట్టి
జనలేరు లోపముకలగక పోయినచో వారమురోజుల క్రితమే
విద్యుచ్ఛక్తి మరలకందియ్యబడును. కన్నములు ప్రారంభించక
మునుపే 40 వేలగ్రాముల శక్తి నివికలిగించును తక్కిన
యూనిటులు క్రమముగ నుపయోగమునకు రాగలవు.

మొమ్మపత్రికాభిప్రాయము

బొంబాయికి వీనివలన పొగబాధ తొలగును వీనివలన
యంత్రముల సామర్థ్యమతిశయించును వ్యయము తగ్గును ఇది
వ్యాపించునంత మేరలోనూతన పరిశ్రమల కవకాశము కలిగిం
చుక ఇనుపదారుల తుపకరించును. దీని యుపయోగమింతంతని
నుడువ పీలులేదు. ప్రస్తుతము 100 వేల గుర్రములశక్తిని కలి
గించెదను. పిమ్మట క్రమక్రమముగ హెచ్చించబడును

బకకూలీహత్య

పూనా జనవరి 27:— దేనినూసోలోమను అను హా
డ్డుకానిస్తేలిను, సాయననై దో, మోహను బాలకృష్ణఅను,
ఇటుకలుచేయువారిద్దరును, వివాగాముఅను నొకకూలీహత్య
చేసెందునకై పూనానెమ్మ జడ్జిగారివద్దగ నేడు విచారింప
బడుచున్నారు. దేనియలు సాలోమను ఒకయింటిని కట్టించు
చుండెను. ఇక్కడ చాలనుండికూలీలతో వివాదముకూడ కడ
చిన దినంబరు 26-న లేడి, పనిచేయుచుండెను. కూలీలు
పునాదులను త్రవ్వించుండి. ఆప్పుడువివాదము కొకనుట్టికుండ
దొరకినదనియు, గోవిందను మరియొకకూలీతోకలిసి నితడువా
నిలోనున్న సొమ్ము కాజేసినదియు హెడ్డుకానిస్తేలియి. అనుమా
నించి సోలమను కూలీలనిద్దరిని తనయింటికివిలిపించి, చావ
గొట్టి హింసించెను. వీలొత్కెక్కియెద్దరు ముద్దాయిలుగినికి
సహాయముచేసిరి. వివాదముకు ప్రిహము తెగి చనిపోయెను.
ఇతనిస్తేలివాడు ఆశోగ్యస్థితిలో నున్నదయి, 7డు ప్రక్కయె
మకలు విరిగిగట్టును వైద్యులు చెప్పచున్నార గోవిందుడు
తమ్మునెట్లు బాధించినది వివరములను తెలియజేయుచున్నట్లు
చెప్పెను:— వివాదము చనిపోయినప్పుడు మరునాటి రాత్రివరకు
నన్ను మొదటి ముద్దాయియింటోదాచిరి. అప్పుడున్న సాలో
మనుభార్య వదలివేసిరి. మొదటిముద్దాయి తలపొగాడుట్టి
కొని మారుజేమముతో, వివాదముకేవలము వ్యాధిమరంగ
మునందు పారవేసెను. తేను విచారింప బడుచున్నది.

కలకత్తా

కుక్కమీద తుపాకి వేయుట

ప్రమాదమునకుకరికె దెబ్బలుతగులుట.

కలకత్తా జనవరి 27:— వారప్సరము కంటోన్మెంటులో
సాన్జంటు బ్లొక్కుగాగు ఒకకుక్కమీద తుపాకినివేయుచుం
డగా ప్రమాదవశమవలన, ఆవాడుమహిస్తేను అనువారికి దెబ్బ
కలిగినది. దీనివిద హస్తేనుగారు సాన్జంటుమీద కంటోన్మెం
టు మేజిస్ట్రేటుకోర్టులో కేసుచేసిరి. కాని ఫిర్యాదియద్దయి
లిద్దరు రాజీకడిరి. ముద్దాయి ఫిర్యాదికి 15 రూపాయ లిచ్చు
కొనటకు యేర్పాటుచేసికొన బడినది. కంటోన్మెంటు ప్రాంత
ములో కుక్కలమీద యుక్తు తుపాకులు వేయరాదని, మేజి
స్ట్రేటుగా రుత్తరువు చేసిరి.

ఒక గొప్ప బందిపోటు

60 వేల రూపాయలను లూటీచేయుట

కలకత్తా జనవరి 27:— రంగపురముజిల్లా కురి
గ్రామంలోని ఫిరవదను నొకసామాన్య యిట్లో 22 వ లేడి
గొప్ప బందిపోటు కరిగినది. 60 మంది తుపాకుల మున్నగుంచి
పట్టుకొని, సామాన్యకాకు యింటిలో ప్రవేశించి 60వేలరూపా
యల ఆభరణములను కొక్కమును దోచుకొనబోయిరి. ఈసం
దర్భమున జిల్లామేజిస్ట్రేటుగారు విచారణచేయుచున్నారు.

చాలాసాలోరి బందిపోటు

తూర్పుబంగాళములో నింకను బందిపోటు జరిగినవని
తెలియుచున్నది. చాలాసాలోరి కడచినవారమున మూడు బంది

HAGUE. — At an important debate in the Parliament Socialists criticised the Government for refusing all information regarding foreign situation. The Premier firmly refused information as he said, to give it would divulge confidential communication. We must, he added maintain under colours our entire army: for, at any moment, incidents are possible which would render it necessary for us to make appeal to arms. Government asks for Chamber's complete confidence so that we may continue to earn the respect of the belligerents.

FOREIGN TELEGRAMS.

(REUTERS AGENCY).

THE GREAT
EUROPEAN WAR.

WAR NEWS.

GREAT BRITAIN.

The Naval Victory.
Wisdom of Admiralty's Policy.

LONDON, January 26.

The papers are most enthusiastic in their praise of the Admiralty's policy in building battle cruisers undeterred by criticisms. The battles hitherto have remarkably confirmed the wisdom of the Admiralty's constructive policy inspired by Lord Fisher.

Wexford Men's Congratulations.

Mr. Redmond has telegraphed to Sir David Beatty the congratulations of his fellow Wexford men.

Prayers for the Navy.

Special prayers for the Navy were offered in Edinburgh churches on Sunday while the battle was in progress at the request of the Lord Provost, who telephoned to some of the churches.

Bluejackets' Story of the Fight.

Bluejackets interviewed at Edinburgh said that the German fleet when sighted immediately turned and fled. British rushed to pursuit with the object of intercepting it. When "Lion" fired the first shot the fleets were about fifteen miles apart.

An Exciting Chase.

The Germans slightly changed their course southwards, but the British gradually overhauled them, though the Germans were dropping mines as they steamed. It was an exciting chase, and shots fell thick round the British, but the Germans scored few hits. The range was never closer than eight miles.

The "Lion" Sinks the "Blucher".

The "Lion" concentrated her fire on the "Blucher," which was the rearmost German, sinking her. The "Lion" was damaged and had to fall back in the line. The "Princess Royal" took the lead. The latter completely escaped injury.

All British Warships Safe.

The Press Bureau states that all the British warships engaged in the recent action are safe.

The "Blucher's" Survivors.

5-15 P.M. - Two British destroyers have arrived at Leith with fifty survivors from the "Blucher." Splendid preparations had been made for the reception of the German wounded.

11-45 P.M. - About two hundred "Blucher" survivors were landed to-day at South Queen's Ferry from a warship and entrained for Edinburgh Castle. Many were youthful and wore clothing lent by our bluejackets.

Safe Return of all Vessels.

The Press Bureau states that all the British cruisers and destroyers have returned safely to port.

Damage to "Lion" and "Meteor."

The "Lion" had some forward compartments flooded by a shell below the waterline and was towed by the "Indomitable." The destroyers "Meteor" was also disabled and was towed by the "Liberty." Both had a strong escort of destroyers. Repairs can be speedily effected.

Total Casualties.

The total casualties were:—"Lion," 17 wounded; "Tiger," one officer and nine men killed and 3 officers and 8 men wounded; "Meteor," four men killed and one wounded.

A Fuller Account Promised.

When Vice Admiral Beatty's report is received a fuller account of the action will be given.

Graphic Account by the Captain of a Trawler.

AMSTERDAM.—The Captain of the trawler "Mini" has arrived here. He says he was between the hostile fleets during the battle, steaming howward. Suddenly he perceived on the horizon clouds of smoke which came quickly nearer. In a short time he observed big warships and later destroyers. Guns began to thunder and everything was trembling. He had no time even to ascertain the nationality of the fleet. Dense smoke soon enveloped the fighting ships. He continued his course and believed he would soon be out of the danger zone, but cannonade came mischievously nearer and nearer. "Thus, without noticing it, we were surrounded by a great number of British destroyers, which, firing and manoeuvring, passed us. Shells from a distant fleet fell close to us. We were frightened to death and quiet as mice. Nobody spoke. Repeatedly destroyers rushed past us like shadows, now and then firing at the Germans. When the smoke lifted we saw a big battleship on fire and another near her listing heavily surrounded by destroyers. She especially had been under fire from the British guns. Big waterspouts caused by exploding shells had been springing up around her, and one could see the flashes of the guns. Then the distance became greater, and soon everything was enveloped in dense smoke."

British Press Unanimous in Praise.

LAHORE, January 27.

The "C. and M. Gazette's" London correspondent cables on the 25 January:—"In its delighted praise of Vice Admiral Beatty's exploit, the press is even more unanimous than was indicated in my message of 12th December (which expressed general satisfaction in connection with the raid on Scarborough that German skulkers had at last come out) The "Times" says:—"Grand Admiral Von Tirpitz has been boasting the royal Navy no longer controls the North Sea. He has his answer now. One paper even claims that Great Britain has re-asserted her power of commanding the ocean and enforcing the blockade of German ports."

TELEGRAMS.

Thermometer of German Hopes.

The "Pall Mall Gazette" foretells that when skill or luck gives our airmen a chance to attack the Zeppelins, the thermometer of German hopes will again fall heavily.

Narrative of the Bluejacket of the Blucher.

LONDON, January 27.

The narrative published in Edinburgh of the Bluejacket of Blucher who also participated in the raid on Scarborough says that the men of "Blucher" were then informed that they were participating in a great naval action extending over the whole of the North Sea. He said on the present occasion that the German Squadron started late in the evening of the 23rd January to attack England and steamed all night. The night was clear and the sea calm. There was greatest excitement on board the "Blucher" but when the British fleet was sighted all on board knew that Blucher would never escape. She was under fire from first to last and had never dreamed of such gunnery as the British. One big shell burst in the heart of the ship and killed scores. When the Germans were picked up after the "Blucher" had sunk they were treated in the kindest manner warmed and clothed. Two German destroyers were badly damaged and probably did not reach the port.

It is pointed out in connection with the abandonment of the chase in the recent naval action, that in the Falklands action, according to an eye-witness on Board the "Glasgow" the "Leipzig" dropped several mines which the "Glasgow" only missed by a narrow margin. The same policy was pursued by the Germans after the Yarmouth raid when a submarine was sunk. Hence the danger of chasing the enemy's ships.

A German Stoker's Description.

A destroyer has returned with a German stoker on board who said that the objective of the German fleet was east coast port. One of destroyers' crew said that the sinking of the "Blucher" was a sickening sight. Intermingled with men struggling in water were arms, heads and legs, and bits of clothing. Thousands of dead fish covered the surface of water on which seagulls were feeding. When the British launched the boat to save the survivors, a monoplane flew overhead and dropped bombs. Nearest fell a hundred yards from ship. This action prevented more Germans from being rescued. One British destroyer had her boilers pierced by a German shell. Throughout the action British warships were constantly attacked by submarines, but torpedo boats kept circling round and expelled the submarines. All men engaged say that the fight was most thrilling and declare that German destroyers were sunk.

They believe that the "Derfflinger" and one of other two German battle cruisers were badly damaged. One of the latter was in flames.

Deaths of Army Airmen.

Two Fatal Accidents.

LONDON, January 26.

Details of the deaths of Major Raleigh and Captain Roche, which have been received, show that both participated in the air raid from Dunkirk, it is believed, on Zeebrugge last Tuesday. When returning they encountered fog, and Roche became separated from the others. His body was washed ashore near Dunkirk on Wednesday. Major Raleigh on Wednesday started scouting in a biplane, but got into difficulties. He tried to land and fell into a few feet of water. He was terribly injured and got caught in quicksand. He was extricated, but died in hospital.

Mr. Harcourt's Tribute.

England Indebted to Every Part of the Empire.

LONDON, January 26.

Mr. Harcourt, in a speech in London, referred to the wonderful work of the Empire during the war. He acknowledged the deep gratitude we owed to every corner of the Empire for their unexampled response to the needs of the motherland. There had been no sacrifice of men, money and material which seemed too great. He paid a heartfelt tribute to the Loyalty and devotion of the Dominions, specially remarking that none had rendered greater services than the Union of South Africa. Mr. Harcourt eulogised the most gallant services and munificent gifts from India and Ceylon, while the mother country had also reaped a great reward from the Crown Colonies and great tropical territories where Britain had always respected the sentiments and customs of the inhabitants. These and the West Coast of Africa had contributed splendid men and contributions of money as had all British possessions in the uttermost parts of the earth.

India's Contribution.

Mr. Harcourt in his speech said:—"There is no sacrifice of men, money or material which seemed too great for those of our blood wideflung throughout the world, and not those of our blood or our colour only. There were ill-informed, blindly misguided fools who thought that when England was at war India would be in mutiny. They were wrong, but they might have been right if we had mistrusted our Indian fellow subjects. No-body surely can have read, without emotion, the noble, touching despatch from the Viceroy describing how the Rajahs and Rulers of Native States placed at our disposal their treasure and their trust. Men, horses, guns, motor-ambulances and all paraphernalia of modern war have for months crossed the Indian ocean in a steady stream without mishap and in perfect security under the convoy of our Navy, and to-day our Indian troops are making for themselves an imperishable record on the battlefields of France and Flanders."

Mr. Harcourt, in the course of further remarks, said that besides the Ceylon contingent, Egypt and Ceylon had sent twenty-one thousand sterling to the Prince of Wales' Fund and two motor-ambulances. The Sultan of the Maldives islands had sent a thousand sterling, Hong-kong had sent 235,000 dollars, and six thousand dollars monthly to the Prince of Wales' Fund.

German Bid for American Favour.

LONDON, January 26.

Dr. Von Bethmann Hollweg has been delivering to an American correspondent a long and laboured apology for his famous "scrap of paper" phrase and his policy generally for the purpose of influencing American opinion.

TELEGRAMS.

He alleges that England in 1911 determined to throw troops into Belgium without the assent of Belgium. The allegation is absolutely false and is based on certain conversations between British and Belgian officers in the period between 1906 and 1911, making provision in the eventuality of German violation of Belgian neutrality. These conversations were warranted by the fact that Germany was establishing an elaborate network of strategic railways through barren and thinly populated tracks deliberately constructed to permit of a sudden attack on Belgium, as indeed Germany carried out in August. According to the Chancellor's code wrong, becomes right if the party to be subject to wrong foresees a possibility and makes preparation to resist it. Germany refused the proposal to respect Belgian neutrality. France did not. The reason for Germany's refusal may be rendered in the parody of Shakespeare's words "Thrice armed is he that bath his quarrel just, but four times he that gets his blow in first." Germany's real attitude was frankly given away by the German Secretary to the British Ambassador when he said "We had to advance on France by the easiest and quickest way." All apologies since forthcoming are only an afterthought and excuses to explain away a flagrant wrong. The Chancellor says; he may have been a bit excited at seeing the hopes of the work of his whole Chancellorship going to naught, but, seeing that at the date of this conversation Germany was already at war with France, the natural conclusion is that the shipwreck of Bethmann Hollweg's hopes consisted not in the fact of a European war but in the fact that England would not agree to stand out.

Telling British Reply.

The Press Bureau to-night issues a most telling rejoinder refusing in clear and incisive language the whole fabric of Bethmann's statement.

Mr. Bonar Law and Mr. Chamberlain.

Mr. Bonar Law and Mr. Chamberlain were engaged at the Treasury for a considerable time yesterday.

V. C. Conferred on Khan Habadur.

The King has personally conferred the Victoria Cross on Khan Habadur Khan.

Welsh Teetotal Troops.

A proposal which is commended by Mr. Lloyd George has been made to raise a teetotal company of the Welsh Regiment.

Lord Kitchener's Army.
French War Minister's Eulogy.

ALLAHABAD, January 27.

The "Pioneer's" London correspondent cables on 25th January:—"The French War Minister was greatly impressed with the quality of Lord Kitchener's army at Aldershot, whose physique and fitness, he said, equalled those of any troops. He also saw the Public Schools Brigade of Royal Fusiliers at Epsom Downs and was interested and delighted with it. The French staff expressed the belief that it was one of the best brigades ever got together."

British Artillery Fire.

Accuracy Eulogised.

LONDON, January 26.

Reports from the front eulogise the accuracy of British artillery fire. They say that on the 23rd instant, the Germans installed a heavy gun two kilometres behind trenches east of Festubert with the object of shelling Bethune. An aviator discovered the range of the German emplacement and a fourth British shell found the mark, destroying the gun. A party of German soldiers bringing another heavy gun into position half mile in rear were likewise dispersed. Three pumps the Germans were using to empty the trenches were also destroyed.

Burma War Relief Fund.

LONDON, January 26.

The Burma War Relief Fund has now reached the figure of six lakhs of rupees.

FRANCE.

Paris Communique.

Situation in France.

LONDON, January 27.

PARIS:—Last night's Communique said. The British last night repulsed fresh attacks on Givenchy near La Bassée and by a counter-attack re-occupied their positions of the previous evening. Fighting was hottest between Bethune and La Bassée road where the Germans left three hundred dead.

The Enemy yesterday evening in consequence of a violent attack already mentioned penetrated our trenches between Heurtebise and Foulon Wood west of Cronne. They were thrown into confusion by aerial bombs. We counter-attacked and according to the latest reports a portion of the ground lately Foulon Wood was recovered. Our troops in Argonne delivered two attacks in the direction of Saint Hubert and Fontaine Madame and succeeded in regaining a footing in the trenches recently lost and in wrecking several German saps. The Germans counter-attacked but were repulsed on the night's of the 25th and 26th. There was quiet in Alsace and Vosges.

RUSSIA.

The Russian Communique.

LONDON, January 27.

PETROGRAD.—Communique says. In the Pilsken region of the East Prussia we assumed the offensive and drove the enemy often at the point of the bayonet towards Malvishken-Lasden line. The Germans again attempted to take the offensive on the left bank of Vistula in the neighbourhood of the villages of Borjmo and Gumine but though their attacks were particularly fierce they were repulsed with heavy losses. The German batteries were silenced north east of Skieniewce. The enemy's activity in Galicia is increasing on the Iasisk-

TELEGRAMS.

Ujuk-Mijnevetak-Maidanka front. There were both the artillery fire and the offensive movement. The enemy were everywhere repulsed and we captured three officers and three hundred men. There is no change in Belshovina.

Turkish Aerial Fleet Entirely Destroyed.

LAHORE January 27.
The "Times" correspondent at Petrograd says that the Russians have sunk near Sinope a steamer carrying 16 aeroplanes, the entire Turkish aerial fleet.

Spirit Prohibition in Russia.
A Striking Result in National Savings.

LONDON, January 26.
PETROGRAD.—The Minister of Finance in a statement says that as a result of the prohibition of the sale of spirits in Russia, the national savings in 1914 amounted to eighty four millions of roubles as compared with thirty-four in 1913.

Zeppelin Raid on Libau.

Zeppelin Destroyed and Crew Captured.

The Press Bureau states that a Zeppelin appeared over Libau yesterday and dropped bombs on an undefended part of the town. The forts opened fire and the Zeppelin fell into the sea, when a small craft destroyed the airship and captured the crew.

Statements in the Duma.

PETERSBURG.—M. Sazonoff, in a statement in the Duma, said that Britain was undertaking a burden far heavier than was ever expected of her.

No Danger of Premature Peace.

Answering the question whether there was no danger of premature peace, he replied that the Government remained faithful to the spirit of Imperial manifests and agreement with Allies.

BELGIUM.

The Fighting on Monday.
Belgian Success.

LONDON, January 26.
PARIS.—This afternoon's communique says:—"The Belgians progressed in the Pervyse district." The Germans attacked at dawn with a battalion eastward of Ypres, but the attack was stopped dead, three-hundred Germans being killed, including the commander of the leading company, who was found on the field. Companies of the second line were ordered to support the attack under the most accurate fire of our artillery, but were unable to emerge from their shelters.

Attacks on British Lines Repulsed.

The Germans, after making slight progress during their five attacks on the British lines at Givenchy and Cunchy, were driven back, leaving many killed, and also sixty prisoners, including two officers. This attack was accompanied by attempts at a diversion on several points of our front.

300 Germans Killed.

The British found in one place on the La Bassée road three hundred German killed as a result of the attacks above mentioned.

Enemy Stopped From Leaving Trenches.

Between the Bethune and Bassée road and Aix Moulette the enemy attempted to leave his trenches but was instantly stopped by our artillery and infantry fire.

Allies' Trenches Penetrated but Recovered.

There was an artillery duel on the rest of the front between the Lys and the Aise, while west of Craonne the enemy made two successive attacks of a most violent character. The first was repulsed, but the second penetrated our trenches. We, however, regained almost all of the lost ground by a vigorous counter-attack. The struggle continues around the section of trenches still occupied by the Germans.

Allies' Superior Artillery Fire.

While the enemy's artillery showed less activity than in the past few days, our artillery kept up an effective fire on the German positions. Our fire in the Saint Hubert district prevented an attempted attack.

Enemy's Use of Trench Mortars.

The enemy made active use of his trench mortars against our positions at Hartmanns-Weiler where there were fresh engagements.

Bombardments.

The Germans also bombarded Thann, Lambach and Souheim.

Belgian Progress.

PARIS.—Communique says:—"The Belgians have progressed on the Yser front in the direction of Pervyse."

British and French Successes.

We broke a strong attack east of Ypres. One British battalion repulsed five attacks near La Bassée.

Situation in Belgium.

LONDON, January 27.
PARIS.—Communique says:—"Artillery fighting occurred between Nieuport and Ypres. Statements made by the prisoners show that it was a brigade and not a battalion that attacked us eastward of Ypres. Enemy lost a battalion and half. Belgians have wrecked an aeroplane. It is confirmed from Givenchy and Cunchy that the Germans suffered severe reverse yesterday on La Bassée road at Bethune. Dead bodies of six German officers and four hundred men were picked up. Total German losses were therefore at least two battalions. Artillery duels have occurred from Lens to Soissons. We maintained our positions in the trenches, captured near Craonne. We repulsed four violent attacks on hill 200 near Perthes. German attack on Saint Hubert was repelled at point of bayonet. We destroyed at Saint Mihiel New pontons over Meuse. Elsewhere, quiet prevails."

AUSTRIA.

Territorial Concessions.
Semi-Official Announcement.

LONDON, January 26.
AMSTERDAM.—It is semi-officially announced in Vienna that Baron Burian declares that Austria will refuse territorial concessions to Italy and Rumania even if it means their intervention.

The Exchanged Austrian Troops.
Units Beaten in Serbia.

ALLAHABAD January 27.
The "Pioneer's" London correspondent cables on 25th January:—

The Vienna correspondent of the "Giornale Italia" states that the Austrian troops sent forward consist mainly of units beaten in Serbia. They will be used as reserve and on communications. (Censored.)

AMERICA.

The "Farn" at Porto Rico.
To be Interned.

LONDON, January 26.
WASHINGTON.—The "Farn" has decided to be interned.

GERMANY.

A German Cruiser Torpedoed.

LONDON, January 26.
MALMOE.—It is reported that a submarine torpedoed the German cruiser "Gazelle" off the island of Rugen. The cruiser managed to reach Sassnitz. The damage is not known.

Food Supply.

Action Regarding Wheat and Meat.

A German official statement says that the Federal Council has decided to seize all stocks of wheat and flour on February 1st. All business transactions in flour have been forbidden from to-day. Municipalities have been instructed to regulate the supply of meat, etcetra. The Government will distribute wheat and corn in proportion to the number of inhabitants.

Treason Sensation in Germany.

Kaiser's Friend Arrested.

A sensation has been caused in Germany by the arrest of the commercial magnate and friend of the Kaiser, Senator Posselt of Lubbeck, on a charge of higher as not and trading with the enemy.

MISCELLANEOUS.

Large Fast Ships.

Wisdom in Employing them.

LONDON, January 26.
American critics dwell on the wisdom of employing large fast ships. They say that only battle cruisers could have checked the most recent German foray. Unarmoured cruisers would have gone down like nippers and dread-noughts left hulls down.

GENERAL NEWS.

PORTUGAL.

The Portuguese Cabinet.

Senhor Castro Resumes Premiership.

LONDON, January 26.
LISBON.—Senhor Castro has resumed the Premiership and taken temporarily all portfolios.

MISCELLANEOUS.

Andamans Administration.

In connection with the question of the re-organisation of the Andamans administration, which has been under the consideration of the Government of India, it has been decided to discontinue recruitment for the Commission which, in course of time, will disappear automatically, the work being carried on by officers on deputation from India. Steps are now being taken to draft several junior members of the Commission into the Indian police.

INDIAN TELEGRAMS

(Associated Press Agency.)

WAR NEWS.

CEYLON.

Messages to Soldiers at the Front.

COLOMBO, January 27.
The "Times of Ceylon" says that it is understood that the Ceylon Government have under consideration the question of falling into line with the Imperial scheme where by residents in Ceylon and other British colonies or possessions, whose relatives are engaged in the war in Europe may have been reported missing wounded, may make cable inquiries as to the welfare of their relations at specially reduced rates, the cabling charge to be determined according to the old week-end rate of one quarter the private rate. An official announcement is expected shortly.

DELHI.

War Cable to the Viceroy.

DELHI, January 27.
The following telegram has been received from the Secretary of State by the Viceroy dated the 26th January:—

The Naval Victory.
The French Press.

The entire French Press sees in the British naval victory triumphant proof of the British naval supremacy. The Minister of Marine, interviewed by the "Times" correspondent, said the result was due to superior guns. British submarines caused loss, but could

not win victories. It had been proved that ships armed with powerful guns were most dangerous adversaries.

The American Press.

The American Press regards the victory as confirming the theory that superiority in guns and speed must prevail. It is recognised that the grand fleet really controls the North Sea and the illusions of the enemy to the contrary were dispelled by the recent fight.

Times Views.

The "Times" says larger results depend not only upon the destruction of "Blucher" but perhaps even more upon the degree of injury inflicted upon the two battle cruisers available. So, re-currence of bombardment and raids on the east coast was rendered less probable and invasion less feasible. Germany was never well off for cruisers and her total loss of cruisers since the war began has been great.

A French Communique.

A French communique again records artillery combats and destruction of St. Michael bridges completed by the French artillery.

Eye-witness Version.

The "Eye-witness" in British Headquarters says:—Having obtained range of the enemy's batteries we can generally silence them.

Little news is reported from the east north Vistula but only encounters between small detachment on the left bank, taking and retaking trenches without any substantial change. In Galicia there is activity among the Austrians in all passes of Carpathians particularly in Dukia.

GENERAL NEWS

CALCUTTA.

Dog-Shooting in Barrackpur.

A Case in the Magistrate's Court.

CALCUTTA, January 27.
Yesterday, before Lieut-Col. N. T. Parker, Cantonment Magistrate of Barrackpur, a case brought by Ahmad Hossain against Sergeant Plockman of the 10th Middlesex Regiment on a charge of accidentally nitting the complainant while Plockman was engaged in shooting a dog in the Cantonment area, was amicably settled, the defendant paying Rs. 15 to the complainant. The Magistrate issued a general order prohibiting dogshooting in the Cantonment area.

A DERAILMENT.

Driver and Fireman Killed.

NATORE, January 28.
The Engine of a down goods train ran into a dead end and derailed with five wagons blocking both gauges at 150. Driver and one fireman killed. Darjeeling and Assam mails are expected to be detained about five hours. Passengers are not transhipped. The Line is being diverted.

LATEP.—Line was diverted and mails passed at 10 hours.

Temporary Huts for Small-pox Patients.

CALCUTTA, January 28.
There is no more space in the Campbell Hospital here for small-pox patients. So, the Calcutta Health Officer is providing additional accommodation in ranges of temporary huts that are being set up in neighbouring compounds.

The Englishman on Rotatory Press.

CALCUTTA, January 28.
The "Englishman" is printed for first time to-day on rotary presses capable of turning out 25 thousand copies per hour, which the management of this old established Journal have now installed.

A Daring Dacoity.

Sixty Thousand Rupees Looted.

CALCUTTA, January 27.
A daring dacoity was committed in the house of a rich money-lender in Kurigram in Rangpur district on the night of the 22nd instant. About 60 dacoits armed with guns, revolvers, and spears entered the house and carried away Rs. 60,000 in cash and jewellery. The District Magistrate is conducting an enquiry. (Censored.)

Further Dacoities in Eastern Bengal.

CALCUTTA, January 17.
Dacoities continue to be reported in eastern Bengal. Last week three were committed in Barisal. In the first 50 armed dacoits raided the house of a villager Garuria and carried away six thousand rupees. In the second 25 dacoits armed with dangerous weapons entered the house of a Mahomedan of the village Barria and looted seven thousand rupees. The third took place in the house of one Tarap Sirdar of the village of Kalijira. Here there was a fight between the dacoits and inmates in which Tarap's daughter was killed.

Fire in a Jute Mill.

CALCUTTA, January 27.
A fire occurred to-day at the Ganges Jute mill, Sibpore, Howrah, property of the Ganges Manufacturing Company and alarm was received in Calcutta early in the afternoon and two motors were sent from the headquarters with assistance from other stations. The outbreak occurred in a large godown of the mill stated to be packed with some thousands of bales of jute. Portion of the brigade returned to Calcutta in the evening though fire was expected to continue some hours.

Detailed Proposals.

CALCUTTA, January 27.
Other chapters give detailed proposals for reduction of the over heavy districts and sub divisions, for improved maintenances of record of rights for management of local affairs in rural areas, and also for a village organisation and for dealing with such questions as those of the Anglo-Venacular schools and economic pressure on the middle classes. As regards the economic remedies the Committee summarize their recommendations as follows:—(1) Appointment of a Director of Industries a part of whose duties should be to investigate promising local lines of industrial work and to control factories for the demonstration of new industries. (2) Appointment of expert factory Managers under his orders. (3) Appointment of more European Deputy Directors of Agriculture for demonstration work. (4) Allotment as soon as possible of specific functions to the District and the Sub Divisional officers in respect of co-operative credit and practical training of Assistant Collectors in this important subject. (5) Co-ordination of departments of industries co-operative credit and agriculture with their own heads under a high controlling officer.

I
వేంకట రత్న కవి

వధూవరులు చెప్పినది మంత్రిములు సయితము ప్రాథ
వివాహములను స్థాపించు చున్నవి. మతాంతరులు మనదేశ
మున ప్రవేశించిన తరుణముందు అవివాహిత కన్యలను చెరబట్టి
బలవంతమున వైశాచ వివాహములు ప్రారంభ మయినపుడు
మనవా రాశద్ధర్మముగా బాల్యవివాహము లారంభించి కా
స్త్రీ బంధులు గావున స్వృతులలో కొన్నిమాత్రము చేసికొని
యున్నవారు. అందలి కృత్యాసములు గమనింపుడు. శిష్యు
బోధలో “అష్టవన్నా భవేద్దాః—..... దశవన్నా భవేత్
స్యా అతః ఊర్ధ్వం రజస్వలా” అని 10 సంవత్సరముల దానిని
కన్యయినయు సంస్కార చిహ్నములలో దేవబ్రహ్మతీ యని
యదాహరించును” సప్తాష్టా కన్యకా నాన్ని—యని యేడు
వత్సరముల దానిని కన్య యనియు, బ్రహ్మపురాణముగా
“వింశత్యేదా యదాకన్యా” ఇరువదేండ్లుగల దానిని కన్యయని
వివాహ తత్వాగ్లములో కాశ్యప స్వృతియని యదాహరించు
చు “ద్వాదశేతు భవేత్కన్యా” యనియు, భారతము ఉమా
మహేశ్వర సంవాదములో “ఋతుస్సా నాత్తు యశుధా సా
కన్యే త్యభిషేయతే” యని ఋతు మతి యైనది కన్య
యనియు నీలాగున నానావిధములగ నున్నది. దీనినిబట్టి యో
చించగా మతాంతరుల యనాంతరము తక్కువయగు నట్లెల్ల
కన్యలనయన్ని హెచ్చునదట్లు నిర్ణయించు కొన్నట్లు తోచు
చున్నది. మను-వాసిష్ఠ ధర్మశాస్త్రములలో ఋతుమతియైన
యాదుసంవత్సరములకు వివాహము చేయవలయునని చెప్పబడి
నది. “సాగృతోః కన్యాయాః సమానం ఋతావపి యోగదా
నాన్మకో నలభ్యతే” యనియు నుచు. గృహ్యసూత్రములలో
“త్రిరాత్ర పక్షాశ్రయణేషు సర్వే కర్మావంతరం పంచమ్యా
రాత్రావభిగమనం” బని వివాహసంతకము రెండు నాటిరాత్రి
గర్భాధానము చేయవలసియున్నది. “వివాహేవిభతే తృ
ప్తామకాలే ఉపస్థితేః కన్యాఋతురాగచ్ఛేత్ కథంబుర్వంతి
యాజ్ఞికాః” అనగా వివాహకాలమును కన్య ఋతుమతి
యైనయెడల యేమిచేయవలయునను శంక కేవిధమున చెప్పి
యున్నది. “అనంతీ మాహుతం మాత్యాతత ప్రంతం ప్రక్షతే
పహశర మాధమయమునందు “వివాహ రహితా నామపి బ్రహ్మ
వాదినీ నామపనయనాధ్యయవాదిభిః తత్త్రయలోకసంభవా
అని, ద్విజస్త్రీలు సదా బ్రహ్మచర్య తత్సరలై యుండవచ్చు
ననియుగలదు. ప్రతిగ్రంథమందును కన్యలను వర్ణించుటలో
“వ్యజప్తనీ—సేవీన్నత మనస్థనీ—సర్వావయవ సంపూర్ణా—
యని ప్రాథమమున్నను చెప్పుచుండుట సర్వజనవేద్యము. కను
రజస్వలానంతరవివాహము యోగ్యముగాదనుట కేవలము ప్రా
యశ్చిక్కులను. అలస్కులను, సామాన్యీనులను, దుర్బలులను
సంపూర్ణములను, నిష్పూర్ణములను, సమమన్నారము గా
సంభవమేత దేశమందలి స్త్రీలను అక్షితులనులేని మూర్ఖులను
సంతుట సంభవించియున్నవో అట్టి బాల్యవివాహమునకు
సమూలముగ త్యజించి కేవలాణి విధించియోత్తర తాదా
వస్థలో పరిణయించుటచేసి దేశముమీర్చి కల్యాణమునకు
కారకులై దేశము నుద్ధరింతురని ప్రాథమమున
హింసాపురం అన్ని నారాయణమూర్తి

ఆయుర్వేదోపన్యాసము

బరంపురము.

మన రాజధానియందు ఆయుర్వేదము విషయమై యుండిరినాని ననిచేయుచు మహాపాకము చేయుచున్న ఆయుర్వేద మార్గాడ భివజ్యుతి వైద్యులైన పండిత, డి. గో. సాగరాధ్యక్షులు ఈ సంవత్సరమున కలకత్తా మహావిద్యమండలమున అభివృద్ధి పుష్టికాండమున ఆయుర్వేద మహావిద్యకు దయ చేసి తిరిగివచ్చుచు ఈనెల పంచమి తేదియందు మానగరము కు విచ్చేరిరి. మార్పురమున శ్రీ ఆచార్యుల వారి యెరుగని వారు చాలాకొద్దిగ నుండుటచే నిచ్చటల రాజకీయోద్యోగులు శ్రీమంతులు న్యాయవాదులు వైద్యులు మొదలగు వారచేత భివజ్యుతి వారివారికి దిచ్చిరి. దిచ్చిరి అసాధ్యమైన వారు నైద్యమనుభవము కొనుటచే మా పురమండలమున నాయుర్వేదమును గురించి యొకయుపన్యాసమును వారు గావించిరి. నాటి సభకు మాజిల్లా డిప్యూటీ కలెక్టరు, మ.రా.రా.శ్రీ, కే. శ్రీనివాసరావు పంతుల వార గ్రామసాధిపతియును హాజరయిరి. సభ పుంజున సభకులు చేరుటచే నిండి నిండికృతమై యుండెను. తరువాత గ్రామసాధిపతిగారు శ్రీ ఆచార్యులవారు ఆయుర్వేదప్రచారము విషయమై మిగుల కృషిపూర్వకములకొల్పి చేయుచుండెడి మహాకార్యముల నగ్నమిచ్చి వారచుట్ట జేయు పురంగమును గురించి మాచించిన యనంతర మాచార్యులవారు లేచి గంభీరముగ చక్కని యుపన్యాసమును గావించిరి. అందు సారాంశ వివరింప వ్రాయుచున్నాడను. ఆయుర్వేదము ప్రాచీనము. వేదకాలమునండియు వ్యాప్తి నందియున్నది. ఆ కాలమునండికి ప్రవర్తకులగు నుండిన వారశిష్యులైన యి. వివిముక్తా ప్రాచీనత ఋగ్వేదము నందలి మంత్రాధికములవలన తెలియుచున్నది. ఈ యాయుర్వేదము చికిత్సాసాక్ష్యము కొరకు 1 శిశువైద్యము 2 కాలాకృతి శాస్త్రము 3 కామవిద్య 4 భూతవిద్య 5 కామకృష్ణము 6 అగస్త్యశాస్త్రము 7 సామనీయశాస్త్రము 8 వాచికశాస్త్రము. అని యనియిదివిధములుగా విభజింపబడియున్నది. ఇట్టి విభాగము లతోలోక వ్యాప్తి నందిన యాయుర్వేదమును బౌత్తరాహభిషక్తి వాఙ్మతాభిషక్తివైద్యుని రెండువిధములుగా విభజింప వచ్చును. అందు ఉత్తరహిందూస్థానమున నీధిషయమున జరిగిన యభివృద్ధి బౌత్తరాహభిషక్తి. ఇది చక్కప్రక్రియ సుక్రత ప్రక్రియయని రెండువిధములుగ నున్నది. అందుచక్కప్రక్రియ ఆయుర్వేదము బౌత్తరాహభిషక్తివైద్యులను బెలుపును. సుక్ర ప్రక్రియ ఆయుర్వేదము శత్రు చికిత్సాపద్ధతులను బెలుపును. ఇట్లు బౌత్తరాహభిషక్తి యంతయు బౌత్తరాహ శత్రువులచే చేయబడు చికిత్సారూపమునంది యావిషయములయందెట్ల భివజ్యుతియును అతినిశ్చయములను నగు పుక్తియలను వృద్ధి నందినది. ఇట్లే వాఙ్మతాభిషక్తివైద్యులు నాగార్జునసంప్రదాయము ప్రస్తావనసంప్రదాయము నని రెండువిధములుగ నున్నది. ఇందునాగార్జున సంప్రదాయము రసగంధకాది ఖనిజవదానములను శోధనమారజాది పుక్తియలచే సాగుణ్యమునందించి వానిచే శోగజాలముల నణండుటకును దేహలోహాత్మాద్యా పాదమునకును దగుకావధములను సిద్ధపరచునట్లగుటను విరివిగ జూపుచున్నది. ఇట్లే అగస్త్యసంప్రదాయమును ఖనిజ వదానములను పూర్వసంప్రదాయ భోధితులగు పుక్తియల కంటే భిన్నములగు పుక్తియలచే భిన్నాభివృద్ధియునందించి శోగజాలము నుద్ధరించు ప్రక్రియలజూపును. ఇట్లనేకవిధముల మనవైద్యము చాల పూర్వకాలమునుండియు మహా కృత దిశనందు యుండెను. ఇట్టికాలమున ప్రపంచమునకంతకును మహాపాకము ఆదర్శరూపమై అభివృద్ధి పుష్టికాండమున యాయుర్వేద సిద్ధాంతము పూర్వకాలమున దేశవ్యాప్తత నంది యుండిన సంస్కృత భాషయందు వ్రాయబడి తరువాత దేశ భాషలు భిన్నములై సంస్కృత భాషాప్రచారము కల్గుట చేతను అర్హులగు పరిపాలనము క్షీణించి మహమ్మదీయుల చేతులందుండి వెనుకదేశస్థితి కల్గి వానస్థులు యందుట చేతను, ఆ కాలపు వైద్యులకు దేశీయకళలను వృద్ధి జేయు తలంపు లేకుండుట యందుండి అందుగొందరకు ఆగ్రహితులను నంప జేయుటయే ప్రధానోద్దేశముగా నుండుటచేతను కృషియుగ క్షీణించి శాస్త్రీయజ్ఞానము భూస్థమై దేశీయులచే విస్మృతమై చిట్టచివర మనదేశమున వైద్యవిషయమున నొక సిద్ధాంతము గూడ జగిల న్నింది యుండినదాయని తలంచునంతటికి సిద్ధి కచ్చెను. ఇట్లు నామిదుతాళి వజ్రమై నాశనమై యుండునట్లు మనదేశమున మనదేశమున పూర్వకాలమున విశేషముచే న్యాయ శిక్షణలగుటకు నుద్దేశముగా నాంగ్లేయు పురస్థుల వారు మన కలవకుటచే తక్కిన కళలతోపాటుగ నిదియు

నభివృద్ధియై వ్యాప్తి నందుట కవకాశము కలిగెను. పాశ్చిమ వారుగూడ లేకుండుటచే మిగుల కృతమైయుండు నియాయుర్వేదవిద్య ఈసమయమున కొంచెము పుష్టి నంది అటునిటు తిరుగులాడుచు దేశీయుల దృష్టి నాకర్షించుట కాంగ్లించెను. ఇట్లాసంప్రదాయమునగుల గుణముల నానకులై యచ్చటచ్చట గొందరు మహాకళాపు లీవిద్యను అభివృద్ధికిం దెచ్చుటకు పురస్థములం జేయసాగిరి. అట్లు నేనుకు ఈ విద్య యందు తమబోటి వైద్యులకుచే కొంతసాంధ్యత్య మలవడియుండు వాడనగుటచే నాశక్తికొలది కొంతపనిచేసి చెన్న పురియందొంతవరకు ఆయుర్వేదయావధములను సిద్ధముచేయుటకు ఆయుర్వేదాశ్రమమును ఆయుర్వేదవిద్యను వ్యాప్తి జేయించుటకు ఆయుర్వేదకలాశాలను ఆయుర్వేదభర్తృవైద్యులయము ను స్థాపించి పనిసాగించుచున్నాను. ఈ కాలిన్నియు వాని వాని ధర్మముల వివిధభావాలను నిర్వర్తించుకొనుచున్నది. కలాశాలయందు ప్రతిసంవత్సరమును కొందరు విద్యార్థులు చదివి పాండిత్యము నలవరచు కొనుచున్నారు. వారిలో కొందరు పంజాబు దేశస్థులును సత్యభాగ దేశస్థులును గూడకలరు కావున మనదేశమున కత్యావశ్యకమును నత్యవసరకమును నగు నీ విద్యను పోషింపించుట మన దేశీయులకు విధానకముగ కృత్యమని నేను కోరుచున్నాను. ఇట్లు దేశీయు లీవిద్య నుదభిమానము నహించి ప్రతిజ్ఞలాగడి ము కొందరు విద్యార్థులను పోషింపించి పంపుచుండిన వారు మాకాలేజియందు లెఖితునంది దేశమునకు మిగుల నుపకరింతురు. ఆద్యులారా! ఈ గంజాముట్టాయందు 1870826 గురు జనలుగలరు. వారి యుపయోగము కొఱవ వలె తనమువారచే 22 వైద్యులములు స్థాపింపబడినది. అందు సరాసరి పుత్రిసంవత్సరమును 318288 గురు శోగములకొరకు దిక్కినందుచున్నారు. కావున తక్కిన వారందరకు యితర వైద్యులనహాయమున చేయజేయించుచున్నారా? కావున ననేకులకు నల్లవృత్తులుచే సహాయము చేయుట నుపకరించు నీవిద్యను వ్యాప్తి నందించుటకు మీ గొందరు తోడ్పడవలయునని కోరుచున్నాను. కడచిన జనాభా తక్కినను జట్టి చూచినచో మనరాజధానియందు ఇతరపుత్తులతో గూర్చి వైద్యమును వృత్తిగా నేర్పరచుకొని యుండు వారు 82265 గురు. కేవల వైద్యమేవృత్తిగా గలవారు 27,748 గురు, అయినను వీరిలో నెంతమంది శాస్త్రీయజ్ఞానము గలిగి వైద్యముజేయుచున్నారని విచారించితేమిని చాల నసం తృప్తిగ నుండును. కావున మీరందరును శాస్త్రజ్ఞానము గలిగి వైద్యముచేయు వైద్యులను సృష్టించుటకు ప్రయత్నముచేయ కోరుచున్నాను. ఈవైద్యశాస్త్రము యొక్క యాధికృతను గురించి డాక్టరు వై. జి. డాక్టరు. రాయల్. మొదలగు వారిధికముగ వివరించుండుటచే నేనంతగ జెప్పనక్కరలేదు. అని యామొదలగు ననేక విషయములను మిగుల మనోహరముగ నుపన్యసించిరి. తరువాత గ్రామసాధిపతిగారు ఆచార్యుల వారిచే స్థాపింపబడిన ప్రతిష్ఠాపనములను గురించి మిగులవివరముగ ముచ్చటించి ఆచార్యులవారు చెప్పినవిషయముల నందరును గమనించుటకును ఆచరించుటకును కోరుచు పురజనుల నానందింప జేసిరి. తరువాత గ్రామసాధిపతి గారిని ఆచార్యుల వారిని జిల్లాసంఘమువారిని వందనముల నాచరించుచు ఇట్టి యుపన్యాసములు తరుచుగ జరిపించుటకు కోరుచు సభముగింపుట లేదనెను — ఆయుర్వేదాభిమాని.

మధ్యసిద్ధాంతవిచారసభ, బల్లారి.

రజస్వలానంతర వివాహము.

(మాస్టరువిలేఖరుడు)

రజస్వలానంతర వివాహవిషయము కాభిప్రాయముల నిచ్చునట్లు, మాజిల్లా కలెక్టరు దొరవారు ఈ జిల్లాలోని కొందఱుపండితులను, న్యాయవాదులను, పెద్దచురువులను అడిగి యున్నారు. అందులో పూర్ణప్రభావు యమ్. ఎ. వి. యల్. గారును వేదమూర్తులగు వేటి కృష్ణమూర్తి ఆచార్యులవారును తమ యభిప్రాయముల నొసంగవలసి యున్నారు. వీరు శ్రీమధ్యసిద్ధాంతసభవారి ఆహ్వానముకింద ఈ నెల 23 వ తేది మధ్యప్రాహ్మణ్యులసభయొకటి జరిపిరి. శ్రీవాడపిళ్ళ శాస్త్రియలవారు అగ్రాసము నలంకరించి యుండిరి. ఈసభకు అగ్రాధిపతిమాచార్యుల ఎ. ఎల్. టి. గారును, హెచ్. తిమ్మ కృష్ణరావు బి. ఎ. వి. టి. గారును, వొడ్డి గోవిందరావు, బి. ఎ. వి. టి. గారును, పరి. గుండానాథు బి. ఎ. గారును విభిన్న గావు బి. ఎ. వి. టి. గారును దిట్టి ప్రతిష్ఠాధిపతిగారు శ్రీయంత గాడిచర్ల శ్రీనివాసరావుగారును మునిసిపల్ హైస్కూలు ఆధ్వర్యమునాహుతియగు సృజనశాస్త్రి అను కృష్ణాచార్యులును ఇంక కొందరు గొప్పవారును వచ్చి యుండిరి.

వేదమూర్తులగు వేటి కృష్ణమూర్తి ఆచార్యుల కృతి స్మృతులలోని ప్రమాణములను చదివి వాటి సారాంశమును చక్కగా వివరించి చెప్పెను. ఒకానొకచోట, వివాహమైన నాలుగవనాడు దంపతులను, నిషేకముహూర్త సమయమునందువలె, పరుండను ఒకే స్వహములోనికి పంపునట్లున్నదనియు, అయితపు లోకేపాన్వయైన పరుండలయొననియు అయితపురి మధ్య నొకదండమునువెట్టి, దానికి విశిష్టాలంకారములజేసి, గంధర్వాహ్వానము చేయవలయుననియు, సదరుదంపతులు ఒకే పాన్వయైన పరుండియండినను బ్రహ్మచర్యవ్రతమునే ఆచరింపవలసినవారై యుండుననియు, ఒకడే ఈవివాహము రజస్వలానంతర వివాహమే యెయుండిన పతమందు, ఈదంపతుల కాక్రమమును విధించియుండరనియు ఆకారణమునజట్టి రజస్వలాత్పూర్వమే, వివాహము జరిగి యుండుననియు, వైయాచారము ముందు జరగదగిన శుభములను నూచించునది మాత్రమే యెయుండుననియు చెప్పిరి. పూర్ణప్రభావుగారు, సదరుజిల్లానుండి కలగవోవు సాధకములనుచెప్పి, శాస్త్రోక్తముగా అట్టివివాహములు సమ్మతమా, యసమ్మతమా, యను విషయమెట్లుండినను, కాలదేశ్యానురీతివైసను, అట్టివి యర్హములా యగూడ విచారించిరి. మనదేశమందు సాధారణముగా మిక్కిలి చిన్నవయస్సుననే ఋతుభేదులగు చున్నారనియు, అట్టివారిసంతతి బలపినమై యుండునని చెప్పట మిక్కిలి హాసపాటనియు రజస్వలానంతర వివాహములగు బ్రాహ్మణేతర జాతులవారు మాత్రము బలవంతులైయున్నారా యనియు, ఒకమామిడి కాయ చూచుటకు చిన్నదిగానండినను, పక్షమైయుండగా దానిని వృద్ధిచేయునమిత్తము మరికొన్ని దినములు ఉపయోగించుకొనకున్న అది వృద్ధియగుటకు మారుగా, ఏలాగునుకొనిచి పోవునో, అట్టియే శ్రీ సృభావమనియు, గనుక చిన్నవయస్సుననే ఋతుమతులగు వారిని, ఋతుస్మరాలెదని వెంచుట నైయుదాహరణముభాతియే గాని వేరుకాదనియు, ఇత్యాది ఉదాహరణములతో, రజస్వలానంతరవివాహమును ఖండించిరి. రజస్వలయైన తరువాత మూడు సంవత్సరములలోగా వివాహము చేయవచ్చునని ప్రమాణమున్నదనియు, మరియొకచోట 80 ఏండ్లవానికి, 16 యేండ్ల కన్యకనిచ్చి వివాహము చేయవచ్చునని యున్నదనియు, వైకారణములవలన శాస్త్రోక్తముగా రజస్వలానంతర వివాహమున కేలాటి యభ్యంతరముండదనియు, సృసిన్మాశాస్త్రులవారు నుడివిరి. శ్రీయంత గాడిచర్ల శ్రీనివాసరావుగారును, తిమ్మ కృష్ణరావుగారును శాస్త్రమునకువిరుద్ధముగానున్న న కాలానుగుణ్యముగా ప్రవర్తింపవలయునను యభిప్రాయమును నూచించిరి. తరువాత శ్రీస్వామిలవారు విరుద్ధాభిప్రాయముల నిచ్చిన వారికల్లరకు, తగినసమాధానమిచ్చి శాస్త్రములో నొకతేజ నుండినను, మనమాలా గాచరించుట తగినపనియనియు, శాస్త్రములోవివరించిన రజస్వలానంతరవివాహములు, విధితేక జరుగునవియేగాని, స్వేచ్ఛావివాహములు కావనియు, అటుకాకున్న అట్టి వివాహములకు ముందు ప్రాముఖ్యత మొకటి విధించబడుటకు కారణముండదనియు, విశేషమున శోగముకచ్చిన బౌత్తరాహలకుపోయి, మందు పుచ్చుకొందుకేగాని, బౌత్తరాహలకున్నవికదాయని, యెవరును శోగమును తమంతటతామే తెచ్చుకొనరనియు, అంగడిలో పలుసామానులు ఉండులాగు ననే శాస్త్రములో పలువిషయములు బుండుననియు, అయినను చక్కరకొనువాడును, మాంసము కొనువారును వేరువేరుగానుండునట్లే; శాస్త్రములోని పలువిషయములు పలుపురకనియే భావింపవలసి యున్నదిగాని, అన్నియు బ్రాహ్మణులకని భావింపగూడదనియు, సృసిన్మాశాస్త్రులవారు చెప్పినరీతిని, 80, యేండ్లవానికి, 16 యేండ్లకన్యకనిచ్చి వివాహముచేయు విధి శాస్త్రములో నుండుటనిజమేయనియు, అదేప్రమాణము నొక పూర్వార్థములో 16 యేండ్లచిన్నవాకి, 8 యేండ్లబాలికనిచ్చి వివాహము చేయవలయునని యుండునది బ్రాహ్మణులకనియు, నూటయెనిమిది ప్రమాణములను వెనక్కుటకున్న కన్యాదాన మనుపరమే సకల ప్రమాణమనియు, “అష్టవర్షాధవే త్కన్యా” అని యుండుటవలన యెనిమిదేండ్లబాలికయే కన్య యనిపించు ననియు, అట్టిబాలికాదానమే కన్యాదానమని పించుకొనుననియు, సకారణములను యుక్తియుక్తముగ, చెప్పి పూర్వచార వద్దతి మేమంచినను యభిప్రాయమునిచ్చిరి. తరువాత ఓట్లు జేయబడెను. వచ్చినవారలో మూడు పాళ్లు పూర్వచారాలిలామూడు, తక్కినవారు, తద్విరుద్ధాభిప్రాయములగుట జేలిరి. అంతట సభముగి సెను.

హిందూదేశ పరిపాలనము.

హిందూదేశముననే జరుగవలెను గాని

ఇంగ్లాండులో జరుగగూడదు.

జి. సుబ్రహ్మణ్యంఅయ్యగారు.

సామ్రాజ్యాధిపతియగు స్వరాజ్యాధిపతి మధినివేశముల పరిపాలనాసంబంధముగ హిందూదేశమునకు సిద్ధించిన హిందూదేశ పరిపాలన మిదేశముననే జరుపబడును. ఆపరిపాలనము హిందూదేశములకే యుత్తరవాని కాగలదును. ఇంగ్లాండులోనుండు అధినివేశముల మంత్రికి తక్కిన అధినివేశములపై నెట్టి యధికారమును హిందూదేశముపై గూడ నెట్టి యధికారమే యుండగలదు. ఆంగ్లదేశాధికార మంతవరకే నియమితమగును. అప్పుడు ఇంగ్లాండులోని యుద్ధయత్నముల వారి పాక్షిక రాజనీతిజ్ఞత వలన ఇండియాసభవారి వ్యతిరేక భావములనను కలుగు నిరోధములు తొలగలవు. ఇంగ్లాండులో హిందూదేశమునకు కావలసిన విషయములను గమనించుట కీ ప్రత్యేకసంఘ మేర్పరుత బడును. ఆసంఘములో సభ్యులు ఇండియామంత్రిగారి సహాయమును సహకారముననుసరించి పనిచేయుటలు వారిని ఇండియాదొరతనమువారు నియమించెదరు.

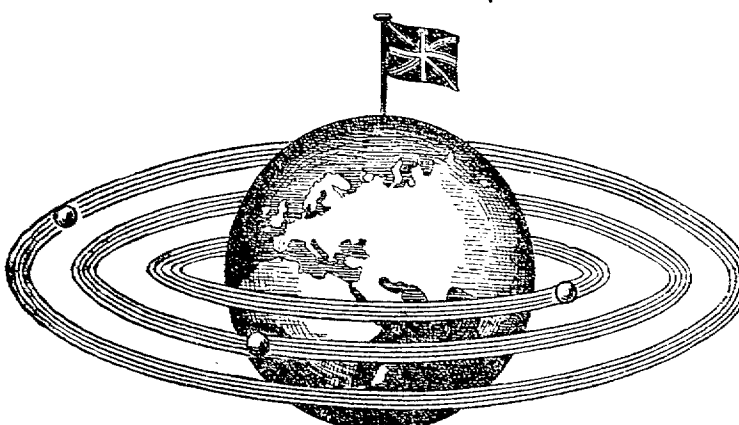
ఆంగ్లమహాజనుల సదభిప్రాయములను గురించియు సదృశ్యములను గురించియు మాకు గాఢవిశ్వాసము గలదు. హిందూదేశమును గూర్చి శాస్త్రీయముగాను ఉదాత్త భావముతోడను వ్యవహరింప వలయునని సదభిప్రాయములను ఆంగ్లరాజనీతిజ్ఞులు పరిపాలక దేశమువారిని కోరిన మేమువినివచ్చుట మేమువిశ్వసించెదము. ఈ దేశమున కిట్టి యశాస్థియునుజరిగినది ఆంగ్లమహాజనుల గ్రహింపగలదు నట్లు చేయుగలిగినచో నీకోరిక నిక్కముగ సిద్ధిపడగలదు గాని అది కష్టము. అది చాల సహజము. హిందూదేశవిషయములనుగురించి నిరంతరాయముగ శ్రద్ధను చాలినంతవరకు కలిగించుట సాధ్యము. ఆంగ్లజాతియు లభికముగ చర్చింపవలసిన స్వభావములగు ప్రశ్నములును లోపములు ననేకముగ నున్నవి. ఆంగ్లరాజనీతిజ్ఞుల పాక్షికాభిప్రాయముల కతమున వెల్లెసారులు హిందూదేశ విషయము లాహుతి చేయబడినవి. పార్లమెంటు ప్రజాశాఖా సభలోని సభ్యుడు హిందూదేశ పరిపాలనకును బదులుగ వ్యవస్థాపనకును యనుచరత్వమునకు ప్రసన్నముగను, హిందూదేశమున నాంగ్లాధికారమును హెచ్చుచేయు ఆంగ్లపౌరత్వమునకు ద్వితీయముగను, ప్రాధాన్య మొసంగును. అతడు ప్రపంచమున స్వదేశరాజ్యాంగ వాది

బాధిధికారము నిలువజేయుటకును స్వదేశీయుల సామగ్ధ్యత్వాములకు విదేశీయులలో నియంతృత్వములభించు నవకాశమును నిరంతరము వధికము చేయుటకును గోరుచుండును. అట్టి భావముతో నతడు యుద్ధము తరిని సుప్రసిద్ధులును స్వదేశీయులగు వ్యవహార దక్షులు హిందూదేశ మెంతవారుగ పరిపాలింప బడవలెనో అంత బాగుగా పరిపాలింపబడుచున్నది. సివిలు సర్వీసువారి పరిపాలనము క్రిందను ఆంగ్లనై నితల సంరక్షణములనును దేశీయులు సంత్కృష్టమౌదులై సౌఖ్యపడుచున్నారు. అరి నమ్మకముగ నొక్కచెప్పుచుండ అతడు వారివచనమును తక్షణమే విశ్వసించును. మరియును ఏదేశ పరిపాలనమున నిజదేశీయులకు అట్టి లాభమును ప్రాయశఃకరము వచ్చుచున్నదో ఆంగ్లజాతీయత కట్టి గౌరవమును కీర్తియును గలుగుచున్నదో అట్టి ఫలిపాలిత దేశమును గూర్చి యత డాలోచించుటకే లెక్కనేయదు.

1908 లో జరిగిన విషయముల నీ పత్రికా సాధకులలో నధిక వయస్కులు స్మరణకు దెచ్చుకొనగలుగుదురు. దక్షిణాఫ్రికాలో నొక యంగ్ల నైనిక దళము నుంచుటకును అందులకుగ వ్యయము హిందూదేశము భరించుటలు చేయుటకును అప్పటి ఇండియా మంత్రిగానున్న యాలెడోక నూచన చేసెను. ఆ నూచన ఆమోదింపబడినయెడల హిందూదేశ వ్యయములకు మరియొక 60 లక్ష లభికముగ చేయుండును. అట్టి యవకాశమును లక్ష్యముగనుంచుకొని వారు పనిచేయు వారంభించినచో హిందూదేశాధిపతి చాల కోపనీయుడుగ నుండియుండును. అనూచనకు వ్యతిరేకముగ ప్రభువులసభలో వాదించుటకుతగినంత బలముగ నభిమానము హిందూదేశపు ప్రజలపై నాదేశమున రాజప్రతినిధులగణించేసియుండిన లాండ్స్ డౌన్ ఎలిజు ప్రభువులకు లేకపోయెను. కాన వాగాని విషయ మాసభలో నర్పించబడ వచ్చుచు సభకు పోకుండ నిలిచిపోయెరి. కాని అప్పుడు హిందూదేశమున రాజప్రతినిధిగ నున్న కర్లను ప్రభువానూచనమావదని బలముగ వాదించుటయే గాక దానిని తీవ్రముగ ఖండించిన దేశీయుల యభిప్రాయములనుగూడ నిండియామంత్రిగారి కరిగించిరి. అనూచనపై నాసభలో సభిప్రాయభేద మేర్పడియున్నచో చాలమంది ఆనూచన కనుకూలముగనే వాదించియుండుదుగాని సర్వభారత మహాసేనాధిపతిగూడ కర్లను ప్రభువుగారి యాక్షేపణమును బలపరుచుటచేతను కర్లను ప్రభువు బలీయముగ నాక్షేపించుట చేతను వారిమాట పాటియై బార్ని హేమిల్టను ప్రభువుగారును బ్రాడ్రిక్కుగారు నొనర్చిన ఆగౌరవకరముగ నూచన పరిత్యజింపబడినది. ఇట్టి యుదాహరణముల నెన్నిటిైన చూపింపవచ్చును. హిందూదేశ పరిపాలనావిధానము ప్రధానవిషయముల యందు ప్రస్తుత మున్న రీతి నే యున్న యెడల 1930 లో జరిగిన రీతి చర్య ముందుమాత్రము మరల జరుగదను నిశ్చితము మన కేమియును లేదు.

హిందూదేశ పరిపాలనమును పరిపీక్షించు ప్రభుత్వకర్త మునంతయు సంస్కరించుట కిదియొక నర్త సమయము కాదా? ప్రస్తుత విధానము నిరుపయోగ మైనదని తేలినపుడు కడు పురాతనముకానప్పటికీ హిందూదేశాభిప్రాయముతోడను రాజ్యాంగవిషయములతోడను అధిక సంబంధము కలిగినట్టియు ప్రభుత్వవిధాన మవలంబింపబడవలయును. 1883-న సంవత్సరమున అలహాబాదులో మహాజనసభసమావేశమైనపుడు కీర్తిశేషులగు బార్ని యూలుగా రధ్యక్షతనహించిరి అపుడాయన “హిందూదేశ ప్రభుత్వమున కధికారమేమియును లేదు. ఎందనులోనిసంఘమున కేమియు నధికారములేదు. పార్లమెంటు ప్రజాశాఖవారికిమాత్ర మధికారముగలదు. కాని వారాయధికారమును నినియోగింప నంగీకరింపరు లేక దాని నసవ్యచేసెదరు.” అని నుడివినచందమున ఇండియామంత్రిగారు మంత్రికూటమున చేరినవారగుటచే ఆయన నిర్బాణనచేసిన విషయములను పార్లమెంటువారు బలపరచెదరుగాని ఆయన యభిప్రాయములు మంత్రికూటమువారి యభిప్రాయములే యె యుండవలయును. కాని అట్లుండుట మిక్కిలి యరుదు. సాధారణముగ మంత్రికూటమువారి యభిప్రాయములను ఇండియామంత్రి స్యానకూటముగ నొనర్చగలిగియుండుట సంభవింపదు. మంత్రికూటమువారిలో నధికవాదసామగ్ధ్యము లేనివారే తరుచుగ ఇండియామంత్రిపదవికి నియమింపబడుచుండురు. ఎట్టి యాలకారమును గాని చేయలే నట్టి యు చువుచేయుటకు మాత్రమే సమర్థులుగు నట్టి యు ఇండియామంత్రిగారి సంఘము నెట్టిచేయుటవలన హిందూదేశమెటుల కష్టమునకు పాలగునో మేము గ్రహింపబాలకున్నాము. హిందూదేశమున సమాజోత్పన్నములగు వస్తుసంఘాసములనను ఆగాయముల వలనను హిందూదేశమునకు చాలినంతలాభము కలిగి పలయుననిన హిందూదేశమునకు స్వరాజ్య మొసంగబడునంత వరకును నూతనశాసన విర్యాణములకమున కాస్తానిన గుణ్యముగు మేరకు హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారి యధికారపరిపీక్షణముకొరకు బానురము ప్రభువుగారును ఆయనసమకాలికులు నిశ్చయించిన విధానముల ప్రధానోద్దేశ్యము ప్రస్తావము ప్రాథమికసాధనముగ నుపయోగింపబడవలయును. క్రమక్రమముగ సంయుక్తపరిపాలక విధాన మేర్పడవలయును. రాజధాని పరిపాలనములకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము లొసంగబడవలెను. సామ్రాజ్యానుకూల్యములను విదేశీవ్యాపారములను గమనించు ప్రధానపరిపాలన మేర్పడవలెను. ఆగష్టు 1911న హార్డింజ్ ప్రభువువాసిన లేఖలో నూచించిన రీతిని దేశీయులకు ప్రజల ప్రతినిధులతో చేర్పడిన హిందూదేశరాజ్యాంగ మహాసభకు (పార్లమెంటు) ఈ ప్రధానపరిపాలకకర్తము ల్లేరవాదియై యుండవలెను.

ప్రపంచ యుద్ధము.

మనమోర సంగ్రామము!

చిత్తరూపము!!

యోధాగ్రణుల భావచిత్రము!!!

యూరోప్ ఖండమందెల్లను, అల్లకల్లోలముచేసి రక్తప్రవాహమునే భారలాడుచుండు జగత్ ప్రళయ స్వరూపముగా సాక్షాత్ కాలక్షేర ప్రనివలె విలబడియుండు అతిభయంకర యుద్ధనాయకులనున్నా, ఆయాదేశపు రాజాధిరాజులనున్న, చక్రవర్తులనున్న, ప్రత్యక్షముగా జూచి నట్లు కనబడు సుందరమైన భావచిత్రములు, ప్రకాశించునట్టి నునువైన కాగితములపై ముద్దుగా ముద్రించి విక్రయమునకు సిద్ధముగనున్నవి.

త్వరతేయుడు! స్వల్పమే ప్రతులు!!

లోకనుకాల్పుకొనిన మర్కటమువలె అక్కడిక్కడికి తిరుగుచు వ్యాపారనావలనున్న, యుద్ధనావలనున్న హతముజేసి తుదకు మండింపబడి సముద్రపాతమునకు పతాపమైన ఎమ్డనను జూచియుందురా? దానియొక్క నాయకుని తెలుసునా? అది మద్రాసును ముట్టడించి జేసిన అనాగతములను జూచియుందురా? తుదకు దానిని గతిజూపిన సిక్కియను నావయును దానియొక్క నాయకునిని జూచియుంటిరా?

పంచపాండవులవలెనుండు ఇంగ్లాండ్, రష్యా, ఫ్రాన్స్, బెల్జియం, జపాన్ చక్రవర్తులనున్న మర్యాదన మశ్వాసనులవలె కాలాగ్నికి హేతువై యుండెడి జర్మని ఆస్ట్రియా, తుర్కీ, చక్రవర్తులను జూచియుందురా? ఆయా రాష్ట్రముయొక్క సేనా నాయకులనున్న నాకానాయకులనున్న, వాయువిమాన నాయకులనున్న జూచియుందురా? లేనియెడల మానవద్ద విక్రయమునకు సిద్ధముగనుండు చిత్రపఠమును తెప్పించి జూడుడు! చిత్రపఠమువలన యుద్ధసంగతులు మనసునకు సులభముగా బోధపడుటకు సందియములేదు. దీనినెల. 1 రూపాయ.

మ.రా.—యుద్ధమారంభమైనతోడనే రణరంగమునందు నూతనముగాయెత్తబడిన ఫోటోలను తెప్పించి ముద్రించియున్నాము. ప్రతియొక్క పటమును మౌనికట్టల జాటి నలగక భద్రముగాకేరునట్లు పంపెదము. నేటికే వ్రాయండి!

విలాసము :— గురుబసవ కంపెని మద్రాసు.

పోస్టేజీ సహా ఉచితము.

వీరవర్మరాజును మాలినియును.
ఒకవిచిత్రమైన కథ—చదువుటచే
మానసోల్లాసము కలుగ జేయుటయే
గాక ఆరోగ్యమునకు కావలసిన
స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను
అందుచేలిపియున్నాము. కోరువారికి
ఉచితముగా పంపబడును.
బాగునీయక తక్షణమే వ్రాయుదు.
రైడ్వూక్రి మినికేంకర్ గోవిందజి,
ఆతంక నిగ్రహ కౌవధాలయము,
22, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

నూతన రోమసంహారి.

బే గం సా హి సోప్.

ఈనూతన రోమ సంహారి
ఒకతూరి ఉపయోగించుట
తలన జేసామందలి యే
భాగమునయుండు రోమ
మును చెరువులేక కుద్దము
గాను యెటువంటి మచ్చ
లలేకయును బాధలేక
యును నివర్తించును.
చర్మముయొక్క స్వభావ
మైన రంగును కాంతిని
జోగ్గట్టక చేయు (సోప్)
ఇది ఒకటే.

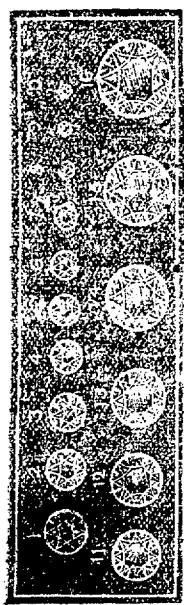
తల 8 బిళ్లలు పెట్ట 1కి రూ 1-0-0 వి. పి. ఖర్చు 4 అణాలు
8 పెట్టెలు రు. 2-10-0 తపాలకర్చు 6-6-0
వలయువారు:-ఆర్. వి. పండిట్ అందు కంపెనీ
నెం 6 బందరుపేటి మద్రాసు.

చక్కని సువాసనగల సంటులను ప్రేమించువారు

ఆటోమిట్ బహారు (రెజిస్టర్)

అనుప్రాప్తియల కుజ్జేరిపబడిన ఆత్మరహిత్యోగింపవలయును.
మనోహరమయినది, సువాసనగలది, చాలకాలమువాసన
యుండునది, ఏర్పరచబడిన కొన్ని పుష్పములనుండి మాత్రమే
తయారు చేయబడినట్టిది. ఇందు మద్యసారము చేర్చబడ
లేదు. చేరినదానిని విడగొని, కోటుమీదగాని కొన్ని
జాతుల వేసికొనినయెడల సువాసనలలోగూడిన పూలతోట
లోనే గూర్చున్నట్లుండును. ఈ యద్భుతమైన వేయిరకముల
పుష్పములనుండి తయారుచేసిన ఆత్మరహిత్యోగింప సువాసననుభవించుటకు
అత్యంత బహారు ఇవ్వవచ్చును మిదగ్గరనున్న
జాతులను నమగవలయును. వారితావున లేచిన మాత్రా
యందు. చిన్నబుడ్డి విలువ 0-8-0, మధ్యతరగతిబుడ్డి 0-12-0,
3 కొన్నుల త్రుగుల పెద్దగయిబుడ్డి 2-2-0. ఈయ త్రుగులో
చురగబెట్టబడి ఘుమఘుమ లాడుచుండు కార్డులు దలచి 1-కి
0-10-0 వి. పి. ఖర్చుకొనువారే భరించవలయును.
పోలు ఏకెంటు-అంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ కెమికల్ కంపెనీ,
155, జామా నగర్, బొంబాయి.
మదరాసు ఏకెంటు:- శేషాచల పురుషోత్తం మూర్తి.
నెం 29, చెన్నాబాదుగోడు పునరుబలానుసమీపం, మదరాసు,

ఉమ్మడి రామయ్య కెట్టి, గురుసామి కెట్టి కంపెనీ,
మరాఠ్ రైకము-మదరాసు ఈస్టు.

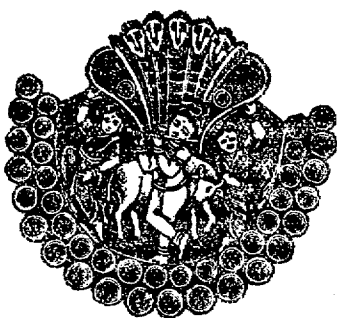

ఈచక్క చిత్రపతమునం దగుపడునట్టిన్ని
యింకా యితరమైనట్టిన్ని బర్మాపైజులకు
తగులనటుల ఇమిటేషన్, చక్రసాన,
వైసాన, పట్టెకెంపులు, కుచ్చకెంపులు,
వైక్రంతములు, రోజాభూలు అను మేలు
వైక్రంతములు, స్ఫటికములు, పుచ్చేరి
గాజుకర్పకులు, మంచిపనికనముచేయించి
కోణాయమానముగా జీవరత్నములను
మీరియందునట్టి వాటినిని వారువారు
కోరునట్లు తయారుచేయించి సరసముగా
పంపించగలము.
ప్రథమమున ఆర్జునపంపి మేము స్వల్ప
లాభమునకు ఫలమధికముగనిచ్చెడు సార్థ
కనామముగల సరాలు వర్తకములని తెలిసి
కోనవలయునని నగలను రత్నములను స్వదే
శపుకానులను గోరువారు ప్రార్థితులు.

లవంగామృత మొక్కటియే.

వైద్యవాయువుల సంహరించునది.
ఇది గడుపు పుష్పసము, కడుపునొప్పి, ప్రక్క
నొప్పి, రొమ్మనొప్పి, పులితేవులు, మలబంధము,
కడుపుదొచుట, దోకు, ప్రేగులఅచుట, అరుచి,
ముండాగ్ని, వీసని గుచ్చి ఆకలిని, ఆరోగ్యమును
తప్పక గలుగజేయును. లేని యెడల ఖరీదు
త్రీప్తి పంపగలము.
ఖరీదు డబ్బీ 1-కి పోస్టేజీవి నా 0-8-0.
బయటియూర్లకు 4 అర్థజాబిళ్లకు మారిపంపబడును.
చింతామణి, నాయనల్లి నెండ్లి కా. వెంకట్రాయప్పగా
రిట్లు వ్రాయుచున్నార:- తాము 29-12-1914లో పంపిన
లవంగామృతమును సేవించితిని. ఇప్పుడు మూడుపాళ్లు వ్యాధి
గుణముగా నున్నది. ఒకపాలువ్యాధి నిలిచియున్నదిగాన దయ
చేసి మరల రెండు డబ్బీలు లవంగామృతమును బంపవలయు
నని కోరుచున్నాను.
“లవంగామృతం” 24, నమ్మాళ్వార్ వీధి, మదరాస్.

22-వ న్నెగల (సవరము) బంగారు.
(ఇందుకు పూచీపడగలము)

గెజల్ నాగర

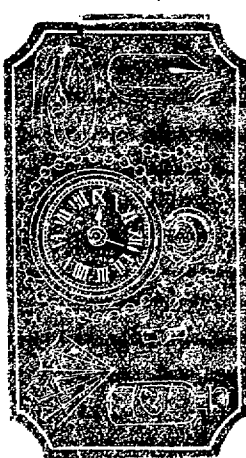
1 1/2 సవరము యెత్తు

వెల రు. 30-8-0.

మతిమూనివిధములను బంగారునగలు, పెండింగలు, రాళ్లు
చెక్కిననగలు, మున్నునగలు ఈక్రింద శేర్కొన్న వర్తకులంద
రొరకును, కోరువారికి కాళ్లటాగులు ఉచితముగ పంపబడును.
సదరక ఇండియా జానలరి మ్యూనుఫాక్చరీంగు కంపెనీ,
487, టంకనాలపేటి, సాహుకారుపేట, మదరాసు.
The Southern India.
Jewellery Manufacturing Co.,
437, Sowcarpet, Madras

పాకెట్ లీవర్ వాచ్.

దీని క్రయము 6 బహుమతులతో 2-14-0.

6 సంవత్సరములు గ్యారంటీ యివ్వబడును.
... ఈ వాచ్ బలిష్ఠమైన లీవర్
మోతక నాణ్యమైన యంత్ర
సామానులతో తయారై యిప్పుడే
నూతనముగాకచ్చియున్నది. కొంచె
మైనను వ్యత్యాసములేకుండా సరి
యైన కాలక్రమము చూపించు
వాచి యిదియే, మిగతల సుందర
మైనది దీని 6 బహుమతుల వివరం.
1. నాణ్యమైన చేతిగుడ్డ, 2. పరిమళ
మైన అత్తరిసీసా, 3. సర్వాకార
మైన ఉంగరము, 4. గడియారపు
గోలును, 5. వివిధమైన స్టీలుబిచ్చు
6. దిక్కులుచూపెడు కంబోసు.
దయచేసి ఈ విలాసమునకు వ్రాసి తెప్పించుకొనుడు.
బి. ఆర్. వెంకటరమణ అందు కంపెనీ,
నం 7, కోపు వెంకటాచలయ్యరు వండు, మదరాసు.

వినోదకరమగు తెలుగు నవలలు.

శీలా లేక ను రేంద్రనగరము— ఇందు శ్రీల మనోహ
ర్యము చాపల్యాదిగుణంబులు కర్ణింపబడినది. రు. 1 0 0
యశోధర— ఇంకొకయోధుని తన మగనివైఖల యనురాగ
మునకై పడరానిపాట్లుపడి యున్న తస్థితికివచ్చును 0-12-0
మనోరమ— మగడు తటకేగి రాక్షసునివై జిక్కికొన త.
సామర్థ్యముచే విడిపించి, శ్రీల పెండ్లిచేయును 0-10-0
జగదేకరంభ— అన్నకై పడరానిపాట్లుపడి యున్న తస్థితికి
వచ్చు సామర్థ్యవతి కథ అ. 0-10-0
సహోదరవాంఛ— తమ్మునకు బుద్ధిలేక కలహించినను
అన్న సహింపవలయు ననుటకు బోధించును. అ. 0-4-0
అత్తలారాబటమున కోర్కెనికోడండ్రడవలాపము.—
అత్తలు కోడండ్రను బాధించు విధములగలది. అ. 0-2-0
పల్నాటివీరచరిత్రము:— మహాకవిశివాభిషేకము. అక్కిరాజు
ఉమాకాంతముగారి ఉపోద్ఘాతముతో కూడినది 1-0-0
వలయు వారు:— కర్ణాట బుక్ డిపో,
6, వెంకటేశమేష్ట్రీ వీధి, సాహుకారుపేట, మదరాస్.

మంచిసమయము! నేనజేలు ఖర్చుపడినది!! నాకు దొరుకవు!!
ఈపంచలు కొనువారికి, పంచ 1-కి అత్తలారాబటమున
కోర్కెని కోడండ్రడవలాపము అను గ్రంథముకంటే ఇతాను.

మేలైన జపాన్ పట్టుపంచలు.

అనేక పంచలు కర్చుపడినందున
వస్తుతం ధరలు తగ్గించియున్నాము,
వాచకులారా! శృంగారమున్న
జాగరీకతయన్నగల మేలైనజపాన్
పట్టుపంచలు పండుగదినముల ఆనం
దముకొరకు తెప్పించి విక్రయించిపది
పోగా మిగతొడ్డి పంచలుమాత్రమే
యున్నది. ఇందులో ఎరుపు, కచ్చు,
ఆకుపచ్చ, రోజా, మేఘవర్షం ఇత్యాదిరంగులు గలవి. క్లాఫా
నీయమైనవి, త్వరపడుడు.
కొక్కురనిదినిన్ని 2 1/2 మూర పెడబుగల పట్టుపంచ 1కి 2-0-0
పంచ 1-కి తపాలఖర్చులు -0-40
డిటా రెండుపంచలు కొనువారికి తపాలఖర్చులు ఇతాం-

టి. సీతారామ మొదలియార్,
3, కందపుమొదలివీధి, తిరువల్లి క్లెజ్, మదరాస్.

ఆంధ్రనాటకములు.

ఆంధ్రనాటక పితామహుండగు బల్లారి, ధర్మ
వరం. రామకృష్ణమాచార్యుల వారిచే రచియింప
బడిన ఆంధ్రనాటక రత్నమాలా గ్రంథములు.
1. చిత్రనళియము. (2) వివాదసారంగధర. (3)
పాదుకాపట్టాభిషేకము. (4) సావిత్రిచిత్రాశ్వనా
టకము. (5) ప్రహేలినాటకము. (6) ప్రమీళార్జు
నీయము. ధర ప్రతి 1-కి రు 1-0-0 మాత్రమే.
అనేకనాటకముల ఉత్తరరంగములు ప్రతి 1-కి 0-4-0
వలయువా రీక్రింది ఆడ్రస్సులకువ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.
రమావిలాసముద్రాక్షరశాల, బల్లారి.
యం. నరసయ్య. “మాయలి నివాసం,”
28, కోపు వెంకటాచలయ్యర్ వీధి, మద్రాసు.
ఆల్విని అందు కంపెనీ,
బ్రాహ్మణ మద్రాసు.
మూర్తి అందు కంపెనీ
తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు.

వనోపధి సార్వాపరిల్లా.

ఇది దేహమునందుబుట్టు నెత్తురుగడ్డలను మరియు నకల చర్మరోగములను బాగుజేయును. కీళ్ళి
బోట్లు, సాలివాయువుబోట్లు, రసబుట్టు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయి
చుగను. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడితంతువులకు పుష్టినిగలిగించును. నెత్తురును,
కుద్దిపాచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును.
ఒక సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో నుకవీధిమైన మూర్చు గనుపించును. రెండు
సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును.
సీసా వెల రూ. 1-4-0.

కుష్టు కు మండు.

ఇది చర్మమునుపూర్తిగా బాగుచేసి రోగమును కుదుర్చును. భారత మధువల్లికైతాగుటకు మందు
నాగవల్లికైతలము పైపూతకు మంగు. ఈ రెండుకలిసి నెలరోజుకు సరిపోవు మందు 5-0-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్, గళక. ఫననవాడి, నం. 2. బొంబాయి.
Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay.